

PERTOMERX, d.o.o.

**POSLOVALNICA
AGROSHOP**
Brezovci 34
tel.: (069) 45 530

UGODNA PRODAJA TERVOLA

UGODNA PRODAJA
- TEGOLA CANADESE
- verige za motorne žage
- ves gradbeni material
- umetna gnojila, krmila
- akumulatorji, motorna
olja in armaturne mreže

**Nissan
sunny
vas čaka**

VESTNIK

Murska Sobota, 25. februarja 1993 • Leto XLV • Št. 8 • Cena 75 SIT

VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK



IZ ZIME V ZIMO

**Zgodbe s
pristave
Nemščak**

str. 4

DISKONT *Potrošnik*
M. Sobota Slomškova 8

ZELO UGODNE CENE

Narezek Vrbovec, 200 g, 158,10 SIT
Rideča pesa, 700 g, Droga, 71,00 SIT

Kumarice, 2.300 g, Droga, 277,40 SIT
Džuvec, 440 g, Agromerkur, 79,40 SIT

Paket paprike, 6 × 720 g, Eta, 612,40 SIT
Paket vložene zelenjave, 6 kosov, Eta 515 SIT

Paket vložene zelenjave, 12 kosov, Eta, 1.078,70 SIT
Kompoti, 6 × 680 g, Eta, 661,20 SIT

Kumarice, 6 × 650 g, Eta, 501,10 SIT
Barcaffa v zrnju, 1 kg, Droga, 605,10 SIT
Pralni prašek Weisse riese, 3 kg, 219,70 SIT

**SLATINA
1! samo
38,00 SIT**

To zmore le *Potrošnik*

V Ljubljani že tretji dan zaseda državni zbor

Sprejeli zavrnjene zakone

Če zagnanost novega slovenskega parlamenta ne bo pojenjala, potem nam zakonov, odlokov in drugih aktov res ne bo primanjkovalo. S sklicem 4. seje državnega zbora je dnevni red predvideval 38 točk, vendar so ga ob sprejemanju dopolnili in razširili krepko čez 40 točk. Nasploh so usklajevanju dnevnega reda namenili kar celotno torkovo dopoldansko zasedanje in če k temu dodamo, da nekatere točke dnevnega reda vsebujejo še po nekaj podtočk, potem so si poslanci za tokratno tridnevno zasedanje naložili obilico dela.

Prvi dan zasedanja je minil brez kakšnih posebnih zapletov, saj je državni zbor ta dan imenoval kar 21 komisij in odborov, določil 5 novih kandidatov, ki bodo opravljali funkcijo poslanca (zaradi nezdržljivosti ministrske in poslanske

funkcije), tudi tokrat pa jim že tretjič ni uspelo izvoliti tretjega podpredsednika državnega zbora. Potem, ko že na prejšnji seji nobenemu od treh kandidatov tudi po tretjem krogu glasovanja ni uspelo dobiti potrebne večine (46 glasov), je tokrat na listi kandidatov za podpredsedniško funkcijo bil le dr. Vladimir Topler iz stranke Zelenih, vendar mu je bilo 43 glasov, ki jih je dobil na tajnem glasovanju, premalo za izvolitev.

V torek so se poslanci državnega zbora ponovno odločali tudi o petih zakonih, ki so jih sprejeli že na prejšnji seji, vendar jim je državni svet dal suspenzivni veto. Zakon o spremembah zakona o prispevkih za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno varstvo in zaposlovanje, zakon o Skladu Republike Slovenije za sukcesijo, zakon o plačah sodnikov ustavnega sodišča ter zakon o sodniških pla-

Prehiteleti so jo, vlado kajpak, in sprejem njenega interventnega zakona za plače. S tem da so se uspeli dogovoriti sindikati v imenu delojemalcev in gospodarska ter obrtna zbornica v imenu delodajalcev, so jo tudi potisnili v kot. Česa takega doslej nismo bili vajeni, gospodarska zbornica se je namreč prej uspela dogovoriti z vlado in skoraj vedno je z eno nogo stala bolj na vladnem kot sindikalnem bregu, sedaj pa je uspela skleniti tak dogovor, katerega si - že zaradi tega, ker je dogovor in ne zakonska prisila - lahko šteje za uspeh, in ki ji daje večjo »neformalno pravico«, da je kritična do vlade in njenih ukrepov, njene kritične besede pa imajo kar nekaj skupnih točk s sindikalnimi. Tudi sindikati so ob tem dogovoru in podpisu strnili svoje vrste in prvič nastopili z iste strani mize. Skupaj so povedali, da ni problem samo v plačah zaposlenih, ki jih le-ti dobijo v kuverti ali na svoj račun, ampak v tem, da je država predraga, da bi vlada morala najprej disciplinirati svoje vrste in znižati javno porabo, saj v primerjavi z gospodarsko rastjo in proizvodnjo troši mnogo preveč, vse skupaj pa bremeni ceno dela.

Šest sindikatov ter gospodarska in obrtna zbornica so podpisali dopolnilo k splošni kolektivni pogodbi za gospodarstvo, in sicer da se bo izhodiščna plača v naslednjih petih mesecih zviševala v skladu z eskalacijsko lestvico, če pa bo mesečna inflacija nižja od treh odstotkov, se ne bodo povisala. Tudi plače v negospodarstvu naj ne bi rasle hitreje kot v gospodarstvu. Dogovorili so se tudi za najnižjo izhodiščno bruto plačo, ki naj bi bila nekaj čez petintrideset tisočakov, najvišja pa nekaj čez sto.

Plače na uzde

Morda pa je kljub vsemu tak dogovor povšeči tudi vladi, saj je sam minister Kračun izjavil, da priznavajo in vedo za prednosti dogovora in partnerstva pred interventnim zakonom ali vladno prisilo. Vlada je takrat, ko je predlagala interventni zakon za ustavitev rasti plač in stagnacijo v realnem smislu - kot se najprimerneje reče zamrznitvi plač na januarski ravni -, gotovo morala imeti vsaj kanček slabe vesti. Zakonsko poseganja v plače se je namreč do sedaj vedno izjalovilo in ob omejevanju plač se je »opekla« žetudi Peterletova vlada.

Sicer pa pustimo to, kakšna je bila ali še bo »visoka kombinatorika« v prestolnici in kaj ima kdo pod mizo. Njihovi dogovori so namreč daleč od vsakdanjosti in kakorkoli obračamo, ne vlada ne gospodarska zbornica niti sindikati nimajo denarja, da bi zaposlenim, na primer v Muri ali drugem podjetju, pa zaposlenim v zasebni delavnici polnili plačilne kuverte po sprejetem dogovoru. Lahko sklenejo še tak dogovor in se sporazumejo o taki in drugačni plači, pa vendar ne bodo mogli z njimi povsem ukalupiti ali določiti realnosti življenja, tudi pri plačah ne. Še tako »visoka strokovnost« s strani politikov o plačah mora priznati, da je tudi za plače najprej treba zaslužiti. Vprašanje plač pa je pri nas postalo predvsem politično vprašanje.

Zategovanje pasu po dogovoru pa tudi nikoli ne bo in ne more pomeniti, da ga bodo zategovali vsi. Obveznost iz dogovora je vedno lahko veljavna samo za skupino, nikakor ne za vse vzporedne poti, takšne in drugačne, tudi zakonske. Če se spomnimo samo poslancev in njihovih plač, zanje zategovanje ne pride v poštev, ker imajo svojo vzporednico. Sami so jo potegnili, saj so si plače uredili prav po evropsko - res sicer, da so jih nekoliko oklestili zaradi javnega pritiska. Zanje zamrznitev plač, ki jo predvideva vlada, prav gotovo ne pride v poštev.

MAJDA HORVAT

SALON POHISTVA
INTERDOM
VELIKA IZBIRA POHISTVA
SALON POHISTVA, MARIBOR
Prešernova 1, tel. (062) 222 289
SALON KUBINJ, MARIBOR
Ruška 104, tel. (062) 102 618



POLJOOPSKRBA

trgovina MARIBOR
tel.: (062) 303 984
trgovina M. SOBOTA
tel.: (069) 21 048

**Vse za
spomladanska dela
v vinogradih in
sadovnjakih!**

Več zanimanja med poslanci pa je vzbujalo včerajšnje in današnje zasedanje, vendar zaradi zaključka redakcije o njem ne moremo poročati. V ospredju so bili seveda nekateri vladni predlogi, predvsem tisti, ki naj bi zadržali rast plač, pokojnin in drugih prejemkov. Če je sprva kazalo, da se stališča sindikatov in gospodarske zbornice ter vlade razhajajo, kaže, da jim bo le uspelo najti skupni jezik. dokončno usodo naših plač pa so seveda prepustili posilancem, ki pa so za svoje plače poskrbeli že pred tem.

Čeprav bi lahko zapisali, da je vsaj za zdaj delo državnega zbora kakovostnejše od prejšnjih treh zborov, ko je čisto prihajalo do najrazličnejših blokad, pa se še vsekakor kaže, da še nismo osvojili celotne lekcije politične kulture, da nam torej pri tem še manjka zrelostni izpit.

LUDVIK KOVAČ



VREME

Ob koncu tedna bo oblačno s padavinami, v nižinah kot dež.

Vestnikov koledar

25. februar, četrtek, Taras
26. februar, petek, Matilda
27. februar, sobota, Ga-

briel

28. februar, nedelja
Roman

1. marec, ponedeljek,
Albin

2. marec, torek, Neža
3. marec, sredo, Marina

Pregovor

Če konec svečana burja pometa, se dobra letina obeta.

PO SLOVENJI

LJUBLJANA – Slovenski predsednik Milan Kučan je sprejel hrvaškega veleposlanika v Sloveniji Miljenka Žagarja, ki mu je izročil pismo hrvaškega predsednika Franja Tuđmana s predlogom za krepitev sodelovanja med državama, predvsem gospodarskega. Tuđman predlaga ustanovitev dveh dvostranskih odborov.

LJUBLJANA – Veleposlanik Republike Albanije Napoleon Dhmiter Roshi je izročil poverljiva pisma predsedniku RS Milanu Kučanu. Ob tej priložnosti je albanski veleposlanik ponovil povabilo albanskega predsednika Salija Berisha, naj Milan Kučan obišče Albanijo.

CELJE – Nemški veleposlanik Günter Seibert se je pogovarjal o konkretnih poslih s celjskimi gospodarstveniki, Zlatarni Celje pa je obljubil, da jo bo pripravil za sprejem v zvezo vseh evropskih izdelovalcev, trgovcev, veletrgovcev in detajlistov.

LJUBLJANA – Državni svet je obravnaval deset zakonov in izrazil številne načelne in konkretne pripombe, ki jih bodo morali upoštevati poslanci državnega zbora. Med drugim podpirajo sprejetje celostnega in sistemsko zasnovanega zakona o varstvu okolja ob upoštevanju gnotnih možnosti.

LJUBLJANA – Namestnik ruskega ministra za gospodarske odnose s tujino Vladimir Rabutjažev in sekretarka v slovenskem ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj Vojka Ravbar sta podpisala meddržavni sporazum o trgovinskem in gospodarskem sodelovanju. Podpisali so tudi listini o ustanovitvi medvladne komisije za trgovinsko, gospodarsko in znanstveno-tehnično sodelovanje.

LJUBLJANA – Generalna skupščina mednarodne Helsinške federacije za človekove pravice je imela v Cankarjevem domu tridnevni redni letni sestanek. Udeležilo se ga je približno 40 predstavnikov iz 24 držav članic in opazovalk. Proučili so delovne načrte in probleme, ki se pojavljajo pri delu te organizacije.

LJUBLJANA – Potem ko je ministrstvo za znanost in tehnologijo predstavilo izhodišča in usmeritve nacionalnega raziskovalnega programa, so v Cankarjevem domu javno predstavili projekt Nacionalni program kakovosti Republike Slovenije. Projekt je sedem mesecev pripravljalo 150 strokovnjakov in znanstvenikov.

PO SVETU

BRATISLAVA – Za prvega predsednika Slovaške je izvoljen Michal Kovač, kandidat vladajočega Gibanja za demokratično Slovaško. Zanj je glasovalo 106 poslancev slovaškega parlamenta. Bil je edini kandidat v drugem poskusu volitev.

TOKIO – Generalni sekretar OZN Butros Gali se je zavzel za večje sodelovanje svetovne organizacije z regionalnimi organizacijami. V pogovoru z japonskim premierom Miazavo je Gali tudi menil, da bi morala Japonska bolj sodelovati pri naporih OZN za ohranitev miru, zlasti v akciji v Mozambiku. Gali je hkrati uradno odprl novo poslopje univerze svetovne organizacije v Tokiu.

KAIRO – Ameriški državni sekretar Warren Christopher je opravil turnejo po Bližnjem vzhodu. Njegova prizadevanja so usmerjena v obnovo izraelsko-arabskih mirovnih pogajanj. Poleg Egipta je obiskal še Jordanijo, Sirijo, Savdsko Arabijo, Kuvajt in Izrael.

WASHINGTON – ZDA so obtožile Srbe, pa tudi Muslimane v BiH, ker preprečujejo dostavo človekoljubne pomoči lačnim ljudem. Zato ZDA pozivajo sprte strani, naj spoštujejo svoje obveznosti in sodelujejo pri razdeljevanju človekoljubne pomoči civilnim prebivalcem.

SOFIJA – Predsednika Bolgarije in Turčije Želev in Ozal sta pozvala evropske organizacije, Rusijo, zvezo Nato in OZN, naj odločneje delujejo pri preprečevanju širitve spopadov na Balkanu.

GORICA – Zunanja ministra Italije in Slovenije Emilio Colombo in Lojze Peterle sta odprla meddržavni mejni prehod Neblo. Ob tej priložnosti sta imela tudi politične pogovore.

SKOPJE – Makedonski predsednik Kiro Gligorov je z vsemi državniškimi častmi sprejel turškega predsednika Turguta Ozala. Visoki gost je Makedoncem obljubil vso pomoč, zlasti gospodarsko, kmalu pa bo Ankara s Skopjem navezala tudi diplomatske odnose in odprla veleposlaništvo.

WASHINGTON – Ameriška vlada je zelo ostro pozvala zairskega predsednika Mobutuja, naj prepusti oblast prehodni vladi. ZDA menijo, da mora Mobutu oblast zares prenesti na prehodno vlado in da se ne sme več vmešavati v izvajanje političnih in gospodarskih reform.

NEW DELHI – Nemški kancler Helmut Kohl je s skupino pomembnih gospodarstvenikov na 12-dnevni turneji po Aziji. Najprej je obiskal Indijo, nato Singapur, Indonezijo, Japonsko in Republiko Korejo. Kohl naj bi s tem potrdil gospodarsko pomembnost tega dela Azije za Nemčijo in njen razvoj.

WASHINGTON – Ameriški predsednik Clinton je v kongresu pojasnil svoj program povečevanja davkov in zmanjševanja proračunskih stroškov. S tem namerava povečati zaposlenost in dvigniti življenjski standard Američanov, predvsem pa zmanjšati velik proračunski primanjkljaj. Clinton je napovedal odprtje pol milijona delovnih mest.

NEW YORK – Varnostni svet OZN je od sprtih strani v BiH zahteval, naj takoj dovolijo razdeljevanje človekoljubne pomoči. Na seji varnostnega sveta so obsodili ravnanje sprtih strani, ki blokirajo humanitarne konvoje in s tem izsiljujejo prednost na bojišču.

BONN – Nemški in britanski zunanji minister Klaus Kinkel in Douglas Hurd sta se med pogovori strinjala, da mora preprečiti uvoza orožja v BiH veljati še naprej. Morebitna ukinitve bi lahko povzročila povečanje števila vojaških operacij in s tem žrtev med civilnim prebivalstvom, hkrati pa bi pomenila tudi nevarnost za mirovne sile OZN na tem območju.

VATIKAN – Slovenski predsednik Milan Kučan in zunanji minister Lojze Peterle sta se mudila na uradnem obisku v Vatikanu. Tja ju je povabil papež Janez Pavel II. To je prvi uradni obisk slovenskega predsednika v tujini po njegovi izvolitvi. Milan Kučan se je neuradno sestal tudi z italijanskim predsednikom Scalfarom.

NEW YORK – Na sedežu OZN so se s posrednikoma Vanceom in Owmom pogovarjali hrvaški predstavniki. Z njima pa se je pogovarjal tudi ameriški odposlanec za krizo v BiH Bartholomew. Sporočil je, da bo Washington z vsemi sredstvi podprl prizadevanja za mir na tleh nekdanje Jugoslavije.

Obisk, ki ni le to!

Prvi uradni obisk predsednika Republike Slovenije Milana Kučana v Vatikanu je vzbudil precejšnjo pozornost svetovne javnosti. Ne le zato, ker je šlo za prvi obisk našega državnika v tujini po njegovi izvolitvi, ampak predvsem zato, ker ga je pot zanesla ravno k Svetemu sedežu. Gre za papeški državni teritorij v zahodnem delu Rima, ki obsega komajda 0,44 kvadratnega kilometra z okrog tisoč prebivalci in je ena najmanjših držav na svetu. Italija je papeževu suverenost priznala leta 1929 z lateransko pogodbo, vatičansko mesto pa je bilo razglašeno za stalno nevtralnno območje. Ustavni zakon iz leta 1929 razglša vatičansko mesto za državo. V tem smislu ima Vatikan gotovo zelo pomembno vlogo.

V preteklosti smo bili že večkrat priče, kako je vatičanska diplomacija prestopila meje tradicionalno držane politike cerkvene države. To se je pokazalo zlasti pri iskanju možnosti za ohranitev miru na svetu in odpravljanje številnih kriznih žarišč. Tako je bilo tudi glede vojne na tleh nekdanje Jugoslavije, ko so med prvimi opozorili na grozečo nevarnost srbske agresivne politike in etnično čiščenje, ki se je žal razvilo v največjo balkansko tragedijo z neslučenimi posledicami. Najhujša možna politična in moralna kriza se je raz-

zrasla v ogromne razsežnosti, ki ji za zdaj ni videti pravega konca. Poziv papeža k miru v Bosni in Hercegovini še ni dal dovolj otipljivih rezultatov, toda vendarle tli upanje, da bo v temnem predoru možno najti pravi izhod iz sedanjega labirinta.

Sicer pa ni brez pomena dejstvo, da je Vatikan med prvimi priznal suverenost Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine in jih tudi uradno priznal. Pri tem je bil Vatikan celo korak pred nekaterimi velikimi državami, ki sprva sploh niso kazale naklonjenosti, da bi se

lahko nekdanja skupna država Jugoslavija razdelila v več svobodnih in neodvisnih držav. V tem je nedvomno daljnovidnost Svetega sedeža na čelu s papežem Janezom Pavlom II., ki je vseskozi kazal veliko naklonjenost do Slovenije in Slovencev pri snovanju njihove lepše prihodnosti.

V tej luči je obisk Milana Kučana pri papežu pomemben, saj ne gre le za formalno simboliko tesne povezave posvetne in cerkvene oblasti, ko je v ospredju reševanje žgoče svetovne problematike, ampak tudi za priznanje pravilne usmeritve politike, ki si je že doslej pridobila neskrbite simpatije v mednarodnih krogih. Republika Slovenija danes v mnogočem priteguje pozornost mednarodne skupnosti z značilno politično in institucionalno podobo, do česar pa ni prišla nepripravljena. Izbiro, ki

temelji na številnih prvih in rodov identitete, in vse več odpiranje naše države navzgor upošteva z dolžnim spoštovanjem tudi Sveti sedež. Nastajajoče družbe, v kateri bodo sproščene temeljne človekove pravice in s tem tudi svoboda izbira veroizpovedi, je gotovo temelj za nadaljnje plodno sodelovanje med Republiko Slovenijo in Vatikanom, pri čemer ne moremo prezreti vere, ki povezuje večino slovenskega ljudstva s katoliško Cerkvjo. Zato imajo izrečene besede papeža Janeza Pavla II. ob priložnem sprejemu slovenskega predsednika Milana Kučana in zunanjega ministra Lojze Peterle toliko večjega teža. Med drugim je dejal: »Slovenija lahko računa na javnim sodelovanjem katoliške skupnosti, ki zase ne zahteva nobenih privilegijev in se ne vtičati v področja, za katera pristojna Cerkev nima političnih ambicij, ampak usmerja svoje prizadevanje v evangelizacijo in uporabo pastoralne strukture za skupno dobro vseh prebivalstva.«

MILAN JERŠIČ

Iz Zagreba piše

V sosedstvu z liberalci

V zadnji predvolilni noči, med 6. in 7. februarjem, so v znani hadezejevski maniri Medžimurje oblepili s portretom Karla Marxa, Friedericha Engelsa, Lenina in Stalina – kot kandidate liberalcev Dražena Budiše, narodnjakov dr. Savke Dabčević-Kučar, Račanovih reformatorjev in vupčevih socialdemokratov. Morda je prav to, pa tudi nagovarjanje vernikov v medimurskih cerkvah, naj volilci oddajo svoje glasove Tuđmanovi HDZ, še največ prispevalo, da je »najhrvaška stranka«, kot se že dolgo predstavlja nacionalno gibanje HDZ, izgubila na lokalnih volitvah v Medžimurju. Občinske skupščine, medžimursko županijo in pokrajino v županijskem domu hrvaškega sabora, ki ima podobno vlogo kot slovenski državni svet, bodo v celoti ali pa v koaliciji z drugimi opozicijskimi strankami vodili zastopali liberalci. Če tudi v močno centralizirani državi, kot je Hrvaška, lokalna oblast predstavlja zadnja luknja na državni piščalki ali pa še to ne, je ta sprememba za Pomurje vendarle pomembna. Tako glede meddržavnega sodelovanja nja obeg regij, posebej pa pri odpravljanju odprtih vprašanj, ki se že pojavljajo pri določevanju državne meje v naravi in ob napovedanem odpuščanju hrvaških državljanih nov iz pomurskih kolektivov.

Medžimurski prvak liberalcev Bolta Jalšovec, ki je kot liberalci poslanec že v prejšnjem saboru, resda pravda, da je prosil svojega predsednika Dražena Bodišo, da ob »groznjah direktorja lendavske Nafta, po katerih naj bi v prihodnjem letu odpuštili 90 odstotkov Hrvatov, ki so zaposleni v rafineriji, posreduje pri slovenskem premieru Janezu Drnovšku. Poleg tega je še danes prepričan, da mora državna meja med Hrvaško in Slovenijo potekati po starem roku Mure. Toda njegovi liberalci, ki živijo ob meji z nami, tako kot Mladen Oletić od Svetega Martina Muri trdi, da je probleme zakuhal aktualna hadezejevska oblast, »ki je sprejela tudi zakon o zaposlovanju tujcev, pa katerem lahko nehrvaški državljani od sprejema tega zakona delajo samo še eno leto na Hrvaškem, Slovenija pa je samo odgovorila na hrvaški izziv«. Oletić tudi navaja, da v Medžimurju dela le 20 državljanov Slovenije, medtem ko je samo v lendavski občini zaposlenih 1.500 Hrvatov iz Medžimurja.

O krivdi aktualne hadezejevske oblasti podobno Oletić razmišlja tudi predsednik hrvaških liberalcev Dražena Budiša, ki še danes težko razume, da so odnosi med Hrvaško in Slovenijo takšni, kot so, obenem pa razlaga, da je lokalnim organizacijam HSLS prepuščeno svobodno delovanje, zato niso redki primeri, da se mnenja med vodstvom stranke in lokalnimi funkcionarji križajo. »Sledi pa strpen dialog, v katerem je mogoče odpraviti take ali podobne nejasnosti,« pravi Budiša.

Bolj kot problem, da nemara prav vse z našega slovenskega, pomurskega zornega kota v Medžimurju ni videti liberalno, je v tem, da se Tuđmanova HDZ na moč trudi, da bi z novimi zakoni, ki jih pripravljajo, povsem oslabil opozicije oziroma lokalne oblasti, ki so jo hadezejevske februarjskih volitvah izgubili. Po že sprejeti zakonodaji župane oziroma predsednike županij, to je 21 hrvaških regij, najprej potrjevala hrvaška vlada in nato še predsednik republike dr. Franjo Tuđman. Poleg tega je še posebej nejasna vloga 69 mestnih skupščin, ki so tudi v veliki večini prešle v roke opozicije, medtem ko bo 424 novih občin opravljalo samo vlogo nekakšnega biriča centralne oblasti.

Kljub temu se je slika hrvaške politike bistveno spremenila na bolje, kajti opozicija ima sedaj vsaj tolikšno možnost, da pripejalo na boben in v nejasen položaj, kdaj naj bi in kako osvobodil skoraj tretjino hrvaškega ozemlja, ki je pod srbsko okupacijo. Sicer pa bo mogoče spremembe preverjati prav v Pomurju in na Primorskem, ker obe regiji delujeta v sosesčini, kjer je občinska in regionalna oblast v rokah hrvaške opozicije, medžimurskih liberalcev in slika tega ideala, torej izstranskega demokratičnega sabora, ki je tako rekoč HDZ izrinil s polotoka. Še bolj prepričljiva je kot so liberalci »pregnali« hadezejevske iz Medžimurja, je pa že nekaj!

Peter Potocnik



PROSET SEGOVCI, d.o.o.

Segovci 1b
69253 APAČE
Tel./telefaks (069) 69 105

Zastopstvo firme WAGNER INTERNATIONAL AG
ponuja:

1. IZDELKE HOBBY

- PROGRAMA**
- električne brizgalne pištole: W70, W200, W300, W400
 - valjčke za pleskanje z električno membransko tlačilko z dodatno opremo



2. OPREMO ZA OBRTO IN INDUSTRIJO

- membranske tlačilke z električnim pogonom ali bencinskim motorjem do 250 barov delovnega tlaka
- pnevmatske tlačilke do 530 barov delovnega tlaka z možnostjo nanosa barv AIRLESS, AIRCOAT in ELEKTROSTATIKO.

3. NAJNOVEJŠI IZDELEK WAGNERJA JE SISTEM WAGNER FINECOAT 8000, 5000 in FINECOAT CONTROLLER



SERVIS ZAGOTOVLJEN!

4. OPRAVLJAMO TUDI PRAŠKASTO LAKIRANJE - PLASTIFICIRANJE KOVINSKIH PREDMETOV V VSEH BARVAH PO RAL-u.

Pokličete nas lahko vsak dan po telefonu (069) 69 105, od 2. 3. 1993 pa (069) 69 208.

PRIPOROČAMO SE!

Na obisku je bil minister

Minister za zdravstvo dr. Božidar Voljč je s svojimi sodelavci, vodilnimi v slovenski zdravstveni politiki – direktorjem Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije Francem Koširjem, sekretarko za zdravstvo in direktorico Inštituta za varovanje zdravja, prim. Dunjo Piškur-Kosmač, prof. dr. Jožetom Lokarjem, predsednikom Zdravstvenega sveta, ter predstavnikom zdravniške zbornice in drugimi – obiskal pomursko zdravstvo. Pogovorom je namenil kar ves dan, tako da se je sestel s predstavniki bolnišnice, Zavoda za zdravstveno varstvo, zdravstvenih domov, lekarn, pa tudi z vodilnimi pomurskih zdravilišč.

Da bo zdravnik le za tristo ljudi tudi v Pomurju

Pogovora v bolnišnici pa minister seveda ni mogel začeti drugače kot s tem, da je zbranim povedal, da je tudi sam zdravniško prakso začel v Prekmurju, in sicer na zdravstveni postaji v Dobrovniku. O svojih spominih s tistih časov seveda ni govoril, morda pa je prav zato toliko bolj razumel, ko so mu vodilni v pomurskem zdravstvu dopovedovali, da so bili v Sloveniji vedno bolj pri repu, da so za preostalimi regijami zaostajali tako po kadrovski zasedenosti ali številu zdravstvenih delavcev kot po opremljenosti. Če je Slovenija po številu zdravnikov na prebivalca že dosegla svetovni vrh, en zdravnik je za tristo ljudi, potem to gotovo ne velja za Pomurje, še posebej za Goričko, kjer je zdravnik za štiri tisoč in več ljudi. In prav na te razlike med razvitimi in nerazvitimi, med centrom in obrobjem so goste iz Ljubljane opozarjali naši zdravstveni in občinski politični delavci. Zato so jim tudi predstavili gradnjo doma v Rogošvih ter potrebo, da je zdravnik vsak dan tudi v Prosenjakovcih, prav zaradi demografske ogroženosti kraja in obrobnosti. Čeprav je malo verjetno, da bo ministrstvo za dokončanje doma v Rogošvih kaj primaknilo (saj je malo verjetno, da bo ministrstvo za osnovno zdravstvo sploh kaj dajalo, in ker ima za naložbe premalo denarja; lani je soboška občina v proračunu za zdravstvo namenila 7 milijonov,

nov, ministrstvo pa je imelo za vso Slovenijo 149 milijonov), pa bi se z zavarovalnico dalo pogovarjati o plačilu za delo zdravnika v Prosenjakovcih, ali, kot je dejal direktor Košir, o izjemah se je lažje pogovarjati.

Zbliževanje regij tudi pri zdravstvu

Toda z izjemami se pri nas ne moremo zadovoljiti, niti jih še naprej sprejemati. Za naš konec in za zdravstvo bi bilo dobro, da bi v Ljubljani dali na svetlo načrt zdravstvenega varstva, ki bi moral biti v parlamentu sprejet že septembra. V njem bi bili določeni tudi normativni in standardi, kar pomeni, da bi po njih potem lahko ugotavljali, koliko manj zdravnikov in zdravstvenih delavcev je v naši regiji, kolikšno je zaostajanje za drugimi. Načrta, ki bi pokazal na razlike med regijami in ki bi dal možnost, da bi naše zdravstvo z dodatnim denarjem lahko lovilo tiste, ki so bolj na vrhu, tako kmalu še ne bo. Pa ne zato, ker ga ne bi imeli pripravljenega, ampak, kot je dejal minister, preprosto zato, ker z njim ne upajo na plano, saj bi z njim v strokovne kroge vnesli nemir. Z vsemi strokami in povsod se namreč niso mogli zediniti (zediniti se seveda niso mogli s tistimi, ki presegajo normative in standarde po številu zaposlenih, s tem pa tudi po potrošenem denarju), zato so se v ministrstvu odločili za politiko postopnega uravnavanja. Tistim, ki so spredaj, naj bi tesneje nadeli uzde kot dru-

gim, ki zaostajajo za slovenskim povprečjem.

Zdravstvu nadeti uzde

O tem, da je zdravstvu in pravicam iz zdravstvenega varstva potrebno nadeti uzde, je govoril sam minister, ko so mu predstavniki zdravilišč povedali, koliko izgube imajo s tem, da na zdravljenje in rehabilitacijo sprejemajo zdravstvene zavarovalnice. Zdravstvena zavarovalnica je zanje slab plačnik, saj jim ne priznava polne cene storitve. Predlog, da bi zdravilišča določila ceno in da bi se tudi tu naj med zdravilišči vzpostavila konkurenca, seveda za zdravstvo in zdravstveno zavarovalnico, ni sprejemljiv. V zdravstvu namreč še vedno velja plačevanje storitev po pogodbi in ceni, kot jo določa predvsem zavarovalnica. Minister pa je vodilnim iz zdravilišč postavil tudi neprijetno vprašanje, zakaj potem sploh opravljajo zdravstvene storitve za zavarovalnico in so podpisali pogodbo o sodelovanju. Lahko bi rekli, da jih je s tem potisnil v kot, čemur pa je sledil odgovor – dobro, da vemo za politiko zdravstvenega ministrstva, saj tako vemo, kako se bomo v prihodnje ravnali v zdraviliščih. Ali to pomeni, da za zdravstvene zavarovalnice ali za zavarovalnico nekatera pomurska zdravilišča ne bodo več opravljala storitev (ne bodo podpisali pogodbe) ali bodo zmanjševali število zdravstvenih delavcev ali morda sprejeli še druge ukrepe?

Zdravstvo brez izgub

Ministru pa je bilo zelo jasno povedano, da po dolgih letih pomursko zdravstvo, tudi bolnišnica, ne bo imelo izgube.

Zadovoljen s slišanim je po pogovoru v bolnišnici minister tudi predstavil možnosti za naložbe v bolnišnično zdravstvo (ustanovitelj bolnišnic je namreč republika). Potrebovali bi vsaj dve milijardi tolarjev, toda v proračunu za zdravstvo ni niti polovice tega denarja. Kljub temu pa so se na ministrstvu odločili, da bodo najprej zamenjali ali kupili rentgenske aparate. Dva potrebuje tudi soboška bolnišnica, za nakup katerih si je najela posojilo, pričakuje pa, da ji bo pri odplačevanju dolga pomagalo ministrstvo.

Nobene pa minister ni rekel o patološkem oddelku, razen to, da mu jo vedno znova, ko se oglasi na tem koncu, »zaluzajo v glavo«. Patologija je za bolnišnico, kot je v Rakičanu, potrebna, vendar bodo morali z njeno gradnjo, kot kaže, počakati na boljše čase. Prav tako ni za pričakovati, da bi kmalu zgradili nov ali vsaj obnovili sedanji ginekološki oddelke.

Lekarne zasebnikom

Menda prvič se je minister pogovarjal tudi s predstavniki lekarn, ki so med drugim spregovorili tudi o problemu ustanoviteljstva (ustanovitelj je občina, plačnik pa zdravstvena zavarovalnica), druge lekarne v Murski Soboti in zamišljeni lekarniški mreži v Pomurju, ki so jo pripravili, ne da bi imeli slovenski načrt. Ministru in gostom so povedali, kje vidijo možnosti za zasebno lekarništvo, saj nanj minister veliko stavi. O uvajanju zasebnosti pa je tudi dejal, da ga bodo uvažali nadzorovano, na široko mu bodo odprli vrata le v zobozdravstvu za odrasle in lekarništvo.

MAJDA HORVAT

Območna gospodarska zbornica za Pomurje

Za potrebe gospodarstva

Osnovno vodilo pri delovanju Območne gospodarske zbornice za Pomurje je bilo, kako čim bolj koristiti članicam, torej pomurskim podjetjem, zato so namenjali v zbornici tudi v lanskem letu največ pozornosti predstavitvi pomurskega gospodarstva v tujini. Ta je bila nujna, saj so z izgubo nekdanjega jugoslovskega tržišča pomurska podjetja morala poiskati nadomestne trge, za predstavitev pa so največkrat organizirali poslovne konference in borze ter najrazličnejše informativne dneve.

Pomurska zbornica že več let uspešno sodeluje s štajersko trgovinsko zbornico iz Gradca, zanimanje za to sodelovanje pa se v zadnjem času še povečuje, saj se tako naši kot avstrijski podjetniki zanimajo predvsem za možnosti sodelovanja. Da bi bila izmenjava informacij čim popolnejša, naj bi v avstrijski Radgoni ustanovili poseben kontaktni center, prek katerega bi potekalo tovrstno sodelovanje. Za potrebe pomurske kovinske industrije so opravili raziskavo na avstrijskem štajerskem in tako vzpostavili sodelovanje med posameznimi firmami, skupaj s Pomursko turistično zvezo je zbornica organizirala slovensko razstavo na mednarodnem jesenskem Graškem sejmu, vzpostavili pa so tudi nekater druge oblike sodelovanja, za katere upajo, da bodo dale konkretne rezultate.

Dobri del svojih aktivnosti je območna zbornica usmerjala tudi na Madžarsko, saj je za potrebe pomurskega in slovenskega gospodarstva organizirala nekaj uspešnih poslovnih borz in srečanj s partnerji iz Madžarske. Zlasti uspešno je sodelovanje z zbornicami v Györu, Zalaegerszegu, Sombotelu in Pečuju, na željo nekaterih naših in madžarskih firm pa so organizirali tudi več neposrednih srečanj. Ob tem pa ne zanemarjajo sodelovanja s preostalimi evropskimi državami in aktivnosti na drugih področjih. V zbornici zlasti spodbujajo razvoj podjetništva, saj imajo organizirano podjetniško svetovalno službo, v vseh štirih pomurskih občinah pa delujejo tudi svetovalna podjetja, ki so vključena v pospeševalno mrežo za malo gospodarstvo.

Na zadnji seji odbora Območne gospodarske zbornice za Pomurje so ugodno ocenili delo v lanskem letu, v programu dela za prihodnje obdobje pa so zapisali, da bodo nadaljevali z že začeti aktivnostmi, največ pozornosti pa bo tudi v letu 1993 veljalo predstavitvi naših podjetij na tujih trgih, pomoči pri revitalizaciji podjetij, razvoju malega gospodarstva ter sanaciji in razvoju gospodarske infrastrukture. Člani odbora so bili mnenja, da v Sloveniji potrebujemo enotno in strokovno močno zbornico, vendar pa ne smemo dovoliti, da bi prihajalo do centralizacije posameznih funkcij. Zbornica se mora zato ustrezno organizirati, pomembno mesto v njej pa naj bi dobile prav območne zbornice in tudi razna združenja. Če ne želimo prevelike centralizacije, morajo prav območne zbornice dobiti več pristojnosti in nanje je potrebno prenesti čim več možnosti za sprejemanje odločitev.

LUDVIK KOVAČ

Poklicna pota po osnovni šoli

Le kam?

Mnogi osmošolci se najbrž še ne zavedajo, da je že prišel čas, ko se bo treba odločiti, kje nadaljevati šolanje. To je ena od najtežjih odločitev v človeškem življenju. Pri nas še toliko bolj, ker niso znane zaposlitvene možnosti, ni zadostne izbire programov in...

To so jih pravzaprav že spraševali strokovni delavci za poklicno usmerjanje, ampak tedaj so lahko odgovorili tudi kar tako, saj je šlo samo za anketo. Lahko so se na primer odločili za poklic, kakršnega si je izbral njihov prijatelj ali prijateljica, čeprav prijateljstvo velikokrat nima nič skupnega s poklicnimi interesi in sposobnostmi. Mnogi pa so se z gledovali po tistih, ki jih lahko srečujejo vsak dan – miličnikih, soferjih, poštarjih, avtomehaničarjih, trgovcih, učiteljih itd. – v prepričanju, da bi bilo nekaj takega najbolje tudi zanje. Nekaterim so prišli na misel poklici, v katerih se da dobro zaslužiti. Toda poklicne želje zaradi dobrega zaslužka kasneje marsikomu zagrenijo življenje, saj je dober zaslužek odvisen predvsem od delovnega uspeha. Tega pa ni, če ni veselja do dela. Precej odločilen pomen pri takšnem razmišljanju ima tudi bližina šole. Kako iti kam drugam, če pa starši ne bodo mogli plačevati stroškov? Seveda je za nekatere tudi takšna prisilna odločitev velikokrat zgrešena.

Zdaj bo šlo zares in najboljša odločitev bo tista, ki bo temeljila predvsem na vsestranskem upoštevanju značilnosti posameznega poklica, lastnih sposobnosti in resničnih interesih učenca. Izhajati je torej treba iz tega, kakšna so posameznikova nagnjenja, kje je

- SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM RADENCI** namerava vpisati po 2 oddelka novincev za poklic kuhar in natakar ter 1 oddelke za poklic kuhar-natakar.
- DVOJEZIČNA SREDNJA ŠOLA LENDAVA** je razpisala 2 oddelka za ekonomskega tehnika ter po 1 oddelke za strojnega tehnika, oblikovalca kovin in v program gimnazija.
- GIMNAZIJA FRANA MIKLOŠIČA LJUTOMER** pričakuje vpis v 3 oddelke splošnega gimnazijskega programa.
- SREDNJA ZDRAVSTVENA ŠOLA MURSKA SOBOTA** bo lahko vpisala učence v 3 prve letnike, ki bi si radi pridobili poklic zdravstveni tehnik.
- SREDNJA KMETIJSKA ŠOLA RAKIČAN** namerava vpisati 1 oddelke za poklic kmetijski delavec ter po 2 oddelka za poklica poljedelec-živinorejec in kmetijski tehnik.
- SREDNJA EKONOMSKA, TRGOVSKA IN UPRAVNO-ADMINISTRATIVNA ŠOLA M. SOBOTA** je razpisala 3 oddelke za poklic prodajalec, 4 oddelke za ekonomske tehnike, 2 oddelka za poslovne tajnike in 1 oddelke za upravne tehnike.
- GIMNAZIJA MURSKA SOBOTA** pričakuje vpis učencev v 6 oddelkov v splošni gimnazijski program.
- SREDNJA STROJNA IN TEKSTILNA ŠOLA M. SOBOTA** pa je razpisala po 1 oddelke za pomožne šivilje, obdelovalce kovin, oblikovalce kovin, monterje in upravljalce energijskih naprav, mehanike vozil in voznih sredstev ter strojne mehanike, po 2 oddelka za konfekcijske tehnike, elektrikalne elektrone in strojne tehnike ter 4 oddelke za poklic šivilja-krojač.

najraje deloval, kakšno delo ga je veselilo v prostem času, kateri krožki so ga zanimali, pri katerih šolskih predmetih mu je šlo najbolje itd. Šele na podlagi tega si je potrebno izbrati srednjo šolo za nadaljevanje poklicnega usposabljanja.

Že jutri, 26. februarja, bo treba storiti prvi korak. To bo namreč tako imenovani informativni dan za vse učence, ki končujejo osnovno šolo, in njihove starše, da bi spoznali srednje šole, njihove programe, možnosti itd.

Pomembni datumi

- * 26. februar – informativni dan na vseh srednjih šolah.
- * 15. marec – rok za oddajo prijav za vpis,
- * 15. april – do tega datuma bo možno prenesti prijave na drugo šolo,
- * 1. julij – najkasneje do tega datuma je potrebno poslati ali prinesiti potrdilo o uspehu pri skupinskem preverjanju na tiste šole, ki bodo zaradi prevelikega števila prijav omejile vpis,
- * 12. julij – rok za vpis na šolah, ki ne bodo omejile vpisa,
- * 31. avgust – praviloma zadnji dan, ko se bo možno vpisati še na tiste šole, ki bodo imela še prosta učna mesta.

Letošnja generacija osmošolcev v Pomurju šteje 1.685 učencev, okrog 100 manj kot v minulih letih. Glede na razpisno ponudbo 8 pomurskih srednjih šol, ki je objavljena v skupnem razpisu Ministrstva Republike Slovenije za šolstvo in šport, bi lahko skoraj vsi nadaljevali šolanje v eni od teh šol. Na voljo je namreč blizu 1.600 prostih mest v njihovih šolskih klopek, kar je največ doslej. V primerjavi z lanskim šolskim letom je novo v razpisu poklic kuhar-natakar (Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci), poslovni tajnik (Srednja ekonomska, trgovska in upravno-administrativna šola M. Sobota) in elektrikalnik elektrone (Srednja strojna in tekstilna šola M. Sobota).

Prosta mesta v dijaških domovih

Znana je že tudi ponudba dijaških domov v Sloveniji. V Pomurju je 240 prostih mest za novince, od tega v Dijaškem domu Murska Sobota 100 in prav toliko tudi v domu učencev Srednje šole za gostinstvo in turizem Radenci ter 40 v domu učencev Srednje kmetijske šole Rakičan. Glede na potrebe oziroma zanimanje dijakov, da bi med šolanjem stanovali v domu, je njihova zmogljivost zadostna. Pravzaprav se dogaja, da je precej postelj praznih, ker se je obrnilo drugače, kot so predvidevali tisti, ki so načrtovali te domove. Tako se žal kar precejšnja družbena sredstva ne obrestujejo, kot bi bilo zaželeno. Ali pa je šlo za preobsežne naložbe (M. Sobota, Radenci in drugod po Sloveniji)?

Vprašanje je seveda, ali je ponudba pomurskih srednjih šol dovolj pestra glede na poklicne želje osmošolcev. Lahko bi rekli, da se zdalec ni tako, saj na nobeni šoli ni programov za izobraževanje poklicev v gradbeništvu, lesarstvu, agroživinstvu, farmaciji, gozdarstvu, grafični in papirni industriji, računalniškega, kozmetičnega, zobotehničnega, policijskega, frizerskega in še nekaterih drugih programov. Kdor ima takšno poklicno željo, bo moral na šolanje v Maribor, Ljubljano in druga središča. Običajno je bilo takšnih od 200 do 400 v eni generaciji. Pričakovati je, da bo letos ta številka manjša zaradi visokih stroškov šolanja zunaj Pomurja in tudi zavoljo nekoliko ugodnejše ponudbe naših srednjih šol.

JOŽE GRAJ

Hočejo med nezaposlene

Če sledimo temu, kar se dogaja okoli nas, potem ne moremo mimo presenetljive nelogičnosti, in sicer da se delavci sami prijavljajo za tehnološki presežek v podjetju, to pomeni, da se prostovoljno prijavljajo med nezaposlene. Nelogičnost je, če jo gledamo izravnano iz okolja in neodvisno od drugih okoliščin.

Za tehnološke presežke so se prijavili delavci dolgovaške oprekarne, prijavitelj je bilo več, kot pa je bilo ugotovljeno dejansko število tehnoloških presežkov, in sicer enajst. Tako je bilo tudi v Ljutomeru, prostovoljce pa so imeli tudi v Elektromaterialih in Leku iz Lendave. Gre vendar za zaposlene tuje delavce, predvsem dnevne migrante iz Hrvaške, ki zasedajo manj zahtevna delovna mesta in pričakujejo, da bodo oktobra, ko bo minilo leto dni od sprejetega zakona o zaposlovanju tujcev, ostali brez zaposlitve ali ne bodo mogli dobiti delovnega dovoljenja. Zakon o zaposlovanju tujcev ne govori, da bi imel tak delavec po izgubi delovnega mesta še določene ugodnosti ali socialno varnost, medtem ko tisti, ki je sedaj ugotovljen za presežnega delavca, dobi ob zapustitvi delovnega mesta odpravnino, pol leta plačo, nato pa ima še pravico do denarnega nadomestila in pomoči na Zavodu za zaposlovanje. Pozivi na oglašnih deskah podjetij, kdo se prijavi za tehnološki presežek ali za brezposelnega, so torej postali kar običajni.

MH

Ustanovili pomursko sekcijo za kakovost

S kakovostjo do uspeha

Kakovost je pogoj za poslovno uspešnost. To še posebej velja za tiste, ki se s svojimi izdelki želijo uveljaviti in obdržati na zahtevnih svetovnih tržiščih. Ob tem pa nimamo v mislih le kakovosti izdelka, pač pa predvsem kakovost poslovanja, saj tuji partnerji zahtevajo tudi spoštovanje mora zanj postati element vodenja, pravijo gospodarstveniki, in vedno več je takšnih, ki želijo kakovost vpeljati tudi v svoje podjetje.

V svetu je že več kot 100 držav sprejelo standarde ISO 9000 za svoje nacionalne, v letu 1991 pa je bilo ustanovljeno tudi Slovensko združenje za kakovost, ki je bilo že v naslednjem letu sprejeto v mednarodno združenje za kakovost Slovenije. V okviru Slovenskega združenja za kakovost zdaj delujejo nekatere sekcije za različne dejavnosti, prejšnji teden pa so slovenski nacionalni program kakovosti predstavili tudi v Ljubljani.

V Sloveniji je bilo doslej podeljenih že 18 certifikatov za kakovost, sprejeti so že prvi standardi, ki opredeljujejo kakovost, za certifikate kakovosti pa se potegujejo številna podjetja. Tudi v Pomurju imamo nekaj Mura, Radenska, Nafta, Pomurske mlekarne. Mesnu industrijo Pomurka in še nekatera. Da bi bili na tem področju uspešnejši, jih je treba povezati s tem namenom je prišlo tudi do pobude, da bi v okviru območne gospodarske zbornice ustanovili regijsko sekcijo za kakovost. Zamisel so sresničili prejšnji teden, ko so imenovali odbor sekcije, predsedniško funkcijo pa zaupali Štefanu Oslaju iz Mure.

L. KOVAČ

Zgodbe s pristave Nemščak

120 let tradicije

Pomurska banka d.d.

Vaša domača banka

IŠČEMO NOVI ZAŠČITNI ZNAK!

Vse, ki se ukvarjajo z oblikovanjem, in tudi tiste, ki imajo ideje in mislijo, da bi jih znali realizirati, vabimo k sodelovanju.

Zelimo imeti sodobno oblikovan zaščitni znak, ki bo razpoznaven, enostaven, hitro zapomljiv, vizualno prijeten, ki ne bo spominjal na kakšnega drugega in ki bo vsestransko uporaben (kot svetlobno telo, značka, relief itd.).

Znak mora vsebovati črki P in b (Pomurska banka). Avtor mora predvideti znak v kombinaciji z napisom Pomurska banka d.d. v vodoravni (znak mora stati levo od napisu) in navpični postavitvi v kombinaciji z napisom Pomurska banka d.d. Zaščitni znak je potrebno predvideti tudi kot samostojen element.

Dodatne informacije lahko dobijo avtorji pri propagandni službi Pomurske banke, d.d.

Vsi dokumenti, povezani z izdelavo zaščitnega znaka, morajo biti opremljeni s šifro, s katero se bo lahko dokazalo avtorstvo.

Zaščitni znak bo izbrala posebna komisija, sestavljena iz delavcev banke in zunanjih sodelavcev.

Predloge zaščitnega znaka pošljite najpozneje od 20. marca 1993. Izbrani znak bo banka odkupila za 2.000 DEM v tolaški protivrednosti.

LB - POMURSKA BANKA, d.d.

je edina prava banka v regiji, ki neguje in nadaljuje slavno tradicijo bančništva v Prekmurju in Prlekiji. Ob 120-letnici bančništva v naši pokrajini (1873) vabi k sodelovanju vse, ki imajo kakršne koli dokumente, predmete in podobno o bančništvu, denarništvu in posojilništvu, ki se nanašajo na štiri pomurske občine. Listine, obrazce in druge predmete, tudi izjave, lahko prinesete ali pošljete na vpogled in odstopite banki, posebno dragocene predmete in dokumente pa smo za nagrado pripravljene prevzeti. Vabimo vas torej, da do 20. marca letos prinesete omenjene iskane predmete propagandni službi Pomurske banke, d.d., v Murski Soboti, Trg zmage 7. Za pomoč in sodelovanje se vam že vnaprej najlepše zahvaljujemo.

KREDITNA BANKA D.D.

V MURSKI SOBOTI

Pozor Prekmurci!

KREDITNA BANKA D. D. V MURSKI SOBOTI

Menjava ves LJUDSKE PEJNEZE po najboljši dobojni ceni. Prevzema vložene PEJNEZE NA INTERES in jo IZPLAČA točno. Daje na kratki rok POSOJILA ZA POTNE STROŠKE, V VSEJ PENEZNAJ ZAVEVAJ SE OBRNITI Z ZAVUPANJEM NA DOMAČO DANKO in so od dajbe znižani od kakšni negetov, ktere ne poznate.

Kak se počlejo pejneci najlaži in najlažeje domout

Pravi pri najblžejnjoj francuskoj pošti ček to je »Mauvint Carte« in plačaj čumo na račun: »Paris c. c. 150086 Banque Union Yugoslavne S. S. 7. Zrinski trg, Zagreb, Yougoslavija« in napiši za zudnjoj vuceljuj rubriki, šleza se začne z rečnit: »Korrespondencu« da Kreditna banka v Soboti and izplača dinare tvojem! blizojani v domovini.

Faksimile oglasa Kreditne banke, d.d., v Murski Soboti iz tridesetih let.

120 let tradicije

Pomurska banka d.d.

Vaša domača banka

Popravek oglasa v Vestniku št. 7 z dne 18. februarja 1993, ki je bil objavljen na tem mestu:

1. Popravek v tretjem odstavku

Višina letne obrestne mere je odvisna od vrste tuje valute in je za več odstotnih točk višja od obrestnih mer, ki veljajo za sredstva na vpogled.

2. Popravek 6. odstavka

Za zneske vezave nad 15.000 DEM se obrestna mera povečuje za 1,5% stimulacije od osnovne obrestne mere. Za zneske nad 50.000 DEM pa za 4% stimulacije od osnovne obrestne mere.

Olepšajte svoj dom z našimi zavesami!



Informacije in nakup: HOČE, Stara c. 42, telefon: (062) 611-002

»Od Nemškega vodi več poti, po katerih odnašajo crknjene prašiče. Ena gre tam mimo tistega truja ob progji... druga čez Dobel...« Ne bom v celoti z vsemi kotami navedel »mesnatih poti«, ki mi jih je opisal neki lovec. Ne bom, ker se nočem zameriti tistim potovkam in potovcem, ki hodijo po njej. Navsezadnje pa - saj ne delajo nič slabega, dokler odnašajo meso samo zase. Pravzaprav sodelujejo v nekem koristnem reciklažnem postopku. To meso bi tako ali tako propadlo. Kaj se bomo tukaj šli nekega zgražanja! To je življenje. Tako živimo, v takšnem pravem in higijenskem redu.

Vse kaj drugega je seveda potem, če to meso preprodajo. Tudi takšne zgodbe je slišal veterinarski inšpektor gospod Alfred Mlakar. Do kraja jim ni prišel. Govorilo pa se je, pravi, o nekem nogometu od tam doli, ki je imel povezavo z nekimi ljudmi, ti ljudje pa so vedeli za neke luknje v plotu. V mrežastem plotu okrog farme Nemšček. Podjetni žogobrc je dajal šunke v razsol in potem z njimi zalagal gostilne. Godpod Mlakar ne ve, če tudi tukajšnje ali pa samo tiste, ki so zdaj na drugi strani državne meje. Kajti bilo je še za prejšnje države.

Glosa na začetku

S priobčitvijo kratkega zapisa pod fotografijo dveh kupov crknjenih prašičev v Vestniku, 21. jan. 1993, se je vse začelo. Zaradi tega pisanja so bralci klicali po telefonu in se osebno oglašali. Kmalu je prišlo na uredništvo tudi pismo gospoda Mirka Horvata, kmetijskega inženirja, glavnega direktorja Kmetijskega gospodarstva Rakičan, kamor spada tudi Prašičereja Nemščak. Nič kaj prijazno pismo, v katerem odpoveduje Vestnik. Nič kaj prijazno in popolnoma nerazumljivo. Zakaj tak odziv? Ali je to smiselno? Povrh pa tista glosa, kajti to je v resnici bil zadevni zapis, sploh ni bila zlonamerna. Prašiči crkujejo, kajpada. V kmečkih hlevih prav tako kot na farmah. Če od desetih na kmečkem gospodarstvu crkne eden, je to deset odstotkov. Na farmi Nemščak jih po podatkih veterinarske inšpekcije crkne 5,6 odstotka. To ni veliko, veliko se zdi samo na dveh kupih.

Toliko bolj čudno, da je gospod Horvat tako reagiral. Z odpovedjo časopisa. Kaj tako nesmotnega! In nevarnega! Predvsem to. Saj to je isto kot povabilo na raziskovalno pisanje. Če bi hotel karoli zakriti, bi moral časopis naročiti, ne pa da ga odpoveduje in s tem vzbuja pozornost.

Dosje na koncu

Naposled imam zajeten dosje o Nemščeku. Zapisniki, poročila, potrdila, okrožnice, časopisni izrezki, fotokopije členov iz uradnih listov, ki govorijo o prašičereji, o pravilnikih in postopkih za gojenje plemenskih svinj. Celo fotokopija zapisnika o konfisciranih pujskih, ki so ga napisali po veterinarsko-sanitarnem pregledu v živilskem obratu TMI »Košaki« v Mariboru. Ogromno papirjev, vendar kljub temu nič zelo senzacionalističnega.

V pismu gospoda Horvata me je najbolj dregnilo tisto, da so »v Sloveniji edina farma center...« in da jim s takšnim »pisarjenjem« lahko povzročimo »gospodarsko škodo«. Kakšen lokalpatriot in domljuben časnika sem, če domači edinstvenosti (»smo edina farma center«) povzročam gospodarsko škodo! Če je tako, potem nisem vreden, da smem hoditi pod tem domačim nebom.

Seveda tega nočem. Sploh pa upam, da se bo s farmo kmalu obrnilo na bolje. Ob znanih ukrepih, ki so jih v podobnih primerih izvedli drugod po svetu, to je s prehodom na steljo in z ustreznim zmanjšanjem števila prašičev, če je to potrebno. Kar pa ne pomeni, da bi se moralo zaradi tega

zmanjšati število zaposlenih, prav nasprotno, še povečalo bi se lahko. Toda to ni zgodba za tokrat.

Poskus utišanja kot menedžerski stil?

Kar se menedžerstva tiče, je potrebno povedati, da je inženir Horvat prizadeven direktor. Iz česa bi lahko to sklepali? Iz gest njegovega vodenja, ki so prav energične, živahne in pravzaprav čisto pravnjane.

Poglejmo za primer okrožnico, ki jo je dal na svetlo letos 12. februarja. V njej komentira poročilo varnostnega inženirja Jakoba o stanju varstva pri delu v letu 1992. »Iz prikaza je razvidno, da se skoraj vsako leto stanje varstva pri delu... slabša. Posebej to velja za leto

pretakališča goriva (kot se spomnimo, jim je nekoč gorivo na farmi še izteklo!) in napeljava novega cevovoda.

Direktor Horvat ima stil, ki je v nekem smislu čisto podjetniški. Kljub zastareli terminologiji. Povrh pa ta stil pri njem niti ni nov. Že v prilogi k polletni bilanci, ki jo je razposlal 2. 8. 1991, je pisal: »Občutek imam, da se ne zavedate resnosti položaja, v katerem je gospodarstvo, posebno pa kmetijstvo. Nekateri se obnašate, kot da se ni nič zgodilo. Svetujem vsem, ki se tega ne zavedate ali vam je vseeno, da se takoj streznete.« Očitno direktorjeva podjetniška odločnost ni podpimana šele z novim (podjetniškim) vetrom, to vižo igra že dije časa.

Farmski ujetniki

Kako potem, da gre na farmi kljub temu toliko stvari narobe?

Zato, ker so vodilni ujetniki velikofarmskega sistema. Ljudje na tej farmi več ne obvladajo razmer, marveč razmere obvladujejo njih. Ta farma je prežitek in anahronizem, je nekak contradictio in adiecto,



Tako rekoč za soboškim mestnim obzidjem poteka ena od etap v nekem reciklažnem postopku. Vse, kar se tukaj na tem betonem bloku pri soboški kafileriji, ki od 7. avgusta 1992 ne dela več, razkosa, ne pride iz Nemškega. Vmes so tudi crknjeni piščanci, teleta, krave in drugo. Poginule živali zdaj vozijo v ljubljansko kafilerijo, en kamion dnevno, ki pa ni vedno poln. Lansko leto je bilo v soboški občini za 890.730 kg poginulih živali, v ljutomerski 188.815 kg, radgonski 250.720 kg in lendavski 119.750 kg. Zdaj iščejo novo zbiralno kadavrov, ki naj bi bila nekje sredi zadevnega območja. Omenjajo Dokležovje.

foto: NJ

1992.« Vse te nesreče, izpadi, bolezni, tako Horvat, so »nesreča za človeka in velika škoda za podjetje«. »In kaj smo storili mi, predvsem tisti, ki neposredno vodite proizvodnjo?« sprašuje direktor Horvat. »Storili ste: nič.« Zato besede v nadaljevanju pojejo kot bič. Varnostnik napiše pomankljivo poročilo o delovni nezgodi, se huduje direktor. Kaj pa »neposredni vodje dela«? »Kaj ste napravili? Napišete prijavo in s tem je konec vaših skrbi. Nezgode so tipični primer malomarnosti...« »Vsi tisti, ki ste indiferentni do vseh teh zadev, ki so velikega pomena za podjetje, nimate prav nobene možnosti, da boste več kot leto dni še v podjetju (le kdo bo gledal vašo malomarnost).«

To so besede, za katerimi stoji trdna zavest o neizprosni trga. Vendar pa direktor ne ostane samo pri tem. Predlaga tudi program ukrepov. V prašičerejskih objektih bo potrebno obnoviti električno napeljavo, opremo in izboljšati varstvo okolja. Končni cilj vsega tega je pridobitev uporabnega dovoljenja. - Kar je po eni strani seveda rezki posmeh pravni državi (v državi, kjer ne upajo podreti na črno zgrajenih vikendov), po drugi pa vendar nekakšen znak pravne zavesti.

V direktorjevi okrožnici so celo tudi sledi ekološke zavesti. Med drugimi nalogami, ki da jih bodo izvedli, omenja tudi ekološke meritve mikroklimi v Prašičereji, ureditev

protislovje v prilastku »evropskost«. Zemljepisni košček sveta, na katerem farma stoji, je Evropa, v Evropi pa takšnih farm ni več. Tako kakor si ni mogoče niti misliti, da bi kak evropski menedžer odpovedal časopis, ker je kritično pisal o podjetju, ki ga vodi. Eno gre z drugim, kolektivistični značaj orwelovske farme, tega »kmečkega« dvorišča za krasni novi svet, se čisto prilega poskusu utišanja z odpovedjo časopisa. Ali niso tudi inženirji krasnega novega sveta zapovedovali brisanje časopisnih člankov, retuširanje zgodovine in potvarjanje dejstev?

Duh preteklosti se skriva povsod na farmi. »Pred kmečkimi prašičereji bi se lahko postavili (podčrtal š.s.) le z brejimi mladnicami«. Tako je zapisano v Planu prireje prašičev na farmi Nemščak v letu 1993. Še vedno jim gre torej za to, da bi se »postavili« pred kmeti, tako kakor se je bilo potrebno s pridelki in siceršnjimi uspehi postavljati pred kmeti v času prisilne kolektivizacije in po njej. Pa četudi z lažnimi uspehi.

Zanimivo, kako s tovrstno kolhozniško in sovhozniško ideologijo sovpada na primer navodilo iz istega dokumenta, ki je kakor posneto iz zlatih časov sovjetske biologije, ko je šlo za to, da se razrednemu boju podredijo celo zakoni biologije. V smernicah za selekcijsko delo se priporoča, da je »odbiro mladice linije 12 izvajati po milerjših kriterijih (tudi zaradi nezadostnim številom seskov)...« (navajamo fragmentarno, da nas ne bi

tožili zaradi izdaje »poslovne skrivnosti«). Ubogi pujski, dostojni bili nesrečniki samo tisti, ki se je reklo »trinaest prase« in vsi slednji, ker so ostali brez seska, zapovedi farmske inženirke, ki smernice spisala, pa bodo brez seskov tudi tisti, ki bi jih pri o malo odbranih materah še ime-

Kaj je to priplavalo na površje

Veterinarska in živilarska stroka sta bili sicer tudi ujeti v ološko mrežo, morali sta pač delati po socialističnih smernicah, in njuna notranja (strokovna) logika se je temu menda ves čas upirala. Tako trdijo z vodstvom sprti veterinarji, od katerih je eden, gospod Tomič, že odpuščen. »Bil sem glasnejši med tistimi, ki so opozorili na nepravilnosti,« navaja razlog za odpust Tomič. »Skrajno lozen razlog, če je edini.« Zanimivo konca je pravzaprav seja IO svedka na KG Rakičan, ki je bil 10. 1992, na katero so bili povzročeni tudi glavni direktor Mirko Horvat in šefi profitnih centrov. To pravi eden od suspendiranih veterinarjev.

Od takrat je spor med vodstvom in delom strokovnjakov očiten. Točnica so bile kajpada plače poslani v PC (profitni center) prašičereja v Nemščeku so dobile večje plače. »Na koruzi in korni pesi smo izgubili 300 milijonov SIT. Če bomo dvignili obrodje, dobimo ugodnega posojilo.« Direktor Horvat ni pristal na postav-

nje. Ker torej več ne obstaja plačnega zaveznitvo, se iz kolektivnega spomina stroke dvigajo zgoraj. O tem, kako so prašičem pomagali zdravila, ki jim je za štiri leta prešel rok trajnosti - k sreči brez posledic; kako so si nekateri Plive skupaj z zdravili narodnega devito - brez posledic; kako so pomogli prašičem, ki so bili nagnjeni za zakol, pokrtili krmiljenje - prav tako brez hujših posledic; kako so razen opaznega zastoja pri razstku. Skoti se čedalje več prašičkov in prašičic, ki imajo dalje manj aktivnih seskov.

Zgodbe o tem, kako je iz kurilno olje in kako so pognojeno v kamenišnico ter plemenitve, so nekoč že nekaj časa v javnosti. In odplavale.

Stroka pravi, da se da temu izogniti. Temu ne opazuje niti gospod Horvat. Pravi veterinarji v preteklosti mso globoko steljo, zdaj pa se sklanjajo na strokovnost.

Kaj pa domoljubna vest?

Po vsem kar sem potemtaku nekako po silii zvedel o Nemščaku, me ne peklje več ob krivde zaradi domnevnega poščanja gospodarske škode v njem. Prav nasprotno, imam, da se bodo prav zaradi začele zadeve urejati. »Niso svetu plemenskih svinj več ne dajo v hlevih na splakovanje, sod so prešli na steljo in pravi magister A. Kralj. Glas je že decembra lani prerenjci bi želeli lasten razvojno izobraževalni center, kajti plemenski blagom, ki ga domače farma Nemščak, menda niso voljni.« V zgoraj že omenjen Planu prireje prašičev za leto pa piše: »Vse slovenske zapirajo. Imajo lastno vzrejo, dic, zato jih od nas ne bodo vave.

Vest inženirja Horvata prav tako čedalje lažja. »Moj vzrejamoz že izključno na stelji, etazah, da bi odpadki dali na spodnje. Kar pa se su dveh vetrinarjev tiče, je to naših pravih. Težave s Kmečko zvezo, ki kar potratno sprotuje farmski vzreji, v celoti neprimerna. Živim tak mi je prav tako za ekološko vsakemu drugemu. Razmisli, že tudi, da bi odpoved prekalci, vsekakor pa kmalu napisal članek. Sualis nisem bil nikoli.« Horvat se strinja, da se lahko zgodi, navzdol od farme v izakoval po decembrskih podatkih za zdravstveno varstvo iz ustrezna, ne bo več dolgo ne Da bo potem za dolga leta nimajo pozitivnega vpliva.

STEFAN S.

Bo magistralna cesta M10-1 ostala nedograjena ali zaprta za promet

Zastoji pri gradnji cest v Pomurju

Prejšnji teden so se na upravi Cestnega podjetja Murska Sobota sestali predstavniki gradbenih podjetij, ki gradijo magistralno cesto M10-1 na murskosoboškem in lendavskem območju, republiškega prometnega inšpektorata, republiške uprave za ceste in soboškega cestnega podjetja; izvajalci del na območju Gornje Radgone niso bili navzoči, saj je tam organiziran neposreden nadzor RUC-a.

Na magistralni cesti od Rakičana do Lendave jih čaka še veliko dela, največji problem pa je, kako ga organizirati, da bo najmanj cestnih zapor. Tudi na tem sestanku tega problema niso rešili, saj nihče ne ve, kako se bodo dela nadaljevala, zato bodo problematiko cestnih zapor reševali sproti. Predvidoma junija naj bi bila tako dilema, da bi lahko potegnili fino asfaltno prevleko; takrat

naj bi usmerili tovorni promet od Murske Sobote do Lendave prek Dobrovnika. To je le predvidoma, kajti ni rečeno, da bodo do junija z deli v resnici končali. Spet je namreč problem denar oziroma nesodelovanje med RUC-om, ministrstvom za finance in vlado. Menda z deli ne mislijo nadaljevati, dokler ne bo sprejet proračun za leto 1993. Ko bo sprejet proračun in s tem nji-

hova zahteva za plačilo, bodo nadaljevali z obnovo magistralne ceste. Se nam ponovno obeta leto 1992? Lani je bil proračun sprejet že spomladi, kljub temu pa so z deli na pomurskih cestah začeli šele jeseni. Le Primorje je pripravljeno z deli nadaljevati in na neki način kreditirati RUC. Tako bi se lahko gradnja ceste končala veliko prej. Vendar v RUC-u nad takšnim načinom sodelovanja niso navdušeni: se bojijo previsokih kreditnih obrestí ali pa tega, da bi izgubili svojega aduta pri izsiljevanju proračunskih sredstev?

Naslednji nerešen problem je središče mesta Gornja Radgona. Tudi tukaj z deli pri obnovi magistralne ceste še niso končali - vmes so si privoščili veliko negospodarnosti - poleg tega pa sta zaradi obvoza pov-

sem uničeni Cesta na stadion in Mladinska ulica. V središču mesta se še vedno ukvarjajo s selitvijo avtobusne postaje: na predlog poslanca KS Gornja Radgona bodo o avtobusni postaji razpravljali na naslednji skupščini, verjetno pa bi ves postopek morali pospešiti in čim prej rešiti problem lokacije avtobusne postaje, ki se v nekem mestu gradi za več desetletij; v središču mesta še manjkajo semaforji, fina asfaltna prevleka in označitev prehodov za pešce. Za ureditev slednjega bo spet potrebna zapora prometa in usmeritev na obvoznico, ki pelje mimo gornjeradgonskega sejmišča. Na tem prostoru pa se že marca začne prvi letošnji sejem - sejem gradbeništva in gradbenih materialov.

BERNARDA B. PEČEK

Precej višje denarne kazni za obrtnike in gostince

Ker se bile kazni za kršenje odloka o poslovanem času trgovskih in gostinskih obratov ter obrtnih delavnic v soboški občini, ki je bil sprejet že davnega leta 1975, le simbolične, su se odločili, da vanj vnesejo nekatere dopolnitve. To velja v prvi vrsti za sankcije, ki so jih sedaj valorizirali. S spremembo 11., 12. in 13. člena omenjena odloka so namreč mogoče višje denarne kazni za kršitelje. Tako bodo denarno kaznijo od tisoč do 30.000 tolarjev kaznovani pravna oseba ter samostojni obrtnik in gostinec, če ne bodo upoštevali poslovnega časa in bo odprtje obrata v nasprotju z določili občinskega odloka. V praksi je doslej prihajalo do mnogih primerov neupoštevanja predpisov, zato bodo tržni inšpektorji skušali na kraju samem stopiti na prste takim kršiteljem, od katerih bodo lahko izterjali denarno kazen, ki poslej ne bo več zgolj simbolična.

M. JERŠE

Bodo kače odgnale turiste?

Že takoj na začetku bi radi pojasnili, da nismo imeli nikakršnega namena ustvariti morebitno primerjavo z znanim škotskim jezerom Ness, kjer naj bi se skrivala vodna pošast, ki predstavlja pravo turistično atrakcijo. Govor je seveda o naši znamenitosti, to je o Ledavskem jezeru v Kraših, ki že nekaj časa buri duhove. Vsa zadeva pa vendarle ni tako nedolžna, kot se morda zdi na prvi pogled. Jezero, od katerega so si veliko obetali zlasti domačini, saj naj bi postalo turistično središče za široko okolico, še vedno sameva, najpogostejši obiskovalci pa so najbolj zagnani ribiči, ki si v smrtini tišini skušajo nabrati potrebnih duhovnih moči. Vsi drugi načrti za oživitve Ledavskega jezera pa so doslej na žalost padli v vodo.

Še dobro se spomnimo, ko so pred dobrim desetletjem zajezili strugo potoka Ledava, ki je dotlej zaradi številnih poplav povzročal precejšnjo škodo na poljih in travnikih tega dela Goriškega. Tako je nastalo ogromno akumulacijsko jezero, ki meri okrog 200 hektarjev. Da so morali prebivalci Domajnega, Kraš in drugih bližnjih krajev v ta namen žrtvovati velik del svojih njiv in travnikov, ni treba posebej omenjati. Posebej zato, ker so se takrat nadejali pomoči širše družbene skupnosti, ki naj bi zagotovila potreben denar za hitrejši razvoj njihovega manj razvitega območja. V prvi vrsti so se omenjale neslutene možnosti razmaha turistične dejavnosti, k čemur naj bi med drugim prispevali sodobnejši gostinski objekti ob jezeru. Čonarjenje in podobno.

Do tu vse lepo in prav, toda Ledavsko jezero v Kraših še vedno zgolj živetari in ni kaka posebno zanimiva turistična točka. In kako dolgo bo še tako, se upravičeno sprašujejo neučakani domačini. Na ta problem je nedavno opozoril tudi njihov poslanec v zboru krajevnih skupnosti soboškega parlamenta Jože Bertalančič. Po njegovem mnenju je vode v jezeru v zadnjih letih vse manj, ker se je zmanjšala količina vode v Ledavi. Poleg tega naj bi se iz jezera širil neznošen smrad, kar je posledica zanemarjene okolice, ki je poraščena z goščavami, pa tudi jezero ni najbolj čisto. Povrh vsega pa naj bi se domačini izogibali jezera, ker so se v njegovi bližini množično naselile kače. Skratka, same težave, iz katerih ne vidijo prave rešitve. Če jim kdo ne bo priskočil na pomoč, bodo še naprej verjeli, da jih je pred leti nekdo žejne prenesel prek vode.

MILAN JERŠE

Zaradi stavk velik izpad dohodka

Svobodni sindikati Slovenije so lani organizirali 229 stavk, so katerih je sodelovalo okoli 90 tisoč delavcev ali 17 odstotkov vseh zaposlenih. Izračunali so, da je lani v Sloveniji na vsakega zaposlenega prišlo v povprečju 3 in pol ure stavke. To je toliko, kot če bi vse leto stavkalo 150 delavcev. V omenjenih stavkah so delavci zapravili milijon 876 tisoč delovnih ur in povzročili škodo v višini 2,2 milijarde tolarjev, pri čemer so upoštevali samo izpad dohodka. Če bi upoštevali še splošno opozorilno stavko, ki je bila 18. marca lani, potem je bilo na ta način izgubljenih 2 milijona 876 tisoč delovnih ur, kar pomeni izpad dohodka v višini 3,6 milijarde tolarjev.

M. JERŠE

Zelena luč upravni organizaciji za urbanistično načrtovanje

V murskosoboški občini so že nekaj časa razmišljali o smotnosti ustanovitve upravne organizacije za urbanistično načrtovanje v okviru sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora. Zdaj je ta pobuda dobila zeleno luč tudi v občinski vladi. Vedeti je treba, da zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor določa, da upravne naloge glede izvajanja tega zakona opravlja pristojni občinski upravni organ za urejanje prostora, organizacijske in strokovne naloge glede urejanja naselij in drugih posegov v prostor pa so prepuščene upravni organizaciji za družbeno načrtovanje. V ta namen se lahko ustanovi tudi posebna upravna organizacija za urbanistično načrtovanje. Sicer pa je ustanovitev upravne organizacije obvezna, medtem ko bi strokovne organizacije, kot so Zavod za ekonomiko in urbanizem ter druge neregistrirane organizacije na tem področju, poslej opravljale le strokovne posle za omenjeni upravni organ.

Upravna organizacija za urbanistično načrtovanje bo v prvi vrsti skrbela za pripravo izhodišč za izdelavo prostorskih načrtov občine, pripravo prostorskih izvedbenih aktov in lokacijske dokumentacije. Bistvena sprememba bo zaradi izdelovanja lokacijske dokumentacije, kar bodo po novem opravljali v upravni organizaciji, strokovna opravila bodo

v glavnem razpisovali, nekaj pa bodo začeli delati tudi sami, kar bodo strankam zaračunavali. Ko bo dosežena ekonomska upravičenost teh del, se nameravajo ustrezno organizirati, pri čemer pa ne bodo dodatno zaposlili novih ljudi, ker naj bi vse to opravili zaposleni v sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora. Ustanovitev upravne organiza-

cije za urbanistično načrtovanje je pomembna pridobitev za stranke, ki bodo lahko hkrati z vložitvijo vloge za izdajo lokacijskega dovoljenja naročile tudi izdelavo potrebne lokacijske dokumentacije. Poleg tega bodo na enem mestu dobili vse potrebne informacije, s čimer se bodo izognili temu, da bi strokovne organizacije občanom po svoje razlagale pogoje gradnje na določeni lokaciji. Hkrati pa ustanovitev upravne organizacije omogoča konkurenco pri izdelovanju strokovnih podlag za lokacijsko dokumentacijo in prostorske izvedbene akte. Tako predvidevajo, da bodo za zahtevnejše lokacije, kot so gradnja industrijskih objektov, večjih stanovanjskih hiš in objektov, ki občutneje posegajo v okolje, razpisovali natečaje.

MILAN JERŠE

120 let tradicije

Pomurska banka d.d.

Vaša domača banka

UGODNO ZA DEVIZNE VARČEVALCE!

Devizni depoziti - vrednost, ki se realno povečuje

Varčevalci, ki svojih deviznih prihrankov določeno obdobje ne potrebujejo (tudi za krajši čas), imajo možnost, da jih vežejo za dobo od enega meseca do štirih let.

Obrestne mere so znane vnaprej in se med trajanjem vezave ne spreminjajo. Višina letne obrestne mere je odvisna od vrste tuje valute in je za več odstotnih točk višja od obrestnih mer, ki veljajo za sredstva na vpogled. Obrestne mere se povečujejo glede na znesek depozita in dobo vezave.

Najmanjši znesek vezave je 500 DEM oz. ustrezná vsota v drugi valuti. Vezava deviznih depozitov je možna v nemških markah, avstrijskih šilingih, švicarskih frankih, ameriških dolarjih in italijanskih lirah. Pri vplačilu v drugi tuji valuti bomo na vašo željo opravili brezplačno konverzijo.

Doba vezave valute

Priporočamo vam predvsem vezave na 3, 6 in 12 mesecev, ker so najugodnejše. Za znesek vezave nad 15.000 DEM se obrestna mera povečuje za 1,5% stimulacije od osnovne obrestne mere. Za zneske nad 50.000 DEM pa za 4% stimulacije od osnovne obrestne mere. Dokončno odločitev prepuščamo vam.

Izplačilo obresti

Depozit in obresti vam bomo izplačali po poteku vezave. Če boste sredstva potrebovali prej, vam bomo odobrili premostitveno posojilo pod ugodnimi pogoji.

Vabimo vas, da se pogovorite še s svetovalcem za devizno varčevanje in se z njegovo pomočjo odločite za vezavo sredstev, ki bodo ustrezala vašim željam in potrebam.

KRATKOROČNI IN DOLGOROČNI NENAMENSKO VEZANI DEPOZITI Z NESPREMENLJIVO OBRESTNO MERO

Obresti	DEM	ATS	CHF	ITL	USD
na 1 mesec	7,00	6,75	5,85	7,50	2,50
na 3 mesece	7,30	7,10	6,15	7,65	2,70
na 6 mesecev	7,40	7,35	6,30	7,80	2,80
na 1 leto	7,80	7,60	6,35	7,90	2,90
na 2 leti	7,85	7,65	6,40	7,95	2,95
na 3 leta	7,90	7,70	6,45	8,00	3,00
na 4 leta	7,95	7,75	6,50	8,05	3,05

Soboška vlada upoštevala nekatere pripombe na proračun

Kaj bo možno narediti letos?

Po pričakovanju je soboška vlada na zadnji seji namenila osrednjo pozornost obravnavi številnih pripomb, pobud in predlogov na osnutek odloka o letošnjem občinskem proračunu. Največ predlogov in stališč je bilo glede naložb v gospodarsko infrastrukturo in družbene dejavnosti. Upoštevana je bila pripomba KS Puconci na gradnjo osnovnega vodovodnega omrežja, s KS Martizavo. Letos naj bi dodatno posodobili tudi cesto med Noršinci in Rakičanom, to pa je velikega pomena za vzhodni del občine. Prav tako so upoštevale pripombe delegatov zbora KS na javno razpisno svetlobo, saj so sklenili, da bodo zaradi znižanja stroškov organizirali enotno vzdrževalno službo. Objavili bodo javni razpis in dela oddali najboljšeju ponudniku. V prihodnje bodo namenili več denarja tudi za vzdrževanje in asfaltiranje vaških cest, preden pa bodo imeli tisti kraji, kjer se nimajo asfaltna povezave. Financiranje javnih potreb v Murski Soboti pa bo potekalo po navedenem programu, ki je usklajen s programom mestnih krajevnih skupnosti in skladom stavbnih zemljišč. Gre predvsem za komunalne potrebe, za kar se v mestu zbere največ denarja.

V tolstvu ostaja program gradnje nespremenjen. Najprej bo obnovljena druga soboška osemletka, dela pa bodo odvisna od dodatnega zbiranja

denarja s samoprispevkom v mestu. Če ne bo sprejet, bodo potekala veliko počasneje, z denarjem iz občinskega proračuna pa bi lahko zagoto-

vili le gradnjo prve etape, torej sanitarij in skupnega prostora. Načrtujejo tudi gradnjo telovadnice pri OŠ Bogojina, medtem ko je nadaljevanje gradnje OŠ Fokovci še odvisno od republiških virov. Ker občinski proračun zagotavlja v zdravstvu le izvedbo nekaterih najnujnejših del, je soboški izvršni svet pozval vse uporabnike, da skušajo od ministrstva za zdravstvo in socialno delo pridobiti čim več denarja od lanskoletnih presežkov. Sklenili so, da bo potekala gradov izključno v okviru programa spomeniškovarstvene zaščite, medtem ko je zaradi dodatnih zahtev nekoliko spremenjena razporeditev sredstev za telesno kulturo.

Na seji soboške vlade so tudi sklenili, da bo financiranje delovanja gasilskih društev enako kot pri drugih uporabnikih sredstev občinskega proračuna, zato bodo 2 milijona tolarjev za dodatni nakup penil zagotovili iz drugih virov. V razpravi pa so zavrnilo očitke na račun pospeševanja razvoja obrti in podjetništva, saj se je po njihovem mnenju dosedanja sistem kreditiranja uveljavil in potrdil. Podobno menijo o pospeševanju proizvodnje hrane, saj se bo letos dvignil indeks rasti javne porabe za subvencije pri vzgoji kakovostnih pasem govedí.

MILAN JERŠE

Za novih 20 kilometrov cest

Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota se je odločil, da letos že drugič zapovrstjo objavi razpis za naložbe na cestnem področju. Tako so za marec razpisali dela za naslednje odseke: Gornji Moravci-Selo, Gerlinci-Korovec, Kriplivnik in skozi naselje Prosečka vas. Velja omeniti, da Skupna gre za zagotoviti potreben delež krajevnih skupnosti. Skupno gre za okrog 20 kilometrov cest, kar je v skladu z letošnjimi načrti. Jeseni naj bi bilo neasfaltiranih še nekaj cestnih odsekov v skupni dolžini okrog 16 kilometrov.

MJ

Soboška vlada s predsedniki KS

Za vzdrževanje javne razsvetljave

Sklep zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora soboške občinske skupščine, po katerem naj bi pred dokončnim oblikovanjem predloga odloka o občinskem proračunu za leto 1993 izvršni svet opravil pogovor s predsedniki svetov KS iz vse občine, je uresničen. O tem pomembnem dokumentu, ki v mnogočem posega v razvojne cilje posameznih delov največje pomurske občine, je namreč razpravljalo veliko predstavnikov KS, ki so se v svojih razpravah dotaknili številnih problemov. Ti so med drugim podprli pobudo glavnega občinskega finančnika Franca Cipota, da bi za ureditev sistema javne razsvetljave organizirali skupno vzdrževalno službo. Lani so v ta namen porabili 8 milijonov tolarjev, letos pa bi se ta znesek povzpela na skoraj 11 milijonov SIT. Zato je nujna racionalna poraba proračunskega denarja. Slišali smo tudi za podatek, da so v proračun vključena sredstva iz sklada stavbnih zemljišč, zato je za nadaljnjo gradnjo v Murški Soboti namenjeno nekoliko več denarja.

Tako so v precej živahni razpravi predstavniki mestnih krajevnih skupnosti opozorili na nekatere zelo nevarne prometnice, ki potekajo skozi Murško Sobotu. Zlasti je bil govor o Cankarjevi ulici, ki je po besedah Janeza Kovača iz KS Partizan postala nekakšna magistralna cesta, pločniki ob njej pa niso ustrezno urejeni. Prav tako še ni urejeno križišče Gregorčičeve, Cankarjeve in Bakovske ulice, kar povzroča ob konicah velike zastoje v prometu. Pri tem je predsednik vlade Ivan Obal omenil, da načrt za ureditev tega križišča predvideva poseg na zasebno zemljišče, katerega lastnik pa se s tem ne strinja. Zato je nadaljnje delo onemogočeno. Sicer pa je za Murško Sobotu dolgoročno predvidena južna obvoznica, s katero bi se dalo problem prometnih zagat na Cankarjevi ulici odpraviti.

Predstavniki KS Bakovci Leopold Červek je opozoril na dokaj načeto cesto Murška Sobotu-Bakovci. Njeno preplastiitev naj bi financirali s pomočjo republiških sredstev za demografsko ogrožena območja, vključena pa bo v rebalans občinskega proračuna. Poseben problem je cesta, ki povezuje Martjance s pokopališčem v Nemčavcih, ki je prebivalci ne uporabljajo, težki tovornjaki pa so jo že skoraj popolnoma uničili. Izvršni svet je s predlogom predstavnika KS Martjanci, naj se pri ustreznih organih zaprosi za zaprtje omenjene ceste, soglašal. Poleg tega bo vlada v program obnove cest vključila cesto od Bratonec do križišča proti Dokležovju. Sicer pa srednjeročni program predvideva v letih 1994-1996 obnovo več kot 107 kilometrov občinskih cest. Vanj so dodatno vključili odseke Matjaševci-mejni prehod, Lucova-Čepinci, Ivanjševci-Lončarovci, Sotina-mejni prehod in Krajna-priključek republiške ceste. Glede srednjeročnih naložb v šolstvu pa bo po informacijah občinske vlade lahko prišlo do gradenj telovadnic le tedaj, če bodo sredstva iz republiških virov za demografsko ogrožena območja.

MILAN JERŠE

MORAVSKE TOPLICE - Že dve leti imajo na območju Moravskih Toplic, Tešanovec in Bogojine omrežje kabselske televizije, ki ga vzdržuje firma Elektor. Za zdaj oddajajo prek internega kanala le pisna obvestila oziroma reklame, kdaj pozneje pa nameravajo urediti v hotelu Ajda v Moravskih Toplicah poseben studio, ki bi omogočal druge oddaje, tudi neposredne prenose. (G. G.)

LJUTOMER - Ali bo na jesen ljutomerska občina bogatejša za ustanovo srednjestopenjskega šolskega izobraževanja in bo ob gimnaziji v Ljutomeru z delovanjem začela tudi obrtno-umetniška šola v nekdanjem domu VIZ Veržej? Sodeč po zadnjih pogovorih med občinsko obrtno zbornico, obrtno zbornico Slovenije, lokalno vlado in predstavniki cerkve so zamislili sprejemljive, potrebno jih bo le uresničiti. (N. Š.)

BOREJCI - Z veliko zagnanostjo so v Borejcih v krajevni skupnosti Tišina zgradili mrliško vežico, pozneje pa so lepo uredili še pokopališče, saj so po poteh položili tlakovec. Imeli so sicer mojstre, vendar brez običajne pomoči domačinov tudi ni šlo. Iz Borejcev morda še tole: v vasi deluje že več let gasilsko društvo, ki je pripravilo pred kratkim tečaj za izprašane gasilce. (F. Ku.)

LEDAVA - V krajevne in druge organizacije Rdečega križa v občini Ledava je včlanjenih kar 9.000 ljudi. Osnovne organizacije imajo v vseh 18 krajevnih skupnostih. V zadnjem času so gmotno pomagali čez 200 posameznikom in 41 družinam, zlasti v živili in oblačilih. Aktivisti Rdečega križa pa pogosto obiščejo tudi begunce iz Bosne, ki prebivajo v večji zasebni stavbi v Ledavskih Goricah. Tačas jih je tam 64. Pomembna dejavnost Rdečega križa je tudi oreganiziranje krvodajalskih akcij za potreba zavoda za transfuzijo v Ljubljani in bolnišnice v Murški Soboti. (J. Ž.)

GORNJA RADGONA - V ulici Silvire Tomassini je družina Vukan odprla prodajalno plina, ki ga kupci lahko dobijo ob vsakem času, pripeljejo pa ga tudi na dom. V Vukanovi prodajalni je mogoče tudi naročiti popravilo plinskih napeljav. (L. Kr.)

GABERJE - Gasilsko društvo Gaberje je v lanskem letu uspešno delovalo, so ugotovili na nedavnem občnem zboru, saj so se udeleževali številnih vaj in ocenjevanj, bili so na izobraževalnih seminarjih, sodelovali so na srečanjih z drugimi društvi, denimo v sosednjem Lakošu. Niso pa uspeli izkopati načrtovanih požarnovarnostnih vodnjakov, vzrok za to pa je pomanjkanje denarja. To nalogo bodo opravili letos. Sicer pa bodo denar potrebovali še za obnovo gasilskega doma. V društvo naj bi se včlanilo več mladih. (I. P.)

LEDAVA - Pred dobrim letom ustanovljeno makrobiološko društvo, katerega cilj je ohranitev in razvoj človekovega zdravja in njegove okolice, ima 45 članov, starih od 16 do 78 (!) let. Društvo je zaživelo, saj je doslej organiziralo dvodnevni seminar o makrobiotičnem načinu življenja in prehrane, imelo je več predavanj, na primer o makrobiotiki kot integraciji duha in telesa, zanimivi pa so bili tudi tematski večeri, denimo o neregulirnem dojemanju boga, kako spoznam in razumem sebe in tako naprej. (S. S.)

Lenart v Slovenskih goricah brez lastnega vodnega zajetja in vodovoda

Lenarški studenec je že zdavnaj presahnil

Ironija usode: prvi večji lokalni vodovod za mestno naselje Lenart je bil zgrajen leta 1960, zajetje pa je bilo v Gočovi; v naslednjih 15 letih je bilo zgrajenih še nekaj manjših lokalnih vodovodov, tako da je dobivalo leta 1975 vodo iz vodovodnega omrežja okrog 3000 prebivalcev; ko so iz zajetja v Gočovi črpali še vodo za Gradišče in zaradi pospešenega industrijskega razvoja je postala po letu 1966 oskrba z vodo iz zajetja v Gočovi pomanjkljiva; iskali so dodatne vire, vendar so raziskave pokazale, da jih ni dovolj; tako so se v letu 1970/71 odločili za pristop k celostnemu projektu oskrbe z vodo osrednjih Slovenskih goric iz mariborskega vodovoda.

Po več kot dvajsetih letih je postala Gočova ponovno aktualna; pa ne zaradi vodnega zajetja, ampak zaradi ideje občinskega župana, da v Gočovi postavijo tovarno usnja; to odločitev so utemeljevali z dejstvom, da je tam dovolj vode.

Na srečo so jim republiški organi te načrte preprečili, kljub temu pa se postavlja vprašanje: Ali se je v minulih dvajsetih letih vodno zajetje v Gočovi spet napolnilo ali pa so si podatke izmislili? Morebiti pa so bili podatki lažni (prilagojeni potrebam) že leta 1970, ko je občina sprejela odločitev, da se naveže na mariborski vodovod? Ne, s tem se povsem ne moremo strinjati, kajti v Slovenskih goricah imajo velike probleme z zadostnimi količinami pitne vode tudi tisti, ki imajo lastne vodnjake.

V Lenart iz Maribora in Ptuja

Lenart že več kot dvajset let nima lastnega vodovoda in ga očitno ne bo imela niti v prihodnje. Lenarško območje zavzema osrednji predel Slo-

jemo Pesnice, Ščavnice in še nekaj manjših potokov.

V začetku sedemdesetih let so se torej odločili za oskrbo z vodo v osrednjih Slovenskih goricah z mariborskega območja. Odločili so se ob pomoči študije Zavoda za urbanizem Maribor - Tozd za hidrotehniko in inženiring (avtor je inž. Rismal s sodelavci), ki je argumentirano dokazovala, da se Slovenske gorice lahko oskrbijo z zadostno količino pitne vode le z napeljavo cevovodov iz Maribora, Ptuja in morebiti iz Apaške doline. 1970. leta je bila izdelana posebna študija o konceptu oskrbe z vodo za občino Lenart. Predhodno so morali dobiti soglasje občine Maribor, da se strinja z gradnjo cevovoda iz sistema Mariborskega vodovoda. Nato so izdelali idejni projekt za napeljavo cevovoda Maribor-Lenart ši-

AVGUST ZAVERNIK, predsednik Izvršnega sveta SO Lenart, o oskrbi z vodo v občini Lenart

Na vaš vodovod je priključen tudi nekaj gospodinjstev iz radgonske občine, ha tudi v prihodnje to mogoče?

»V prvi etapi temelji naš program na tem, da ne bi preveč širili že obstoječe mreže - torej mreže individualnih gospodinjstev, ker je ta že dokaj dobro razpredena - temveč je najprej potrebno zagotoviti potrebne količine vode za Lenart. To pomeni, da je potrebno urediti primarne vode z mariborskega in ptujskega območja, položiti cevi in urediti podpostaje. Del radgonske občine je na vzhodnem delu naše občine že vezan na to mrežo, so pa tudi interesi občanov, ki živijo neposredno ob meji z Lenartom, da bi se še priključili. Vendar pa bo potrebno tam zgraditi najprej vodohran in šele nato bo potrebna dodatna priključitev. Količina vode je premajhna.«

Kako boste dobili potrebna sredstva za uresničitev tega načrta, to je več kot 617 milijonov tolarjev?

»Ta program za 617 milijonov je za približno petletno obdobje. Samoprispevek se nam žal izteka. V izvršnem svetu smo imeli v mislih več različic: da bi uvedli nov samoprispevek, ko se tale izteče, da bi povečali ceno za porabo vode in različko namenili za novogradnjo. Po drugi strani pa naj bi tudi občani sami prispevali ogromno sredstev; razmišljamo, da bi ta bilo tudi sredstev občinskega proračuna ter ministrstva za varstvo okolja in urejanje prostora, kjer so namenjena za oskrbo z vodo določena sredstva. Nekako v petih letih bi se to dejansko dalo uresničiti pod določenimi pogoji: da bodo občani prispevali nekaj, da bomo račune vode obremenili z dodatnimi 30 tolarji za enega, drugače pa bo to trajalo več kot pet let.«

venskih goric, ki se razprostirajo med Muro in Dravo in spadajo v sedem občin: Maribor, Pesnica, Lenart, Ptuj, Gornja Radgona, Ljutomer in Ormož. Lenart je v celoti na območju Slovenskih goric, zato ima tudi največje probleme pri oskrbi z vodo. Sestavina talnih površin gričevnate pokrajine je predvsem meljasta ali peščena ilovica. Skupna količina povprečnih letnih padavin je okrog 900 mm. Visoka podtalnica v dolinah je meteorna in v sušnem obdobju skoraj v celoti usahne. Talne razmere so torej v občini Lenart za podtalnico izredno neugodne; obstaja le nekaj zasebnih studencev in vodnjakov, nekaj večjih izvirov pa so občani po vaseh v preteklih letih uredili v lokalna vodovodna zajetja; največji izvir je v Gočovi, od koder so do leta 1977 s pitno vodo oskrbovali tudi Lenart. Tudi vodotoki so pretežno presahnil, iz

rine 250 mm. V začetku naj bi bil pretok 20, pozneje pa 50 litrov vode na sekundo. 1972. leta so začeli z gradnjo iz obeh smeri. Poleg občine Lenart so se angažirali tudi občina Maribor oziroma Mariborski vodovod s posojili in Republika Slovenija. Ves cevovod Maribor-Lenart z nujnimi objekti ob trasi in rezervoarjem v Lenartu je začel obratovati 1977. leta.

V naslednjih letih so začeli z napeljavo osnovnih cevovodov proti Zg. Porčiču, Sv. Ani, Benediktu, Jurovskemu Dolu in Voličini. Za območje Gradišča in Cerkevjenjaka so se 1980. leta odločili, da omogočijo gradnjo cevovoda s ptujskega območja, ki je bil končan 1986/87 leta, vendar le do vodnega zbiralnika v Cerkevjenjaku, medtem ko so se krajani Gradišča s samostojno akcijo odločili za gradnjo začasnega cevovoda iz Zg. Porčiča, ki je povezan z mariborskim vodovo-

dom. V letih od 1985 do 1989 so v lenarški občini gradili predvsem primarne in sekundarne cevovode v krajevni skupnosti Benedikt, in sicer iz Štajngrove v Ihovo, Trstenik, Dravnjo, Bačkovo in proti Zagajskemu Vrhu (občina Gornja



Radgona) oziroma še proti naseljem Ločki Vrh, Negovski Vrh in Trotkova z možnostjo nadaljevanja v Osek. V zadnjih letih se je širjenje vodovoda ustavilo, saj v Sloveniji v ta namen ni več nepovratnih sredstev, prav tako pa ni več organiziranih območnih vodnih skupnosti, ki so sodelovale pri financiranju teh gradenj.

Iz Ljubljane v demografsko ogroženi Lenart

Leta 1991 je Republika Slovenija zakonsko opredelila demografsko ogrožena območja in sofinanciranje lokalne gospodarske infrastrukture. Občina Lenart želi dokončno rešiti problem oskrbe z vodo. Danes je na sistem Mariborskega vodovoda priključenih okrog 5500 prebivalcev. Zbiralnice in krajevne mreže še vedno upravljanju pri Sv. Trojici, Benediktu, Sv. Ani in Jurovskem Dolu; zaradi tehničnih pomankljivosti Mariborski vodovod teh omrežij ni hotel upravljati, ampak vodo dovaja le do krajevnih zbiralnikov. Vodovodno omrežje Mariborskega vodovoda v občini Lenart ima skupno dolžino 75 kilometrov, 5 vodohranov in 6 prečrpališč ter prek 1200 priključkov. Letna poraba pitne vode za gospodinjstva in gospodarstvo znaša na območje občine Lenart okrog 500.000 kubičnih metrov.

Vodovodno omrežje Komunalnega podjetja Ptuj v občini Lenart oskrbuje z vodo okrog 380 gospodinjstev krajevne skupnosti Cerkevjenjak in 60 iz KS Sv. Trojica. Skupna dolžina tega vodovodnega omrežja je 8 kilometrov z dvema zbiralnikoma vode in dvema prečrpališčema. Letna poraba vode na tem območju je 60 000 kubičnih metrov.

Precejšnje število naselij in gospodinjstev se oskrbujejo z vodo iz lokalnih vodovodov ali studencev - 1100 gospodinjstev ali 4000 prebivalcev. Ni treba posebej poudarjati, da so brez redne oskrbe z vodo predvsem težko dostopni zaselki in hiše (lani poleti so gasilci vozili

vodo v 45 naselij, kar je več polovica vseh naselij v občini. V prihodnjih letih naj bi občina Lenart nadaljevala z gradnjo vodovodnega omrežja, utemeljujejo s slabo zgrajeno sedanjo mrežo, slabo vzdrževanostjo osnovnih cevovodov, čedalje slabšo kakovostjo pitne vode. Če bi se hkrati s stavovanjsko gradnjo povečevala tudi industrijska proizvodnja (vemo pa, da se je moč zmanjšala), bi bilo v Lenartu kritično že danes.

V prvi etapi naj bi obstoječi vodovod, nato pa

Tudi preostale občine v Slovenskih goricah še vedno nimajo povsem urejene oskrbe z vodo. Že nekaj let govorimo o takšnih in drugačnih načrtih novih vodnih zajetjih, vendar pa se predvsem vzdržuje in navlja stari vodovodni sistem. V Gornji Radgoni se je že nekajkrat pojavilo požar zaradi vprašanje o kakovosti in oskrbi z vodo. Odgovor oddelka za varstvo okolja in urejanje prostora SO Gornja Radgona:

V letu 1992 je bila s projektantsko organizacijo EER iz Murške Sobotu sklenjena pogodba za izdelavo projekta vodovodne oskrbe v občini Gornja Radgona, in sicer za oskrbo vode iz Vučje vasi in iz mariborskega vodovoda. Projekt je v sklepnih fazah.

Poleg tega so bile zaradi skav podtalnice na območju občine Gornja Radgona naročene dodatne geološke raziskave, palni preizkusi in analize, in sicer pod odlagališčem padkov v Hraslju Moli in v vrtni v Apaški dolini. Analize vode na posameznih črpališčih mesih še niso dokončane. Vojko Radonski, vodja projekta, pa z Radonsko smo sklenili pogodbo s Fakulteto za arhitekturo, gradbeništvo in inženiring v Ljubljani (g. Rismal) in Murška Sobotu za sanacijo vzpostavitev sistema in filtrirani ki naj bi zmanjšal vsebnost trativ v pitni vodi. Če bodo v Podgradu rezultati pozitivni, bo sistem infiltracije tudi v bližini Segovci.

gradili še manjkajoče vodno omrežje v navezavi na mariborski in ptujski vodovod. Vse to pa je povezano z zagotavljanjem zadostne količine vode v vodnih viličinskih plato, Betnava, Bani in Dobrovce).

Oskrba z vodo naj bi bila dokončno rešena do leta 1995 - seveda pod pogojem, da bodo Republika Slovenija vsi krajani pripravljali svoje vati tudi s finančnimi sredstvi. Do 1996. leta bi morali plačati 617.850.600,00 tolarjev, leta 2010 pa 1.820.409.150,00 tolarjev.

Ne moremo ocenjevati hove finančne konstrukcije za kaj takega nismo strokovno usposobljeni. Vsekakor gre o ogromne številke, tako da kateri upravljavec dvomi, da je bila navezava na dve stotine milijonov evrov vodovodni omrežji rešena, ni viden in cenejša. Prav tako slišimo kritike, da bodo v Slovenske gorice in v občino Lenarta v demografsko ogroženo območje nekateri pridobitev republiških sredstev, medtem ko v slovenskogoriških hribovih ne bodo imeli velikih stii. Kako ne bi dvomili, če se vsak dan vozijo minibusnega dokaza takšne metne politike - hotela -, ko jim je bil osnovni pridobitev republiških sredstev, ne da bi pomislili, bodo hoteli lahko dokončno če imajo že dovolj razvistično ponudbo.

BERNARDA B.

zakon o socialnem varstvu

Prag preživetja

Zakon o socialnem varstvu je začel veljati konec lanskega novembra, njegovi učinki, predvsem tistega dela, ki uzakonja socialnovarstvene dajatve ali socialnodenarne pomoči, pa se vidijo že sedaj, ko so centri za socialno delo upravičencem nakazali denar (pomoč). Popolne podobe o številu prejemnikov denarnega dodatka in pomoči še ni, saj na centrih še sprejemajo vloge, pričakujejo pa, da bo bodo razmere ustale marca.

Skoraj vedno, ko je bil govor o socialnih ali družbenih denarnih pomočeh, je bilo zaznati presojanje in odnos ljudi. Oglasili so se tako in drugače misleci, katerih mnenja bi lahko razvrstili od tistih najbolj odklonilnih, češ da so socialne pomoči previsoke, da se preveč širokosrčno podeljujejo in »podpirajo« delomrzneže, do drugih, ki so ocenjevali, da so pomoči miloščina in da bi moral biti krog upravičencev še večji. Ne glede na to, da se je zakonodaja spremenila, presojanje ljudi tako in drugače, bodisi po občutku ali iz lastnih izkušenj in primerjav, ostaja. Z zaostrovanjem krize lahko pričakujemo, da bodo presoje ljudi ostrejšje in glasnejše.

Načelni slogan Pomagaj si sam in država ti bo pomagala

Zakon o socialnem varstvu, ki je nadomestil prej veljavni samoupravni sporazum o uresničevanju socialnovarstvenih pomoči, so začeli pisati, ko je sprejeta nova socialna politika v Sloveniji. Njeno geslo je bilo Pomagaj si sam in država ti bo pomagala. Bistvo nove socialne politike naj bi bil zasuk od tako imenovane socialne politike, ki se je namesto s socialnimi problemi posameznika in blaženjem socialnih disfunkcij ekonomskega razvoja ukvarjala s kolektivitetami, z oblikovanjem vnaprej zamišljene družbene strukture. V dokumentu z naslovom Socialni program (februar 1991) so tako zapisana štiri temeljna načela.

Prvo je, da si socialna varnost mora zagotoviti posameznik zase in za svojo družino v skladu s svojimi sposobnostmi. Drugo, da država s svojimi ukrepi in denarjem ustvari mrežo institucij, nacionalni program pa mora zagotavljati minimalno socialno varnost ljudi (socialna komponenta) ter vključevati razvojne cilje in spodbude (razvojna komponenta). Tretje načelo govori o tem, da se mora vsak sam zavarovati, država pa bo socialno varnost zagotovila samo tistim, ki tega ne zmorejo.

To je torej načelni okvir nove socialne politike, v katerem so bili pisani novi zakoni z zdravstvenega, pokojninskega in socialnovarstvenega področja.

Do denarne pomoči kot edinega vira preživljanja so upravičene osebe, ki so trajno nezmožne za delo, in osebe, prejemnikov, brez premoženja in nimajo nikogar, ki bi jih bil dolžan in sposoben preživljati, ter živijo doma. Denarna pomoč kot edini vir preživljanja znaša 60 odstotkov zajamčene plače.

Posameznik je upravičen do denarnega dodatka, če mesečni dohodek na družinskega člana ne doseže višine, ki znaša za otroka do dopolnjenega šestega leta starosti 29 odstotkov zajamčene plače, za otroka, starega od sedem do trinajst let 34, za otroka nad 15 let starosti 42 zajamčene plače ter za odraslo osebo 52 odstotkov zajamčene plače.

Center za socialno delo upravičencu dodeli denarni dodatek v nižjem znesku, kot bi mu pripadal po zakonu, ali pa mu ga ne dodeli, če ugotovi, da kljub izkazanemu nizkemu dohodku ni ogrožena socialna varnost upravičencev in družinski članovi ali je premoženje takšno, da lahko daje dohodek, ali pa v družini živijo osebe, ki sicer niso družinski člani, imajo pa dohodek.

Sestavljali so socialni zakon in napovedovali

Zakon o socialnem varstvu naj bi bil boljši od starega vsaj v treh delih, pri oblikovanju smiselnejšega sistema socialnih pomoči, izboljšanju možnosti za strokovno delo, da naredi prostor tudi zasebnikom, prostovoljnemu delu in dobrodelnim organizacijam.

Decembra 1991 je bil pripravljen osnutek socialnega zakona in z njim tudi izračuni ter

(po novem bi socialno dajatev lahko prejele tudi nezaposlene osebe, ki so sposobne za delo, vendar ne po lastni krivdi brez zaposlitve), višina dajatve pa naj bi bila v povprečju nižja. Predvidevanja so seveda naslonili na predpostavko, kako bo s plačami, kakšna bo razporeditev zaposlenih po višini dohodka ter kako bo s stopnjo nezaposlenosti. (Avgusta 1991 je pet odstotkov zaposlenih prejelo zajamčeno plačo ali manj in približno odstotek na ravni socialnega minimuma za odraslo osebo.)

Potrojena sociala

Napovedi o povečanem številu prejemnikov socialnovarstvenih pomoči so se torej uresničile, prav tako tiste, da bo zanje potrebno več denarja. Za

Gornja Radgona

Število upravičencev do denarne pomoči kot edinega vira za preživljanje se z novim socialnim zakonom ni spremenilo. Tako decembra kot januarja oziroma februarja jo je prejelo 12 oseb.

Povečalo pa se je število prejemnikov denarnega dodatka. Denarni dodatek je dobilo 142 upravičencev, 29 od teh pa je upravičenih še do pomoči pri plačevanju najemnine za stanovanje. Decembra je subvencijo za stanarino prejelo celo 178 stanovalcev.

V radgonski občini se je torej število upravičencev oziroma prejemnikov denarne pomoči povečalo za dvakrat, za nakazilo v februarju pa so potrebovali trikrat več denarja kot decembra (brez rejnin) ali 3 milijone 18 tisoč tolarjev.

Najvišje denarno nakazilo je znašalo 38 tisoč tolarjev, najnižje tolar, ker je vlagatelj zaprosil za pomoč pri plačilu najemnine. Radgonski center za socialno delo je izdal 17 negativnih odločb za pridobitev socialnovarstvenih pomoči.

Lendava

Lendavski center za socialno delo je prejel 349 zahtevkov za denarni dodatek oziroma pomoč. Večino ali 255 vlog so rešili pozitivno, 94 pa negativno, toda kar 64 negativnih je bilo za tiste, ki so zaprosili za pomoč pri plačilu najemnine.

V Lendavi prejema pomoč pri plačilu najemnine le 54 stanovalcev, kar je manj kot v lanskem letu. Lani je dobivalo v povprečju subvencijo za stanarino 180 stanovalcev.

Tudi v lendavski občini se je število prejemnikov denarnega dodatka povečalo, saj je lani

predvidevanja, kako naj bi se novosti poznale v življenju, predvsem pri koristnikih dajatev socialnega varstva. Čeprav je bil že tudi v osnutku vstopni census za pridobitev socialne dajatve znižan za 16 odstotkov (po samoupravnem sporazumu je bil vstopni census 43 odstotkov povprečne plače, po novem le 36), so napovedovali, da bo v Sloveniji prejelo socialno dajatev 90 tisoč posameznikov ali nekaj več kot 28 tisoč družin. Skupna predvidena letna sredstva za plačilo potencialnih pravic zakona naj bi bila kar sedemkrat tolikšna, kot so znašala za socialnovarstvene pravice po starem. Če povzamemo, napovedovali so povečanje števila upravičencev

Slovenijo podatkov še nimamo, iz podatkov pomurskih centrov za socialno delo pa lahko vidimo, da se je število upravičencev v povprečju podvojilo, celo potrojila pa potrebna sredstva.

Je mar samo nov socialni zakon povzročil takšen premik v številu prejemnikov in višini sredstev?

Gotovo da tudi, vendar moramo ugotoviti, da je vedno več takih, ki zaradi nezaposlenosti ali nizkih plač nimajo sredstev za preživljanje. To je prav gotovo osnovni vzrok povečanja števila upravičencev do denarne pomoči, novi socialni zakon pa je za vse samo bolj na široko odprl vrata ali jim dal možnost, da denarno pomoč tudi dobijo, če s svojimi dohodki ne dosega praga za preživetje.

Socialni delavci pa tudi ugotavljajo, da so po pomoč prišli tudi tisti, ki se doslej niso oglašali, so se torej nekako preživljali, pa jih je »medijsko reklamiranje« novega zakona, pa tudi nerealno predstavljanje njegove vsebine pripeljalo na centre za socialno delo.

Zakon o socialnem varstvu je torej povečal število upravičencev do denarnih prejemkov, ali se je spremenila tudi njihova sestava?

Na centrih za socialno delo ugotavljajo, da se je sestava prejemnikov denarnih pomoči zadnja leta zelo spremenila. Če so leta nazaj to pomoč prejeli ljudje brez dohodkov, ostareli in socialni podpiranci

v tistem klasičnem smislu, jo sedaj družine z večjim številom otrok in mlajše družine, ki s svojimi prejemki ne morejo preživeti. Prav povečevanje števila nezaposlenih in razmere na zaposlovanjskem področju močno vplivajo na socialno podobo ali razmere. Strokovna ocena je tudi, da bi bil zakon o socialnem varstvu izdelan za drugačne razmere, ko bi imeli nižjo stopnjo nezaposlenosti ter možnosti za zaposlovanje.

Prav to in pa slabo plačano delo precejšnjega dela zaposlenih v primerjavi s pravicami do višine denarnega dodatka, ki jih daje socialni zakon, prinaša (nesprejemljivo) neskladje, neravnotežje in nelogičnosti. S socialnim zakonom je torej nastalo neravnotežje med plačami (slabo plačanih), višino socialnovarstvene dajatve, na drugi strani pa zaradi življenjskih stroškov. Denarni dodatki so visoki, če jih primerjamo z nizkimi plačami, in primerni, če jih presojava s stroški za življenje. Vse to pa je še vedno na stopnji relativne revščine.

prejemalo družbeno denarno pomoč povprečno 121 oseb ali družin, občasno pomoč pa 108. Nespremenjeno pa je ostalo število prejemnikov edinega vira za preživljanje, 12 ljudi.

Za nakazilo so potrebovali decembra milijon 27 tisoč, letos pa 2 milijona 690 tisoč tolarjev.

Ljutomer

V ljutomerski občini je prejelo decembra denarno pomoč 93 oseb (od tega 23 kot edini vir za preživljanje), za nakazilo pa so potrebovali 663 tisoč 385 tolarjev. Februarju je denarni dodatek prejelo 209 oseb ali družin in edini vir za preživljanje 20 oseb. Za nakazilo so potrebovali 2 milijona 352 tisoč tolarjev.

V decembru je subvencijo za stanarino prejelo 172 stanovalcev, v februarju le 50. Pri njih je bilo navisje nakazilo denarnega dodatka 17 tisoč tolarjev ali skupaj s pomočjo za najemnino 23 tisoč tolarjev.

Ljutomerski center za socialno delo je januarja in februarja izdal 23 negativnih odločb.

Murska Sobota

V decembru je družbeno denarno pomoč prejelo 182 ljudi kot dopolnilni vir, 20 jih je dobilo začasno in 30 enkratno pomoč. Februarja pa so izplačali 384 denarnih dodatkov. V decembru so potrebovali milijon 162 tisoč tolarjev, februarja pa 2 milijona 406 tisočakov.

Pomoč pri uporabi stanovanja je dobilo 35 stanovalcev, kar je manj kot lani. Negativno so rešili 53 vlog za pridobitev denarnega dodatka in 105 za pomoč pri plačilu najemnine.

Dobro plačano nedelo

Socialni delavci ugotavljajo, da so denarni dodatki lahko tudi tako visoki, da so ne spodbujajo k delu. Za primerjavo lahko vzamemo dve štiričlanski družini, ki živita v mestu. Oče in mati sta nezaposlena, zato je družina upravičena do denarnega dodatka. Ker prejema denarni dodatek, so upravičeni še do pomoči pri plačilu najemnine, zaprosijo pa lahko še za denarno pomoč za otroke. V seštevku je njihov dohodek enak ali celo presega znesek dveh zajamčenih plač.

Druga družina: oče in mati sta zaposlena, vendar prejmeta zajamčeno plačo. Ta družina ni upravičena do denarnega dodatka, saj presega vstopni census, po novem tudi ne more dobiti pomoči za plačilo najemnine, čeprav je njen dohodek isti ali le za spoznanje višji kot v prvi družini.

Prizadeti upokojeenci

Do denarnega dodatka ni upravičen tudi upokojenec, ki prejema na primer petnajst tisoč tolarjev pokojnine. Dodatek bi dobil, če bi pokojnina znašala enajst tisočakov. Ker ni upravičen do denarnega dodatka, tudi ne more dobiti pomoči za plačilo najemnine.

Socialni zakon je namreč zelo omejil pravico do nekdanje subvencije ali po novem pomoči pri uporabi stanovanja in prav tu so najbolj prizadeti upokojeenci. Upokojeenci so na slabšem tudi zato, ker imajo

majhne možnosti in sposobnosti, da bi si na drug način, na primer s priložnostnim ali začasnim delom pridobili dodatni vir zaslužka.

Neravnotežje popravljali na centrih za socialno delo

Neravnotežje med višino denarnega dodatka, ki bi ga družina po socialnem zakonu lahko prejela, in plačami zaposlenih so poskušali »popravljati« na centrih za socialno

denarja za denarne dodatke pripisovali predvsem »širokosrčnemu« ravnanju na centrih. Centri so torej po strokovni presoji odločali, nekateri »strožje« kot drugi, za kar pa je krivo odgovorno ministrstvo, saj ni pripravilo operativnih ali izvedbenih podzakonskih aktov in potrebnih navodil za poenotenje pristopa. Da bi denarne dodatke pravično delili, so se na pomurskih centrih od-

Izračunan prag preživetja

Štiričlanska družina z osnovnošolcem in srednješolcem: Očetu pripada 52 odstotkov zajamčene plače, prav toliko materi, otrokoma pa 34 in 43 odstotkov zajamčene plače. Prag preživetja za to družino je torej 180 odstotkov zajamčene plače, toliko prihodkov bi morala imeti za preživetje.

180 odstotkov zajamčene plače = 38 tisoč 394 tolarjev. Če na primer oče zasluži 28 tisočakov, bi po zakonu družina prejela 10 tisoč 394 tolarjev denarnega dodatka. Ker je upravičena do denarnega dodatka, lahko prejme tudi pomoč za plačilo najemnine, če seveda živi v socialnem stanovanju.

Takšen je torej izračun denarnega dodatka brez upoštevanja dodatnih prihodkov družine. MAJDA HORVAT

delo. Upoštevali so, koliko si družina (lahko) sama ustvarja dodatnega zaslužka s priložnostnim delom, tudi čez mejo, iz drugega premoženja, ali če živi v večgeneracijski družinski skupnosti, kjer se stroški za preživetje razdelijo. Višino »čistega« izračunanega denarnega dodatka po zakonu so torej zniževali toliko, kolikor so presodili, da ima družina še drugih, neformalnih virov prihodkov. Zakon jim je namreč dopustil z 32. členom, tako navodilo o presoji za vihanje ali nižanje denarnega dodatka pa so jim dali tudi v Ljubljani. V pomurskih centrih za socialno delo so ta omejevalni člen morali upoštevati, zato pa ne bodo veljala mnenja tistih, ki bodo povečano število upravi-

ločili, da jih odobrijo za tri mesece (po zakonu bi jih lahko za pol leta). Tako bodo lažje spremljali socialni položaj družine ali posameznika, čeprav so si s tem naložili več dela.

Pri dodeljevanju socialnovarstvenih dajatev so torej sledili vodilu, da z dajatvami ne bi dosegli nasprotnega učinka – otopelost prejemnika zaradi zagotovljene minimalne socialne varnosti in nepripravljenosti iskati si delo ali dodaten zaslužek. (K vlogi za pridobitev denarnega dodatka morajo priložiti še potrdilo o prijavitelnosti na Zavodu za zaposlovanje oziroma iskanju zaposlitve. Ni pa še odgovora na vprašanje, kako ravnati, če nezaposleni delo odkloni, ker ne ustreza njegovi izobrazbi.)

Šole in pouk telesne vzgoje

Kaj pa telovadnice?

V minulih letih je bilo marsikje tako, da so še nekako poskrbeli za karseda ustrezne učilnice, glede pouka telesne vzgoje pa so prepustili šolam, da se znajdejo, kakor se morejo. In v Pomurju je slika glede tega dokaj boleča, kar še posebej velja za občino Murska Sobota.

Skrb zbujajoči so podatki zlasti o pokritih prostorih, ki so namenjeni pouku telesne vzgoje v osnovnih šolah. Tako pride na enega učenca v celotnem Pomurju le 1,22 kvadratnega metra prostora v ustreznih telovadnicah (namesto vsaj 10 kvadratnih metrov), blizu 23 odstotkov učencev (3.158) ima na voljo nekakšne zasilne (prirejene) telovadnice, 4,64 odstotka učencev (624) pa obiskuje šole, kjer nimajo ne takšne in ne drugačne telovadnice.

Kot ugotavlja pedagoški svetovalec za športno vzgojo pri Zavodu Republike Slovenije za šolstvo in šport – Organizacijska enota Murska Sobota TONE PRAČEK, je najslabše poskrbljeno za pouk telesne vzgoje v občini M. Sobota. Blizu 5.000 učencev ali 76 odstotkov sicer obiskuje šole, kjer so tudi (ustrezne) telovadnice, vendar pride na učenca samo 0,86 kvadratnega metra pokritega vadbenega prostora, 624 učencev pa obiskuje šole, kjer ni ničesar, razen

Srednje šole v Pomurju so glede prostorskih razmer za pouk telesne vzgoje še bolj na tesnem kot osemletke. Telovadnice ali prirejene pokrite prostore imajo sicer povsod, vendar pride na enega učenca le 0,76 kvadratnega metra prostora, če bi imeli vsi hkrati pouk telesne vzgoje.

ponekod hodnika ali podstrešja, kar bi lahko uporabljali pozimi za telovadnico. To velja še posebej za osemletke v Fokovcih, Šalovcih, pri Gradu in v Bogojini ter za vse podružnične šole (Mačkovi, Gederovci, Tešanovci, Melinci, Serdica idr.). To se seveda pozna v negativnem smislu pri telesnem razvoju naših šolarjev.

Na srečo je kadrovska stanje še kar zadovoljivo. »Potrebno pa si je prizadevati za doseg treh osnovnih ciljev, in sicer: otroku dati več športa, naj bo nekaj športne vzgoje drugačne (kolesarjenje, plavanje, tenis...) in naj bo ta pouk po meri posameznika, glede na različna nagnjenja in sposobnosti.«

Če bo Republika Slovenija izpolnila svoj lanski dolg za dograditev OŠ Fokovci, potem se bo slika nekoliko izboljšala. Predsednik naložbene sklada za demografsko ogrožena območja v Sloveniji Niko Žibrat je vodstvu šole obljubil, da lahko računa na ta denar. Gre za okrog 37,7 milijona tolarjev ali za dograditev telovadnice v velikosti 24 x 12 metrov in preostalih potrebnih prostorov (skupaj okrog 400 kvadratnih metrov). V ta namen so že postorili nekatera pripravljala dela. Tako je tudi kotlovnica pripravljena, da jo bodo lahko hitro usposobili še za ogrevanje telovadnice, ko bo le-ta nared. V Fokovcih pa dobro vedo, da je občinska vlada zanje doslej že veliko storila. Nadajanja dela so torej odvisna predvsem od republiških sredstev.

JOŽE GRAJ

Z občnega zbora Zveze čebelarških društev Murska Sobota

Je čebelarjenje pred zatonom?

Čebelarstvo je dejavnost, ki ima v Sloveniji zelo dolgo tradicijo, iz vrst slovenskih čebelarjev pa so izšli tudi posamezniki, o katerih je glas segel daleč čez mejo. Zal pa čebelarji ugotavljajo, da se odnos do čebelarstva v zadnjem času slabša, in če se bodo takšne težnje nadaljevale, se bo slovenska čebelarstva tradicija prekinila. To so ugotavljali tudi na nedeljskem občnem zboru Zveze čebelarških društev Murska Sobota, ko so ocenjevali delo čebelarjev v minulem letu in sprejemali program za leto 1993.

Da je čebelarstvo v podrejenem položaju, dovolj zgovorno potrjujejo tudi podatki o številu čebelarjev in čebeljih družin, saj oboje upada. Če je bilo še kakšno leto nazaj v soboški občini več kot 300 čebelarjev, ki so čebelarili z 9.600 čebeljimi družinami, se je lani število čebelarjev zmanjšalo na 248, število čebeljih družin pa na manj kot 7.500. Velika večina se jih s čebelarjenjem ukvarja le ljubiteljsko, saj zaradi nizkih cen čebeljih pridelkov čebelarjenje prinaša izgubo, zato vztrajajo le tisti, ki so se na čebele resnično navezali. Po zakonu o dohodnini je čebelarstvo obdavčeno po dohodku iz dejavnosti, vendar so čebelarji z vođenjem poslovnih knjig dokazali, da ta dejavnost v sedanjih razmerah ne prinaša ostanka dohodka, zato upajo, da se bodo spremenila nekatera določila zakona o dohodnini. Ob tem ko čebelarjenje prinaša izgubo, pa se zlasti večji čebelarji

srečujejo s težavami pri prodaji čebeljih izdelkov, saj je potem, ko Hmezd le-teh več ne odkupuje, ostal Medex edini odkupovalec, ta pa se obnaša preveč monopolistično. Lani je čebelarjem iz soboške občine zavrnil 8 ton medu, ki ga je nato vendarle odkupil, vendar čebelarji nimajo vpliva na cene. Veliko pripomb je bilo predvsem na analize, v katere čebelarji povsem ne verjamejo, razlika med posameznimi sortami medu pa je očitna. Tako se odkupna cena giblje od 150 do 300 tolarjev za kilogram, v lanskem letu, ko tudi pašne razmere pri nas niso bile ugodne, pa s temi cenami niso pokrili niti vseh pridelovalnih stroškov.

Zaradi takšnih razmer tudi med mladimi ni pravega zanimanja za čebelarjenje in mnogi krožki, ki so nekaj delovali na solah, so zdaj brez članov, čebelarji pa brez podmladka. Tako zdaj od dvanajstih

krožkov uspešno delujejo le trije na Srednji kmetijski šoli v Rakičanu ter na osnovnih solah v Prosenjakovcih in Puconcih, od 50 čebeljih panjev pa jih je kar 30 praznih.

Navkljub vsem težavam pa je Zveza čebelarških društev Murska Sobota odigrala pomembno vlogo pri ohranitvi čebelarstva na tem območju, saj z nenehnim izobraževanjem svojih članov skrbi, da je zadovoljivo vsaj zdravstveno stanje čebeljih družin. Zveza uspešno sodeluje tudi z nekaterimi organizacijami in ustanovami, predvsem s kmetijsko svetovalno službo, ki naj bi pomagala pri setvi medovitih

rastlin, pa tudi s Kmetijskim gospodarstvom Rakičan, ki zvezo zdaj že redno seznanja s svojimi setvenimi načrti z medovitimi rastlinami. Manj uspešno pa je sodelovanje s sadjarji, ki z nestrokovnim škropljenjem povzročajo čebelarstvu nemalokrat veliko škodo.

Na nedeljskem občnem zboru čebelarjev soboške občine so podelili tudi priznanja Antona Janše 2. stopnje 4 čebelarjem za njihov prispevek k razvoju čebelarstva na tem območju, več čebelarjev pa je dobilo tudi priznanja 3. stopnje, ki jih podeljujejo čebelarke družine. LUDVIK KOVAČ

V lendavski občini

Pomoč tudi v gotovini

Posledic lanske suše v celoti ne bo mogoče nikoli popraviti, v posameznih občinah pa si prizadevajo, da bi jih kar najbolj omilili. Poročali smo že, da so o cenah škode in o ukrepih za njihovo ublažitev na zadnji seji razpravljali tudi odborniki lendavske občinske skupščine in ukrepe sprejeli.

Tako so kmetje upravičeni do regresov iz občinskih sredstev pri nakupu sena (cena za kmeta je 12 SIT/kg), slame (cena za kmeta je 5 SIT/kg), koruzne silaže (cena za kmeta je 3 SIT/kg), semenske koruze (30 odstotkov drobnoprodajne cene) in trsnih cepčenk (50 odstotkov drobnoprodajne cene).

Vsi kmetovalci, ki so prijavili škodo zaradi suše, bodo po analizi seznamov pri svojih hranilno-kreditnih službah prejeli tudi gotovinsko pomoč v višini 3,24 odstotka ugotovljene škode. Vse podrobnejše informacije so na voljo pri kmetijski svetovalni službi, v vseh kmetijskih zadrugah, v prodajalnah, kjer blago prodajajo, ter na sekretariatu za gospodarstvo in družbene dejavnosti občine Lendava.

L. K.

Turnišče: cene pujskov

Prejšnji četrtek so pripeljali rejci na sejem 23 pujskov. Le-ti so bili stari od 7 do 10 tednov, tehtali pa so od 15 do 20 kilogramov. Prodali so jih 17, kupci pa so morali zanje odšteti od 9.000 do 12.000 tolarjev. Sejem pujskov je vsak četrtek ob 7.00. živali pa morajo imeti veljavne potne liste.

Višja povračila za traktorje

V soboški občini so se odločili, da povišajo zneske letnih povračil za uporabo cest za kmetijske traktorje. Za podražitev bo večjala za 12 mesecev, odvisna pa bo od moči motorja traktorja. Tako bodo lastniki traktorjev z močjo do 25 KM plačevali 1.480 tolarjev, za od 26 do 41 KM bo treba odšteti 2.220 tolarjev, od 41 do 63 KM bo prispevek lastnika 2.740 tolarjev, od 64 do 82 KM bodo morali plačati 3.360 tolarjev, nad 82 KM traktorja pa 3.940 tolarjev. Tudi v prihodnje bodo sredstva povračila za uporabo cest za kmetijske traktorje zbirale krajevne skupnosti, za izterjavo pristojbin pa bodo odgovorni svetil KS.

M. JERŠE

Trikrat dvanajst

Korošakova (po domače Štihova) kmetija v Okoslavcih ni ob glavni, ampak ob stranski vaški cesti. Ko bi ne imela lepo urejene zunanosti, ne bi vzbudila novinarjeve pozornosti. Toda ko človek vidi staro, a lepo obnovljeno stanovanjsko hišo, novejšo gospodarsko posloje, ki pa je obrabljena nekaterih sestavnih delov (ohoki), tri velike slikarije na pročeljih... potem se ustavi in pokramlja. Naši kmečki ljudje ponavadi ne zapro vrst pred obiskovalčevim nosom in so dobri sogovorniki.

Ne spodob se spraševati, kdo je glava družine. Tega nisem počel niti pri Korošakovih, saj sem v pogovoru z bratom Alojzom, ki se (še) ni poročil, in Francem ter njegovo ženo Marijo doumel, da so složna trojka in da so vsi »glavni«. To spoznanje je bilo potrjeno, ko sem nad vrati v goveji hlev prebral inicialke njihovih imen.

Korošakovi obdelujejo 12-hektarsko posestvo. Na približno 5 hektarjih pridelujejo koruzo, na 1,5 hektarja imajo pšenico, na 1 hektarju ječmen, sadijo seveda tudi krompir in druge poljščine, vendar pa ne veliko, kajti v omejeno skupno površino so vsi tisti travniki. Ne le zdaj, ampak skoraj vedno imajo v hlevih 12 krav telet, 12 govejih pitancev in 12 telci. Ze več kot deset let spremljajo stanje njihove živine strokovnjaki živilnoredsko-veterinarskega zavoda. Svoječas (dokler je bilo povpraševanje) so redili tudi živali za plemo.

Navajen sem, da kmetje, ki jih obiščem, tožijo čez nizke odkupne cene, drago živinsko krmo... Korošakovi pa niso ne grajali in ne hvallili, le gospodinja je dejala, da se mleko že skoraj leto dni ni porušilo. Sicer so predlagali, da bi

pogledal v dokumente, iz katerih bi videl odkupno ceno, odstotek tolišče in količine oddanega mleka, a nisem hotel biti drobnjakarski.



Pogled na Korošakovo domačijo. Na sliki je le del premoženja. Žal tudi ni popolne trojke složnih in delavnih domačinov, kajti prav takrat, ko je novinar začel slikati, so morali pohiteti v hlev, saj se je ena krava pripravljala na kotitev. Posnetek: Š. S.

Zapisal bom, kar so mi povedali, da je povprečje nekaj čez 4.000 litrov po kravi in da letno oddajo čez 50.000 litrov mleka. O številu oziroma količinah prodanih pitancev oziroma kilogramih mesa nisem spraševal, tudi ne o teletih, domnevam pa, da prihajajo pomembni dohodki tudi iz teh dveh virov. Namreč kmetija mora ustvarjati ustrezne dohodke, sicer bi ne napredovala. In pri Koroša-

kovih je veliko premoženja: 36 glav živine, obnovljena hiša in novo gospodarsko posloje, ki sestoji iz dveh stavb, potem so tam stroji; tudi taki, ki jih ne najdeš na prav vsaki »napredni« kmetiji, na primer transporter. Veliko je vreden tudi vinograd, ki ni daleč od domačije, meri pa 0,5 hektarja. Navsezadnje imajo svojo ceno še tri freške: Sv. angel varuh, Stara preša in Orač s konji. Izdelal jih je mojster Hodnik, o katerem ste že brali v Vestniku, da je cenjen in daleč naokrog iskan slikar, zlasti za cerkve in kapelice.

Gospodinja Marija je omenila tudi rože. Zdj pozimi jih seveda ni videti veliko, tja na pomlad, poleti in tudi jeseni pa je kmetija v rožah in cvetju. Zanje pa predvsem skrbi Alojz Korošak, ki bi mu jaz dal oznako večni mladenič. Z rožami, zlasti okrog vseh svetov, pa oskrbuje tudi druge, zlasti farno cerkev pri Sv. Juriju.

O gostoljubni domačiji iz Okoslavca pa še tole: zakoncem Francu in Mariji, ki se je sem poročila iz Stanetinec, žal ni bilo dano, da bi imela svoje otroke, zato so pri tej hiši od 1970. leta »tujci« otroci. Tačas so trije, sedem pa jih je že odšlo. Je pač tako, da otroci, ko odrastejo, odidejo zdoma, si ustvarijo dom in družino. Marsikje, pa tako tudi v rejniški Korošakovi družini, je hudo, ko napoči tak trenutek, a kaj ko je življenje pač tako.

Š. SOBOČAN

Vzreja plemenskih telic

Kakšna bo naša čreda krav, je precej odvisno od vzreje plemenskih telic. Če gledamo s finančnega vidika, je vzreja plemenskih telic draga postavka v govedoreji, saj dobimo od te živali prvi dohodek po prvi telitvi, to je po 25 do 27 mesecih.

Izkušnje kažejo, da je preobilna prehrana bolj škodljiva kot koristna. Zaradi preobilne prehrane telic prej spolno dozori, zaradi tega jih kmetje prej pripuščajo, to pa močno vpliva na okvir živali, količino mleka in težo pri prvi telitvi.

Prehrana plemenskih telic ima zelo velik pomen, saj vpliva na več hormonov, ki uravnavajo rast telesa in spolnih organov. Če plemenske telice krmimo preobilno, da so dnevni prirasti 0,8 kg in več, prevladujejo hormoni, ki bolj vplivajo na rast telesa, slabše pa se razvijajo spolni organi in vime. Ob dnevnem prirastu 0,5-0,7 kg se še komaj vzpostavi ravnotežje med hormoni, ki so potrebni za rast telesa, in tistimi hormoni, ki vplivajo na razvoj spolnih organov in vimena.

O tem, kako vplivata prehrana in dnevni prirast telic na razvoj spolnih organov in vimena, so v svetu izvedli več različnih poskusov. Ugotovitev so bile:

Po rojstvu pa do starosti treh mesecev raste vime skladno s telesom. Potem pa sta do devetega meseca starosti rast in razvoj vimena močno pospešena. Po spolni dozoritvi se rast in razvoj ponovno upočasnita in uskladita z rastjo telesa. V tem času, od rojstva do obrejitve, se že razvijajo zametki mlekovtornih celic. Njihovo število odločilno vpliva na mlečnost. Razni strokovnjaki so ugotovili, da intenzivna prehrana poveča rast telesa, zato se zmanjša izločanje hormonov, zlasti rastnega hormona, ki močno vpliva na rast vimena, in to v času, ko vime ne raste v skladu s telesom, ampak hitreje, to je 3-9 mesecev pred puberteto. Posledica intenzivne prehrane v tem času vpliva na slabše razvitje vimena in s tem na kasnejšo mlečnost krav, kot bi bilo genetsko mogoče.

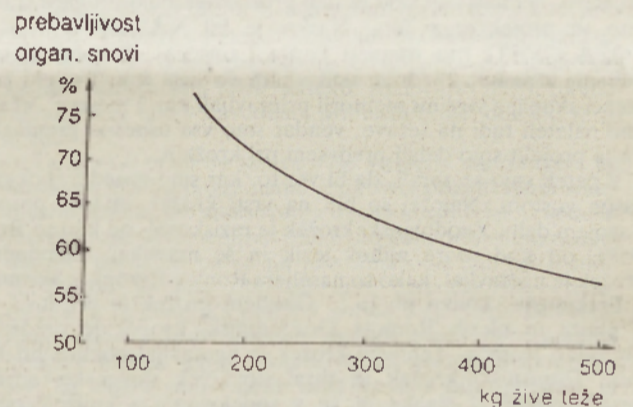
Nadalje strokovnjaki ugotavljajo, da dajo največ mleka tiste privesnice, ki med vzrejo priraščajo od 500 do 700 g na dan. Telice s prirastom prek 800 g na dan pa manj.

Potrebe plemenskih telic po hranilnih snoveh

Normativi za plemenske telice se po posameznih avtorjih razlikujejo, to pa zaradi intenzivnosti vzreje različnih pasem goved.

Potrebe po hranilnih snoveh za vzdrževanje so odvisne od presnovne teže. Pri telicah so potrebe po energiji za vzdrževanje za 8% večje kot pri kravah. Telice imajo intenzivnejšo presnovo. Poleg potreb za vzdrževanje moramo s krmo pokriti še potrebe za rast in v brejosti še potrebe za normalno rast plodu.

Potrebe po koncentraciji in prebavljivosti organske snovi se z naraščajočo težo zmanjšujejo. Tako lahko z zelo dobro voluminozno krmo skoraj v celoti pokrijemo potrebe po hranilnih snoveh pri vzreji telic vse tja do zadnjih tednov pred telitvijo. Tedaj moramo izboljšati koncentracijo obroka iz dveh razlogov: Zaradi povečanja potreb hranilnih snovi za rast plodu ter zmanjšane konzumacijske sposobnosti na eni strani. Na drugi strani pa brejo telico pred porodom privadimo na drugačno krmo, ki je do sedaj ni uživala, to so koncentrat (žita kot vir energije in razne druge beljakovinske komponente). Ne smemo pozabiti, da v vampu krmimo mikroorganizme, ki se morajo privajati zaradi drugačnega obroka.



Prehrana telic do prvega leta starosti

Kot smo videli iz potreb hranilnih snovi, zahtevajo telice v prvem letu nekoliko boljše krmo kot v drugem letu. Čeprav naj telice ne bi imele visokih dnevnih prirastov, pa jim moramo zaradi premajhnega volumna prebavil (vampa) pokladati dokaj kakovostno voluminozno krmo. Če osnovna voluminozna krma ni zadovoljiva jo dopolnimo s koncentrat - takimi, ki jih krmni obrok zahteva.

Seno (mrva) je zelo primerna krma za vzrejo plemenskih telic, če ga pravočasno pokosimo, to je ob začetku latanja in če smo ga posušili s čim manj obračanja ob koncu sušenja. Boljša je tista mrva, ki je sušena s prevetrovanjem. To pa zaradi izgub, ki nastanejo pri sušenju na tieh. Zelo kakovostni krmi pa sta tudi suha črna detelja in suha lucerna.

Silaže. V začetku dobijo plemenske telice majhne količine silaže, ki mora biti zelo dobre kakovosti. Dobra koruzna silaža je tista, ki ima preko 30% suhe snovi, zaradi tega je manj kisla, prijetnega vonja in ima odlično energijsko vrednost. Kakovostno koruzno silažo začnemo dajati plemenskim telicam pri 150 kg telesne teže. Če je silaža slabša, kisla, ker smo koruzo prezgodaj silirali, ko je bilo zrno v začetku voščene zrelosti, jo začnemo dajati plemenskim telicam pri teži 180-200 kg, odvisno od kakovosti.

Travna silaža. Tudi travna silaža je dobra voluminozna krma za plemenske telice, če je odlične kakovosti, pravočasno pokosena ob začetku latanja in da je silažni material dovolj ovenel, vsaj 35-40% suhe snovi, ter dobro potlačen in pokrit.

Če je travna silaža odlične kakovosti, jo lahko začnemo pokladati v manjših količinah pri teži 150 kg. Če pa je travna silaža slabše kakovosti, jo začnemo pokladati pri teži 180-200 kg, ko ima plemenska telica že nekoliko boljše razvit vamp.

(Nadaljevanje prihodnjič)

FRANCEKOVNO PREMISLJEVANJE

O, BOB, SEDNO MI PA NI VEČ JASNO, ČE SO SE MARIKALI V KMETO, ALI PA SE JIH VEDNO VEČ VRAČA NA KMETIJO.

GÖNTER

farmatan®

dodatek h krmi za preprečevanje drisk pri živalih

Dobite ga v lekarnah, kmetijskih prodajalnah in veterinarskih postajah

odsevi mladosti

Spomin na počitnice

Vstopila sem v hotelsko sobo. »Čakajte, tu mora biti napaka, saj soba nima televizorja. O ne, preživeti ves teden brez filmov, nadaljevanke Santa Barbara, brez Sove, risank... Oh, to bo vendar grozno!« sem tarnala na ves glas. »Poglej še lepšo stran! Vsaj zajtrk ti prinesejo v sobo,« me je tolažila mama. »Dobro, dobro, gremo se že končno smučat?!« sem spremenila temo pogovora. »Ne, šele ob dveh bomo šli,« reče brat, ki se hoče vedno izkazati pred starši s svojimi »pametnimi« pripombami. On pa pameten – ta je dobra!

Končno smo odšli na smučanje. Vrnila sem se s polnimi žepi snega. Le od kod se mi je nabral, sem se čudila, saj nisem niti enkrat padla. »Kaj pa si tako rdeča?« me je vprašala mama. »Padala je kot hruška, ha, ha, ha,« je komentiral brat. »Nisem!« »Pa si...« Prepri se je nadaljeval v dokaj ostrem tonu. Ker pa pametnejši vedno popusti, sem prenehala in odvihrala v svojo posteljo.

»Simona, zajtrk!« sem naenkrat zaslišala. »Kaj že?« sem se začudila. »Oh, spet marmelada, sir, jajca in maslo? Saj ne morem verjeti?!« sem se pritoževala. »Kaj pa temu manjka?« je spet »modroval« brat. »Nič... super je!« sem mu zabrusila. »Danes se ne moremo smučati. Zunaj je grozno,« je pretrgal prepri oče. In spet se oglašil moj brat: »Notri bo še huje, ker bo moja sestra...« Povedi ni utegnil dokončati, ker sem prej vzrohnela: »Hej, zate sem sestra!«

»Gremo na smučiče!« Oče je s to odločitvijo preprečil pretep med bratom in mano. In tako je bilo dan za dnem. Enak zajtrk, prepri, smučanje, ista soba brez televizorja... Ko smo odhajali domov, pa sem sprevidela, da vseeno ni bilo tako zelo slabo. Kar na jok mi je šlo. Vskočila je mama: »Simona, doma imaš vendar televizor!«

Oh, saj res! Doma sta me čakala moj ljubljani televizor in šola. Adijo počitnice, srečno svoboda! SIMONA SEDONJA, 6b OŠ II Murska Sobota

Rada imam živali

Doma sem na podeželju, zato imam okrog sebe veliko različnih živali. Najpšji se mi zdijo zajčki. Vedno skrbim za njihovo hrano. Ko sem neko nedeljo prišla v hlev, sem bila presenečena. Zajkija je imela veliko gnezdo, pokrito z dlako. V njem so migetali mladiči. Sedaj so stari že en mesec in veselo skačejo sem in tja.

MATEJA GERATIČ Podružnična OŠ Spod. Ščavnica

Kulturni dan malo drugače

8. februar slovenski kulturni praznik, je posvečen velikemu možu – Francetu Prešernu. Ob tej priložnosti pripravimo različne proslave. Na naši šoli smo ta dan praznovali malo drugače. Lotili smo se projektne dela. Naslov je bil NAMESTO KOGA ROŽA CVETI (po romanu Ferija Lainščka). Proučevali smo življenje Romov, ki jih je veliko tudi na naši šoli. Projekt smo učenci skupaj s svojimi mentorji pripravljali kar 3 mesece. Včasih smo naleteli tudi na težave, vendar smo vse uspešno premagali. Za ta projekt smo delali predvsem pri krožkih.

V petek smo se zbrali, da bi vse to, kar smo naredili, pokazali našim gostom. Najprej so bili na vrsti krožki, in to s poročili o svojem delu. Zgodovinski krožek je raziskoval, od kod so Romi prišli, od kod izvira njihov jezik in še marsikaj. Zemljepisni krožek je ugotavljal, kako so naseljeni Romi v Evropi, v Sloveniji, v Prekmurju, koliko jih je... Glasbeni krožek je pripravil vse o glasbi in plesih Romov. Gospodinjinski krožek je predstavil prehrano Romov. Tehnični krožek je ugotavljal poklice pri Romih. Dopisniški krožek je zbral slovarček slovensko-romskih besed, prispeval članke in se v sodelovanju s knjižničarskim krožkom srečal s Ferijem Lainščkom. Knjižničarski krožek je opisal običaje, verovanja, čaranja pri Romih in pripravil knjižno razstavo.

Vse, kar smo učenci odkrili, smo prikazali na razstavi v telovadnici. Proslava se je nadaljevala s petjem, plesom, igranjem naših Romov, ki so zelo nadarjeni. Pel je tudi otroški in mladinski pevski zbor. Recitacijski krožek je predstavil romske pesmi. Dramski krožek je pripravil dramatizacijo pesmi Davida Hasselhoffa, ki poje o lepi romski deklici. Ob tem kulturnem dnevu smo izdali tudi glasilo. Kulturni dan je bil zelo zanimiv, saj smo izvedeli veliko novega.

SANDRA VOGRINČIČ Dopisniški krožek OŠ TIŠINA

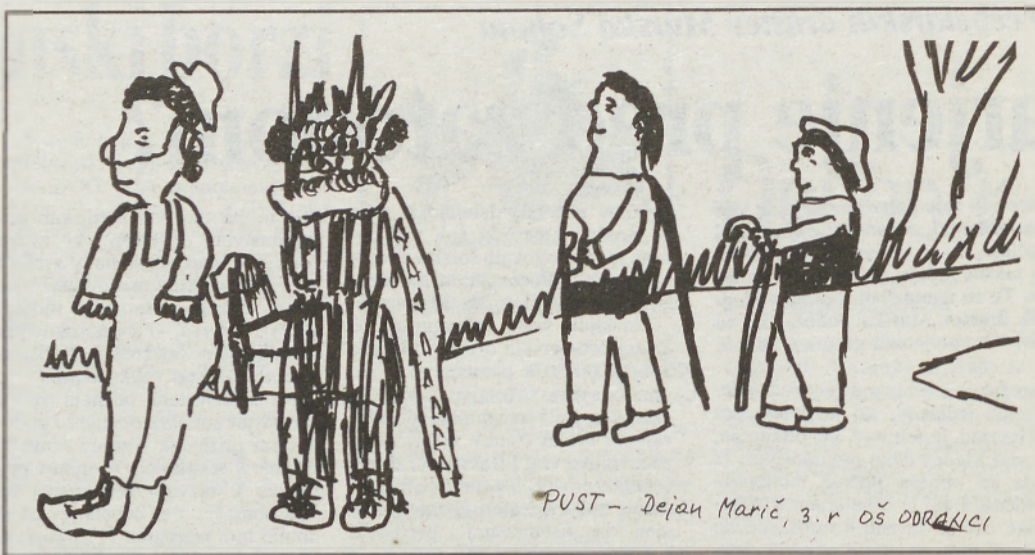
SOS za naše vode

Skoraj vsak dan lahko govorimo o napredku. Ampak ta koristi in škodi obenem. Če se vprašamo, komu škodi, je na prvem mestu prav gotovo narava in posredno vse živo v njej. V naravo spadajo med drugim tudi vode, ki so v zadnjem času zelo onesnažene zaradi neprečiščenih industrijskih in komunalnih odpadkov ter toplotnega onesnaževanja, pretirane uporabe umetnih gnojil in zaščitnih sredstev.

Poglavito vprašanje, s katerim se dandanes ukvarjajo v svetu, je prav gotovo gospodarjenje z vodo. Tudi mi temu ne bomo mogli uiti. Čimprej bo treba začeti varovati vodo v količinskem in kakovostnem smislu.

Na našem območju bi na Goričkem predlagal zgraditev nekaj večjih zbiralnikov vode za normalizacijo podtalnice po zgrešenih agromelioracijah in bi te velike količine vode v sušnih poletjih lahko rabile za namakanje. Čimprej bi bilo potrebno zaščititi širše območje osrednjega črpalnišča pitne vode v Črnskih mejah in v Krogu, da bi lahko vsi, ki vodo dobivajo od tu, pili in uporabljali neoporečno vodo. Mesto Murska Sobota nujno potrebuje novo čistilno napravo, kajti potok Ledava sedaj niti približno ne zasluži tega imena. Kmetje naj bi uporabljali pri pridelavi hrane čimveč organskih gnojil in čimmanj umetnih. Upoštevali naj bi kolobarjenje in s tem bi bila potreba po kemičnih sredstvih manjša. Čimprej bi bilo po vaseh potrebno zgraditi kanalizacijo in čistilne naprave ali sanitarna močvirja. Predvsem pa je potrebno z vzgojo in izobraževanjem ljudi dvigniti ekološko zavest in priti do spoznanja, da z brezobzirnim ravnanjem do narave škodimo predvsem sebi.

MARKO HORVAT, 6. a OŠ Bogojina



PUST – Dejan Marič, 3. r. OŠ ODRAVCI

Pust

Prišel je pust, poln krivih ust.

Jana in Meta sta kekčeva pašteta.

Tine, Tone prodajata balone.

Mark in Mateja sta pravilnična galileja.

Bucko in Bicko se primerjata s kravo Micko.

Takšne so naše šeme, ki rajajo kot ponorele.

Mateja Dražnik, 2. r. OŠ Črenšovci

Ali veste?

(Nagrajuje Knjigarna in papirnica Dobra knjiga M. Sobota)

Nekateri ste seveda vedeli, da je Mura obmejna reka med Avstrijo in Slovenijo, Slovenijo in Hrvaško ter med Madžarsko in Hrvaško. Tako je odgovoril tudi Anton Benko iz Precetincev, ki je imel tokrat največ sreče pri zrebanju. Čestitamo!

KUPON št. 26

Ali veste, kako pravimo enakomernemu pospešenemu gibanju prostih teles navzdol zaradi teže (dovolj sta 2 besedi)? Odgovore pošljite najkasneje do 3. marca na naš naslov s pripisom »Ali veste«. Najbolje je, če odgovor napišete na dopisnici in ne pozabite nalepiti tudi kupona.

Na kolinah

Bil sem na počitnicah pri dedku in babici. Imeli smo koline. Mesar je zaklal prašiča, mu odrl kožo in ga razrezal na kose. Delali smo klobase in krvavice. Klobase sva peljala z dedkom k teti, da jih je dala dimit. Že tedaj so se mi cedile sline.

PETER MAKOTER, 2. r. Podružnična OŠ Cven

Uboga sinička

Bili smo na šolskem igrišču in se igrali. Nenadoma sem zagledala na tleh mrtvo siničko.

Revica je ležala na mrzlem asfaltu. Bilo mi je težko, zato sem sklenila, da jo bom pokopala. Grob mi je pomagala narediti Andreja iz 2. razreda.

Skopala je jamico. Vanjo sem položila siničko. Z žalostnimi očmi sem jo pogledala in zasula z zemjo. Grob sem okrasila s palčkami in travico. Uboga sinička zdaj leži pod toplo odejo. Večkrat mislim nanjo.

PETRA VENCELJ, 3c OŠ Ivana Cankarja Ljutomer

Valentinovo

Spet tu je Valentin, srečne ljubezni sin. Ljubezen znova zagori v srcih vseh ljudi. Mnogo besed prijateljih se na ta dan izgovori. Vrtnico ti bom dala, saj sem še vedno tvoja. Samo ena želja v meni želi, da naj ljubezen najina župa naj na Valentinov dan po vsem svetu vojne jejo in solze sreče v očeh dobo jejo.

Katy Kocet, 4. r. OŠ Bakovci

Džirlo d.o.o.
p.p. 45 61000 Ljubljana
(061) 301-573
(061) 271-135
(068) 46-568

TAR-GARD JE USTNIK ZA TRAJNO UPORABO. ZDRAVJE JE VAŠE NAJVEČJE BOGASTVO – se strinjate? Torej nehaite kaditi! Če pa se vam to zdi nemogoče, se zaščitite: TAR-GARD.

TAR-GARD je japonski izdelek, ki je osvojil svet. Majhno varovalo za TRAJNO uporabo, ki odstrani iz cigaretnega dima do 97% škodljivih snovi. Deluje po fizikalnih zakonih aerodinamike in nima filtra – zato cigareti ne odvzame arome in je trajno uporaben.

TAR-GARD omili ali celo odpravi značilni »kadilski kašelj«, preprečuje nastajanje nikotinskih oblog na zobeh in najpomembneje: raziskave so pokazale, da v veliki meri preprečuje bolezenske spremembe na pljučih. Pri naročilu dobite poleg elegantnega črnega ustnika TAR-GARD še prozornega, pri katerem boste lahko opazovali njegovo delovanje.

KADILCU JE TAR-GARD POTREBNEJŠI OD VŽIGALNIKA!

699 SIT + PTT stroški

NAROČILNICA

Ime in priimek: _____

Ulica in št. _____

Poštna št. in kraj _____

kosov KING-KONG kosov GINGER

kosov TAR-GARD kosov ČANG-ŠLANG

Naročilnico pošljite na naslov: Džirlo, p.p. 61000 Ljubljana

DEKLETA, POZOR! Vsa velika svetovna podjetja imajo svoja dekleta-modele, ki jih predstavljajo v medijih. REVLOON npr. ima malo Cindy Crawford, NINA RICCI Iman, YVES SAINT LAURENT Isabelo Rosellini. Podjetje DŽIRLO išče za slovensko tržišče deklet, ki ga bo predstavljalo v reklamnih spotih na TV in časopisih (v oglasih, na naslovnih straneh, v intervjujih ipd.). Dekle mora izpolnjevati naslednje pogoje: lep in zdrav videz * zanimiv nastop * uglajeno vedenje * privlačnost * očiščena pripravljenost za breme statusa znane osebnosti * pripravljenost za profesionalno opravljanje delovnih obveznosti. Vsa dekleta, ki jih to zanima, naj pošljejo dve fotografiji (obraz in telo) s čim več podatki na naslov: Džirlo, d. o. o., p.p. 45, 61000 Ljubljana. Poleg dekleta, ki bo predstavljalo podjetje Džirlo, bomo izbrali še 5 deklet, ki bodo članice skupine DEKLETA DŽIRLO. Opravljala bodo manekenske storitve za najbolj znana podjetja v Sloveniji, Avstriji, Nemčiji, Španiji in v drugih evropskih državah.

IZBOR VSEH DEKLET OPRAVI LASTNIK PODJETJA G. I. DŽIRLO OSEBNO.

OBVESTILO ZA KUPCE ČANG ŠLANGA
Rezultati akcije »NAŠ MALI ZNAK POZORNOSTI« bodo objavljeni v DELU in SLOVENSKEH NOVICAH dne 19. februarja '93 in v NEDELJSKEM DNEVNIKU 21. februarja '93.

ČANG-ŠLANG
shujševalni čaj

GINGER
čaj za moško vitalnost

TAR-GARD
antinikotinski cigaretni ustnik

KING-KONG

KING-KONG, LJUBITE SE BREZ SKRBI! Vse svetovne raziskave so pokazale, da kljub nevarnosti prave prodaje kondomov, čprav so ti še vedno najboljši varuh pred to hudo boleznijo. ZAKAJ? Zato ker priložijo k obnavljanju.

Te skrbi izginejo, če kupite KING-KONG, ker: zadrega izgine (ne kot pri klasičnem kupovanju v kioskih ali trgovinah), zagotavlja vam popolno anonimnost * kondom je vedno pri roki * pri nakupu KING-KONGA lahko prihranite. Ne verjamate? Poskusite!

KING-KONG je komplet 50 kondomov v raztopini meda; popularni medenjaki!!! Komplet vam pošljemo po pošti na naslov, če pa zaradi sostanovalec tega ne želite, imamo rešitev: napišite svojo in prijateljsko pošto na naslov: Džirlo, bomo izbrali še 5 deklet, ki bodo članice skupine DEKLETA DŽIRLO. Čaka sedem dni na pošti. Plačate po povzetju. Embalaža je navratna.

999 SIT + PTT stroški

ČANG-ŠLANG JE ČAJ ZA ZMANJŠANJE TELESNE TEŽE. Med najpomembnejšimi boleznimi so povezane s preveliko telesno težo. Vitki ljudje so bolj zdravi, krepkejši, lepši in uspešnejši. Naredite prvi korak in popijte skodelico ČANG-ŠLANGA! Mnogi pripravki za hujšanje (vitaminski napitki, tablete...) in razne diete pomagali pri zmanjšanju telesne teže, idealne teže pa niso ohranili. ČANG-ŠLANG je drugačen. Pripravljenost naravnih sestavin po starodavni kitajski recepturi. Povzroča zmanjšanje apetita, izgubo sala, zmanjšuje telesno težo. Nekdanji kitajski velikaši so pili ČANG-ŠLANG, da so ohranili zdravo, prožno telo, mladost in učinkuje, se je ČANG-ŠLANG na kitajskem ohranil do danes – celih 1700 let! V eni škatli ČANG-ŠLANG je 5 čajev – dovolj, da vam uspe! Vsak dan pred obrokom popijte skodelico čaja in vaše težave zaradi telesne teže se raztopile. Naj bo vaše geslo: ZDRAVJE. VITKOST. USPEH.

699 SIT + PTT stroški

GINGER, ZA DOLGO IN SREČNO LJUBEZEN KUPUJEJO ŽENSKE – PIJEJO MOŠKI! Čaj GINGER sestavljen po stari kitajski recepturi, ki se je ohranila do 21. stoletja. Že stari Kitajci so ga pili, da so ohranili mladost in zdravje. Pijte čaj je na Kitajskem obred – kmalu boste razumeli zakaj. Navodilo: vrečko s čajem prelomite s pol litra vrele vode in pustite da se ohladi. Vrečko odcedite in zavrzite. Čaj sladkajte, najbolje z medom. Pijte ga dvakrat na dan: zjutraj in pozno popoldne (ne zvečer) po 2,5 litra pripravljene količine. Čaj deluje postopno, zato ne boste občutili učinka že po prvi skodelici. Po nekaj dneh pa boste opazili, da se napetost popusti, da trdno spite in da ste prijetno umirjeni. Ta občutek bo sčasoma prerasel v splošno zadovoljstvo, ki bo kazalo tudi z izboljšanjem kondicije, obnovno spolne moči in mladosti. Ko se bo to počutje ustalilo, uživanje čaja na dva- do trikrat na teden.

699 SIT + PTT stroški

Kulturnopraznični nagrajenec

Tudi v ljubomerski občini so ob slovenskem kulturnem prazniku podelili priznanja in nagrade. Miklošičeva priznanja so dobili: Romana Rek-Gnezda, Anica Sunko, Tatjana Rozmaric in Alojz Grnjak. Miklošičevo nagrado pa je za trideset let dela v ljubomerski gledališki skupini prejel amaterski igralec Ivek Žnidarič.

Ni ga Ljutomerčana in človeka daleč naokrog, ki Ivek ne bi poznal. Njegova življenjska pot je pestra in zanimiva, tako kot on: vedno pripravljen za šalo in smeh. Ljudje, ki zahajajo na kulturne prireditve, ga radi videvajo na odrih kot igralca, recitatorja, povezovalca, režiserja in pevca... Vendar Ivek ne sili v ospredje.

Na odru se odlično znajde, saj hodi po njem že dobrih 30 let. Začel je v kudu Ivanjkovci leta 1962, kjer ga je opazil reži-



ser Stane Kralj, ki mu je ponudil glavno vlogo v Kreftovih Cetjskih grofih, s katero je zaslovel.

Njegove značilne interpretacije vlog presegajo amaterske okvirje. Za odlično igro je prejel Linhartovo bronasto, srebrno in zlato značko, 3 zlate značke za izredne dosežke in nagrado Staneta Severja v Škofji Loki za vlogo Gusteka v komediji Smrt predsednika hišnega sveta.

Seveda pa poleg igranja v gledališču počne še marsikaj: po poklicu je pleskar, za politiko pa pravi, da ga ne zanima. Pustil je glasbo, bil je namreč tudi pevec in igral na flavto in bobne, zapoje pa še rad. Zadnje čase mu tudi nekoliko peša zdravje, vendar Ivek je Ivek. Veseli ga, da se dvorane spet polnijo, saj mu občinstvo največ pomeni.

SIMONA ŠPINDLER

Za zeleni jezik 30

Morda so nekateri bralci ob izidu letošnje 5. številke Vestnika (4. februar) pomislili, da nam je v rubriki zmanjkalo gradiva ali pa idej, ker je naše »rezervirano« mesto na 11. strani, ki nosi pomenljiv naslov Kulturna obzorja, zasedlo reklamno poročilo o odprtju avtomobilskega salona Hyundai v M. Soboti. Seveda ni šlo za to, saj je bilo gradivo za rubriko oddano celo vnaprej. Zato si lahko to potezo uredništva razlagamo le na dva načina: 1. da je leto spreminilo svoje razumevanje kulture/kulturnega in ta pojem ustrezno »raztegnilo« ter se v skladu s tem najširše pojmovanim kulturnim v konkurenčni ponudbi odločilo za ponudnika z imenom Hyundai; 2. da nas je uredništvo s tako zvenečim imenom želelo opozoriti, da naj tudi v rubriki skrbimo za podobno prijetne občutke, kakor jih vzbujajo hyundajiji, ali da naj bomo v svojih izvajanjih tako vabljivi kakor oblika teh avtomobilov. Kajti prav gotovo drži: v moški in ženski avtomobilski domišljiji vzbuja ime Hyundai zelo prijetne predstave in v njihovih telesih sprošča endorfine. Čeprav predpostavka, zapisana pod 2. točko, od nas zahteva, da samokritično priznamo morebitne pomanjkljivosti in pepelnično spokorjeni sklonimo glavo in obljubimo, da se bomo skušali poboljšati, nam je ljubša kot tista pod 1. točko, kajti takšna razširitev pojma kultura bi pomenila, da je kultura/kulturno vse (in da obenem nič več ni kultura/kulturno, kar bi bila za vse nas zelo črna prihodnost). V tistem upanju, da drži druga predpostavka, tokrat zaključujemo »letačno nanizanko«.

Predstavitvenim besedilom **Liberalne stranke, Svobodnih sindikatov Slovenije in Socialdemokratske stranke Slovenije** na oblikoslovni, besedoslovno-besedotvorni in skladdenjski ravni ni kaj veliko očitati. Opozoriti je treba le na zamenjavo dvojine z množino v besedilu **Liberalne stranke**, ki je predstavilo kandidata za državni zbor Marjana Maučeca. V povedi »Poročen, oče dveh otrok, s katerimi preživlja prosti čas« je namreč pravilna sklonska oblika zaimka kateri takšna: **Poročen, oče dveh otrok, s katerima preživlja prosti čas.**

Kar zadeva jezikovno podobo predvolilnih gesel, pa toliko: nekatere stranke so skušale privabiti volilce z nestavčno oblikovanimi gesli, torej z gesli v obliki t. i. besednih zvez (Liberalna stranka: »Za pošteno demokracijo«; Zveza svobodnih sindikatov Slovenije: »V skupščino – ne pred njo«; Združena lista: »Glas za Združeno listo – nalozba za prihodnost«). Druge so poskušale srečo s stavčno oblikovanimi gesli (Združena lista: »Slovenija je mlada, voli zanj!«; Liberalna stranka: »Sedaj je vse jasno z liberalci bo drugače«; Slovenska ljudska stranka: »Slovenija naj bo jutri srečnejša«; Socialdemokratska stranka Slovenije: »Skupaj bomo zmogli«, vendar večina sestavjalcev teh gesel ni zaključila z ustreznim (predvsem) končnim ločilom. Čeprav so zaradi posebnih upovedovalnih namenov kdaj pa kdaj dopuščena odstopanja od jezikovne norme (umetnostni jezik, zaščitni znaki firm ipd.), pa menimo, da bi bilo v navedenih primerih bolje, odločiti se za ločila.

Tako smo prišli do konca naše »letačne nanizanke«, ko lahko na kratko povzamemo jezikovna prizadevanja sodelujočih strank. Ob zapisovanju imena in priimka so sodelujoči pokazali spremenljivo jezikovno kultiviranost in razgledanost, najslabše pa se jih je večina odrezala pri ločilih. Nasprotno je bila oblikoslovna, besedoslovno-besedotvorna in skladdenjska podoba večine daljših sporočil relativno dobra. Tudi volilnim geslom razen pomanjkanja končnih ločil ni kaj za očitati. Razen nekaterih spodsrljajev, na katere smo v petih nadaljevanjih bili opozorili, je torej bila jezikovni podobi namenjena določena pozornost. Upamo, da bo tako tudi, ko bodo panonski predstavniki omenjenih strank in izvoljeni poslanci javno pisno in govorno artikulirali interese svoje t. i. volilne baze.

FRANCI JUST

Nelagodje v kulturi (1)

Če je vsa tako imenovana kulturna ponudba, ki v času okrog kulturnega praznika posebej naraste, za določen, to je večji del ljudi zamen in ne sežejo po njej, zaradi česar niso nič bolj kulturni, tisti, ki pa segajo po njej, pa bi bili kulturni tudi brez nje, potem je morda v resnici vse skupaj zaman. Ali pa je napaka že v predpostavki, da bi kultura morala sploh kaj vplivati in kaj povzročati in kaj kultivirati? Da, tukaj je napaka! Ker gotovo ne boste našli nobenega samega primerka v človeški vrsti, za katerega bi bilo mogoče dokazati, da je neko »kulturno« dejanje storil ali pa neko »nekulturno« opustil zato, ker je bil kadarkoli v življenju, s svojim potrošniškim bitjem, v krogu kulturne ponudbe. Zato je tudi nepotrebno in vsiljivo, če se sedaj, ko so kulturni prazniki mimo, različni kulturniki, predvsem tisti, ki bi se jim z nekdanjim jezikom reklo »neposredni kulturni ustvarjalci«, pridušajo nad uradništvom kulturne birokracije, ki da je je v Sloveniji za celih petdeset tisoč, narod pa zaradi njih ni nič bolj kulturn. Češ da so nedelavniki! Kako smešno, saj bi se lahko pretrgali in naposled ubili od dela, pa se kulturnost zategadelj ne bi povečala. So pa narodu vseeno v veliko čast, ker živijo od najkulturnejše od vseh dejavnosti – od kulture.

SKSM

Novice iz kulture

● **Pretekli teden so v galeriji Eqrna v Ljubljani predstavili monografijo o prekmurskem akademskem slikarju Nikolaju Beru, ki živi v osrednji Sloveniji, v Izlakah. Avtor monografije je prof. Lev Menaše.**

● **Na predvečer otvoritve Murinega Sejma mode '93, v torek, 16. februarja, so na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani slikarjem, ki se združujejo v Društvu likovnih umetnikov Prlekije in Prekmurja, odprli razstavo. Govori se, da je bilo veselo.**



Marika Danč članica Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije

Nova zbirka

Založba Mladinska knjiga je 16. 2. 93 na literarni matineji v osnovni šoli Danile Kumar v Ljubljani predstavila novo knjižno zbirko, s katero želi presenetiti mlade bralce. Gre za deset zgodb pod skupnim naslovom **ZVESTI PRIJATELJI** mladinskega pisatelja Bogdana Novaka. Predstavitev sta povezovala voditelj televizijske oddaje Klub klubov Meta Ornik in Robert Bogataj.

Ideja za vrsto pustolovskih zgodb, ki se dogajajo v različnih krajih, junaki pa ostajajo isti, se je porodila že pred precej časa. Pred tremi leti je pri Mladinski knjigi izšla BELA PAST, zgodba ki se je je Bogdan Novak domislil ob spremljanju reševanja mladih planincev (te so snežni zameti »zaprlji« v kačo ob Triglavskih jezerih). BELA PAST je takoj postala uspešnica, pisec pa si je že zamislil nadaljevanje. Pri Mladinski knjigi so se zato odločili za deset zgodb oziroma deset knjig, ki naj bi jih izdali v desetih mesecih.

Prve tri so uspešno prestale preskušnjo. Mladi bralci so jih namreč dobro sprejeli. Zbirka morda nekoliko spominja na prav tako uspešno zbirko PET PRIJATELJEV, ki je izšla pri isti založbi, toda junaki Zvestih prijateljev so resničnejši, posebno seveda za slovenske ljubitelje mladinskih pustolovskih zgodb. Pisec je poudaril, da se je posebej posvetil razmerju med fanti in dekleti, poudaril pomen prijateljstva in tako poskušal junake čim bolj približati mladim bralcem. Drugih sedem knjig naj bi izšlo v naslednjih sedmih mesecih; zgodbe so napisane, ilustracije Rudija Skočirja so prav tako pripravljene.

Glede na dosedanji odziv bomo nemara dobili knjižno uspešnico slovenskega pisca.

Janez Maroša

kulturni koledar

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V pokrajinskem muzeju sta na ogled stalna zbirka in stalna likovna razstava. Razstava je odprta vsak dan razen nedelje od 10. do 12. ure.

MURSKA SOBOTA: V galeriji je odprta 20. mednarodna likovna razstava Lendava. Odprta bo do 9. marca.

MURSKA SOBOTA: V prostornih zavarovalnici Triglav je razstava intarzij Janeza Bošnjaka.

MURSKA SOBOTA: V pokrajinski in študijski knjižnici je razstava del Prekmurskih doktorjev znanosti. Razstava bo odprta do 27. februarja.

LENDAVA: V lendavskem gradu je na ogled stalna likovna razstava del udeležencev dosežanj mednarodnih likovnih kolonij. Na ogled so tudi freske akademskega slikarja Zoltana Gaborja.

RADENCI: V razstavnem salonu hotela Radin je razstava glasbe akademskega slikarja Vladimirja Potočnika. Razstava bo odprta do 11. marca.

PRIREDITVE

MURSKA SOBOTA: V četrtek, 25. februarja, bodo v Zelenom na Gradiščanskem v pokrajinski galeriji odprli ikovno razstavo Pannonia 92.

GORNJA RADGONA: 26. februarja bo ob mednarodnem prazniku civilne zaštite v osnovni šoli prireditve, na kateri bo nastopila mešana pevski zbor Manka Golarja in pihalni orkester.

MURSKA SOBOTA: 26. februarja ob 19. uri bo v sobodanski grajski dvorani romska dramska skupina uprizorila igro Legends, avtorja Jožeka Hočvara-Muca.

22. februarja ob 19. uri gostuje v kulturnem domu v Dobrovniku ljubljanska Drama. Uprizorili bodo komedijo avtorja Alda Nicolaja z naslovom PRVA KLASA, režiser je Jože Babič. Vstopnice po 300 SIT se dobijo pri ZKO Lendava (tel.: 75-289) in uro pred predstavo. Iz Lendave bodo vozili posebni avtobusi.

GM-ODER – promocija najboljših mladih slovenskih glasbenikov: 25. februarja ob 19. uri v grajski dvorani v Murski Soboti. Nastopata Mate Bekavec in Adriana Magdovski.

Kavarna hotela Zvezda v Soboti, 26. 2., ob 21.30, nastopa skupina DOROJA; organizator DGP.

KINO

Iz **FILM ART FESTA:** NOČ NA ZEMLJI, režiserja Jima Jarnusch, glasba Tom Waits. »Noč na zemlji je film iz petih komedij, ki se dogajajo hkrati na različnih celinah in v različnih jezikih...« Film bo v soboškem kinu Park na sporedu 26. februarja ob 19. uri.

Film GOLO KOSILO, režija David Kronberg, 2. in 3. marca ob 17. in 19. uri.

KNJIŽNICE

MURSKA SOBOTA: Pokrajinska in študijska knjižnica je odprta vsak dan razen nedelje od 8. do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

LENDAVA: Knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in petek od 8. do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure. Vsak dan razen nedelje je odprta tudi čitalnica.

LJUTOMER: Knjižnica je odprta v ponedeljek, torek in četrtek, od 8. do 17. ure, v petek in soboto pa od 8. do 15. ure.

ne zgodi se vsak dan



Modrost prebadanja

Singapurski Tamilec ima jezik in lica prebodena s kovinskimi paličicami za nabadanje mesa, na prsih ima pripete limone, zdaj pa čaka samo še, da mu bodo nadeli težki kovinski okvir, okrašen z rožami in pavjim perjem, ki ga bo nesel v procesiji tri kilometre daleč. Praznik taipusan je eden najbolj nenavadnih in slikovitih hindujskih ritualov, prebadalci pa so pravi mojstri.



Katedrala stoji na starem svetišču

Več kot devetsto let stara katedrala v Canterburyju na jugovzhodu Anglije, mati vseh cerkva v anglikanskem svetu, ki je že stoletja cilj romarjev, je razkrita »nespodbitne dokaze«, da je bila zgrajena na temeljih še starejšega svetišča. Delavci, ki so obnavljali 200 let stara tla v cerkveni ladji, so med ko-

panjem našli na temelju prvotnega anglosaksonskega poslopja, ki ga je 1067. uničil požar. Starosti temeljev strokovnjaki ne morejo natančno ugotoviti, vendar so verjetno iz devetega ali desetega stoletja. To je prvi arheološki dokaz, da je bila normanska katedrala zgrajena natančno nad razvalinami anglosakson-

skega svetišča. Zgodovinarji so bili dolgo prepričani, da je nadškof Lan Franc, ki je v Anglijo prišel z Vilijamom Osvajalcem, dal postaviti katedralo na kraju, kjer je stala cerkev, ki jo je v 6. stoletju zgradil sveti Avguštin. Sedanjno katedralo so začeli zidati leta 1070, dokončali pa so jo leta 1498.

Jasmine in piton

Drobena Jasmine – na sil je imela enajst mesecev najrajši igra z očkovi čami. Kar petintrideset jih Deklica ima mrzle plazilce od mehkih plišastih medkov. Oči se ji nagajivo svetijo, kadar si ovije okoli telesa raj štiri metre dolgega pitona. Oče Peter Lancaster pravi, se Jasmine včasih cele ure s kačami, a samo, kadar poleg. Večina otrok bi pred kačami zbežala, toda Jasmine rasla z njimi. Ko je bila dva meseca, ji niso dovolili igrati se s kačami, ker ji grizla.



Počasne raziskave

Ko je Izrael leta 1967 zasedel Sinaj, so njegovi arheologi tam odkopali veliko starin. Na tisoče predmetov, med njimi tudi 4500 let stare žare in ostanki pisem, ki jih je v 12. stoletju napisal islamski junak Saladin, je romalo v Izrael, preden se je ta leta 1982 umaknil. Egipt je deset let zahteval vrnitev dragocenosti in pred kratkim so izraelske oblasti sklenile tem zahtevam ugoditi na veliko grozo arheologov in muzejskih kustosov. Večina predmetov je namreč v muzejih in na univerzah.

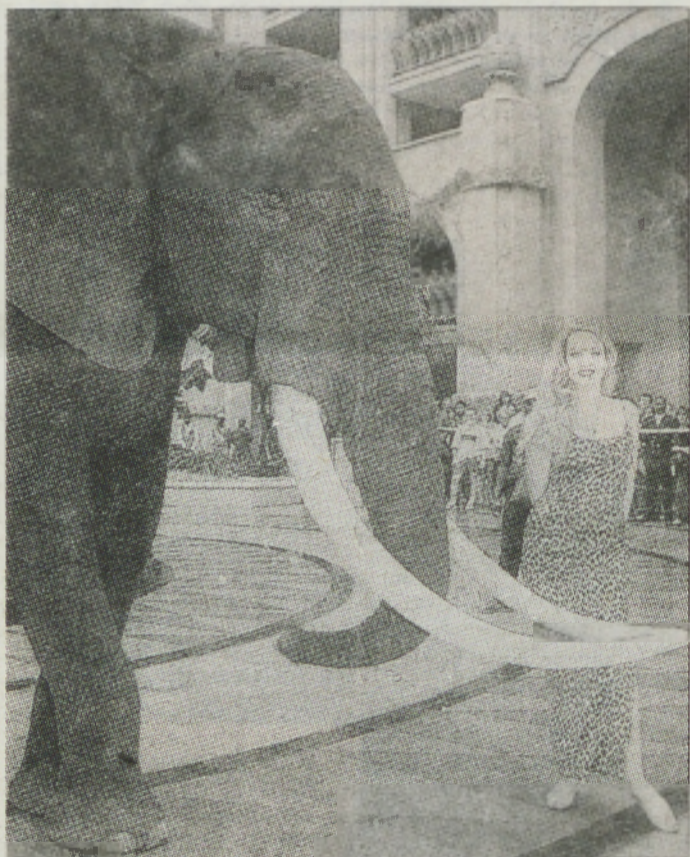


melodie

HISA KAKOVOSTI

- LASERSKE PLOŠČE
- VELIKE PLOŠČE
- AUDIO KASETE
- VIDEO KASETE

8010 Graz, Jakoministrasse 1, Tel. 0 316/63 3300
 8025 Graz, Interkauf, Lavarettentel 25, Tel. 0 316/91158056
 8010 Graz, Glockenpieplatz 5, Kartenserverkauf, Tel. 0 316/828986
 8680 Bruck/Mur, Kommissarhaus, Koloman-Walisch-Platz 22, Tel. 0 38 62/51 7 14
 8700 Leoben, Dominikanergasse 1, Tel. 0 38 42/42 492
 8700 Leoben, Hauptplatz-Rathauspassage
 Versand: 8010 Graz, Weg zum Reinerkogel 45, Tel. 0 316/67 14 90, Fax 0 316/63 3 26



Kruh je drag

Včasih slišimo, da se je treba za vsakdanji kruhek nekaterim zelo truditi. Znamenita Jerry Hall, 36-letna manekenka, filmska diva in na pol žena Micka Jaggerja, je z vodenjem tekmovalja za mis sveta v Sun Cityju res zaslužila kar precej-

šen kos kruha. V zameno pa je bilo treba postoriti marsikaj sitnega. Poziranje s sloni je v resnici morda manj privlačno, kot je videti na prvi pogled, toda saj smo vendar v Afriki, mar ne.

Nič izrednega

Na svetu ni nič izrednega, enkratnega, vzvišenega. Celotno opevana ljubezen je le povprečna stvar. Mnogi bodo rekli, to je misel starega cinika.

Spomnimo se samo, kako se pričenejo »velike ljubezni« s samimi presežniki: »Najlepša!« »Najboljši!« »Najljubša!« »Najdražji!«

In kako se končajo? Ponavadi z zoološkimi terminii: »Kozal!« »Bik!« »Krava!« »Osel!«

BORIVOJ REPE

18. feb. 1993

Ja, ja, tudi jajca so neč več tisto, ka so včasih bila. Negdasvejša si neso bilice pa šunko v Lublano, pa je tou neka pomenilo, neštérni naš človek je z bilicami visike šole napravo, pa perse, šunka je tudi mogla poulek biti, pa ešte tikvin oli, pa glaš dobre domače slivojce. Najžmetnej je bilou bilice v Lublano pelati. Na cugi je v indašnjon cajti velka gužva bila, pa so jajca sigdar bila v nevarnosti. Viidite, gnjes den pa ta cejla briga odpadne. Dosta boukše skouz prijdeš, di bilice v Lublani na placi kújpiš, domače, dobre prekmurske bilice po osen tolarof, eti v Soboti pa kóštajo trinajset tolarof falat. Gosposki se peláš v Lublano, tan kújpiš bilice, pa ji odneseš tá kama trbej, pa se ti tak niti edna "mijta" ne spotere, pa ešte te na cugi nišče ne spítavle, kama tou voziš. Pouleg toga dobiš v Lublani na placi tikvin oli po 400 SIT, v Prekmurskoj republiki ga pa pod 700 SIT ne dobiš. No, istina, ka je of nej tak gousti, liki, ge se pa profesor na tikvin oli razmi. Ci pa v Lublani ešte kújpiš mandarine pa pomaranče po 70 ali po 80 SIT, pa ji doma odaš po 150 kak v Soboti kóštajo, te te pa cejla "mijta" s pravezon vred prijde kšenkí. No, pa te naj ešte što guči, ka je pri nas šolanje drago. Kšenkí te prijde, sano znajti se moreš, "pravi moj pajdaš Bela, štéri pa nikdar, k doktorí specialísti v Lublano nejde tak, ka ne bi jajc sebof neso. Zaj si pa mislite ka si štéte.

Brat Džouzi

UBK BANKA
 URSK UNIVERZALNA BANKA
 d.d. Ljubljana

Poslovna enota M. Sobota, Slomškova 25,
 tel. 069 32/801, 31/810

ZA VAS OPRAVLJA VSE VRSTE BANČNIH POSLOV OBREŠTNE MERE ZA DEPOZITE

I. Tolarsko varčevanje

- nad 1 mesec	R + 8%
- nad 3 mesece	R + 8,5%
do 50.000,00 SIT	R + 9,5%
do 100.000,00 SIT	R + 10,5%
- nad 6 mesecev	R + 13,5%
- nad 100.000,00 SIT	R + 13,5%

II. Devizno varčevanje

	DEM	ATS	CHF	USD
- nad 1 mesec	7,00%	7,00	5,50	2,50
- nad 3 mesece	7,25%	7,25	5,75	2,75
- nad 6 mesecev	7,50%	7,50	6,00	3,00
- nad 12 mesecev	8,00%	8,00	6,50	3,25

DELOVNI ČAS. Vsak dan od 8.30 do 11.30 in od 14.00 do 17.00
 Ob sobotah zaprto.

zvezde vam kažejo



OVEN

Zadnje čase se res ne morete pritoževati čez usodo. Denar, prijatelna služba, zabavna družba, vse se je pripelilo na vas. Neumno, da ves čas verjame, da dolgo ne more biti tako. Ko vas bo doletelo, takrat razmišljajte o tem, zdaj pa uživajte vsak trenutek. Na zabavi se boste srečali s prijatno osebo.



BIK

Morda ne delate ravno najbolj prav, vsekakor pa ste na boljši poti, kot je bila ta, po kateri ste hodili doslej. Osebi, ki vas že lep čas vznemirja, mirno pokažite osle, ona vam jih kaže že lep čas. Doma vas čaka najprej glasen dan in veliko govorenja, konec tedna bo nekoliko mirnejši. Bodite samozavestnejši.



DVOJČKA

Božji mlini meljejo počasi, a temeljito. Kar vas danes obremenjuje, vas bo jutri postavilo v čisto drugačno luč. Nekdo bo molčal, ko bi moral govoriti, ne očitajte mu, samo v zadregi je. Običajen dan vas bo spravil v slabo voljo, zato si poiščite kakšno razvedrilo.



RAK

Ce ni princa, da bi prebudil Trnjulčico, bo treba vstati brez odrešilnega poljuba. Pomlad bo vaš čas, okrog sebe boste sejali dobro voljo. Počasi ugotavljate, da se je čisto lahko prebijati skozi življenje tudi brez tega, da vas nekdo vedno drži za ročico.



LEV

Sorodnica vas bo razlezila, toda spomnite se, da vam je storila že veliko dobrega, zato je ni treba kar takoj kregati. Spet se vam bo posrečilo pogledati v ozadje tistih, ki se kažejo v drugačni luči, nekajkrat pa se boste zmotili. Pri nekóm boste iskali lastnosti, o katerih ste sanjali, zato boste razočarani.



DEVICA

Tisti hip, ko boste pokazali, kdo je vaš srčni kralj, vas bodo nehali oblegovati in gnjaviti. Razmišljanja, ki vam rojijo po glavi, so običajna za osebe, ki so pred veliko odločitvijo. Lep dan vas bo zvalil na prosto, potem pa se boste jezili, zakaj ste zgrešili osebo, ki vas je iskala.



TEHTNICA

Mnogo težav se bo nagrmadilo na vaš hrbet, vi pa jih boste prenašali laže, kot od vas pričakujejo. Na hrepenče želje bo potrebno odgovoriti, nikoli se ne ve, kdaj je kakšna simpatija lahko koristna. Prave občutke boste skrili za masko neobčutljivosti, izdal pa vas bo jezik, ki ga težko krotite.



ŠKORPIJON

Ne bodite tako presneto skromni, ljudje vas imajo po krivici za dolgočasno osebo. Nekomu bo prišlo na uho, da se poigravate z njim in vaš mir bo zelo ogrožen. V dnevih, ki sledijo, vas bo napadla spomladanska utrujenost, seči bo treba po vitaminih. Zahotelo se vam bo prepira.



STRELEC

Zadnji čas je, da zagrmite. Neka klepetulja vam je že krepko zrasla čez glavo. Ta teden je povsem na vaši strani, želi boste pohvale, komplimente in priznanja. Med prijateljicami boste pozabljali na majhne težave, med prijatelji pa jih boste ustvarjali. Nekdo vas obrekuje, a ima sam še slabše moralne kvalitete.



KOZOROG

Zabavati se bo treba malo manj sproščeno, partnerjeva ljubosumnost se z vašim veseljem povečuje. Zareči pogledi v službi vam bodo vzbujali duševno upanjanje. Pomlad prihaja in tudi vi niste cepljeni proti njenim blagodejnim učinkom. Več gibanja bo trebalo, da izgubite nekaj odvečnih kilogramov.



VODNAR

V srčno pustolovščino se boste vrgli v golega dolgočasja in nepremišljeno, obstaja nevarnost, da ugriznete mimo in v kisló. Gledali boste v dobrih sklepi, ti pa bodo s sončnim zahodom izpuhteli. V začetku tedna bo slab službeni dan, v jezr boste pokazali svoje najslabše lastnosti.



RIBI

Ta hip se še hahijate, kmalu pa bodo na vrsti drugi, ki vam zamerijo, da preveč gledate v svojo skledo. Načelo deli in vladaj se sicer pri vas obne, drugi pa vas imajo že za osebo, ki ji ni pretirano mar za pošteno in častno. V ljubezni ohladitev, z večjo pozornostjo poskrbite za več ognja.

Načrtujte zelenjadni vrt

Pridelek se precej zmanjša, če vzgajamo več let zaporedoma na isti površini isto ali sorodno zelenjavo. hkrati pa se slabša tudi struktura tal. Tla se enolično izčrpavajo, razmnožuje se plevel in širijo se številne rastlinske bolezni in škodljivci. Ne glede na površino zelenjadnega vrta se temu lahko izognemo, saj je treba kolobariti. Upoštevamo dve skupini dejavnikov: biološke in ekonomske. Biološki so: tla, podnebje, korenski sistem zelenjadnih kultur, bolezni in škodljivci ter možnost namakanja. Če so podnebne razmere ugodne, bo omogočena vzgoja večjega števila zelenjadnih kultur. Poleg podnebja je pomembna tudi količina padavin v obdobju vzgoje zelenjave. To ima poseben pomen, če nimamo možnosti namakanja. Kakovost tal in količina hranljivih snovi v tleh imata odločilno vlogo, ker različne vrste zelenjave na različni način črpajo iz tal iste hranljive snovi. Kulture, ki potrebujejo velike količine fosforja, zamenjujejo kulture, ki potrebujejo manjše količine fosforja. Če ponovno zasadi kulture, ki potrebuje večje količine fosforja, je treba dodati fosforno gnojilo, da bi dosegli dober pridelek. Vzgoja zelenjadarskih kultur, ki osiromašijo tla s humusom, terja uvažanje stročnic, s čimer tla obogatimo s sestavinami, ki jih potrebujejo rastline. S kolobarjenjem kultur se doseže enakomerna izraba vlage in hranilnih snovi v tleh. Kulture, ki imajo plitko površinsko korenje, kot so dinje, lubenice, kumare in čebula, se zamenjujejo s kulturami, katerih korenski sistem prodira globoko v tla. Najprej vzgajamo kulturo, ki potrebuje v tleh veliko vlage, potem pa tisto, ki je ne potrebuje toliko, če ni možnosti namakanja. Čebulasta zelenjava povzroči, da so tla zbita in izčrpana. Špinača, ki jo vzgajamo po grahu ali krompirju, ne glede na to, da imata obe kulturi globoko korenje, bo ugodno vplivala na tla.

Vnovična vzgoja iste kulture na gredici bo povzročila zapleveljenost. Posamezne vrste zelenjave vznikajo počasni in imajo v začetku raz-

voja majhno listno površino (korenček, zelena), kar omogoča, da se tla zaplevelijo. Da bi to onemogočili, je dobro posaditi zelenjavo z večjo listno površino. Bolezni in škodljivci so pri nekaterih rastlinskih vrstah skupni (krompir, paradiznik), zato jih ni priporočljivo saditi na sosednje gredice. Tudi špinačo in kumare napadajo isti virusi. Paradiznik, paprika in kumare so še posebno občutljive, zato bo saditev v večjem časovnem razmaku ugodneje vplivala na količino pridełka. Poleg tega je pomembna saditev medkultur za prehranjevanja glavnih kultur, ker ima količina preostalih hranljivih snovi v tleh pomembno vlogo pri vzgoji poznejših kultur. Biološke razlike dovoljujejo kombiniranje pri sajenju, kar omogoča, da lahko spravljamo z iste površine v istem vegetacijskem letu dve do tri pridełke.

Rastline, ki ne potrebujejo veliko toplote, so odporne proti nizkim temperaturam in imajo kratko obdobje vegetacije. sejemo jeseni in spomladi. Konec februarja ali v začetku marca sejemo špinačo in grah. Jeseni posadimo solato za zimsko uporabo, ozimno čebulo itd. Ta zelenjava vznikne pred sajenjem glavnih kultur. Glavne kulture pa potrebujejo več toplote in daljše vegetacijsko obdobje (kumare, paradiznik, paprika itd.). Sledijo poznejše kulture, odporne proti nizki temperaturi, ki imajo krajše vegetacijsko obdobje (motovilci, zimska solata, grah). Kulture je treba zamenjati in po potrebi pognojiti s hlevskim gnojem. Prvo skupino sestavlja zelenjava z velikimi zahtevami po organskih gnojivih, tla pa je treba gnojiti vsako leto (paradiznik, paprika, buča). V drugo skupino uvrščamo zelenjavo, ki v letu setve ne potrebuje pognojene zemlje (korenasta in listnata). Tretjo skupino sestavlja zelenjava, ki se posadi za zelenjavo druge skupine, torej jo gojimo tretje leto po gnojenju, npr. stročji fižol. Zelenjavo druge in tretje skupine je treba med rastjo dohranjivati s kompostom in mineralnimi gnojivi.

Prevedel Milan JERŠE

Pomlad prihaja



Blizu sta marec in april, ko mora tudi v oblačenju kaj drugače vzcveteti, zadisati, premamiti. Prva četrtina 1993 v modnem smislu? Že znano: spring in blue, pomlad v modrem, tunike, ohlapne bluze, kostimi in večerne obleke iz tafta in svile zamolklo nebesne barve. Še nekaj je znanega: bluze na zavih, spredaj s pentljo ozaljšane, obleke, da bi jih kar slekel, iz žamet, tafta, predvsem pa potiskane s cvetličnimi vzorci. Za večerni flirt pa še vedno črna obleka ali pa romantična kombinacija volanov bluze in ozke elegancije dolgega krila.

Kašel, nahod, hripavost

Prehladna obolenja - le kdo je varen pred njimi? Že naše babice so vedele, da je kašel, nahod in hripavost najboljše zdraviti z vdihovanjem sopare, ki se dviga iz zavretka zdravilnih rastlin. Toda če se pri inhalaciji pokrijemo čez glavo z brisačo ali rjuho, da smo čim bolj izpostavljeni pari, delamo napak. Vročina, ki se nabere pod tkanino, je nevarna. Lahko povzroči motnje v krvnem obtoku, v izjemnih in skrajnih primerih pa celo vnetje možganske mreže. Zdravniki priporočajo, da vzamemo namesto brisače raje dežnik. Sedmo naj stoji tako, da nam aromatični hlapi prihajajo do ust in nosu. Razpnejo dežnik in ga držimo tik nad glavo. Pod dežnikom se zbirajo zdravilni hlapi, mi pa imamo kljub temu dovolj zraka, da ne pride do prevelike koncentracije vročine.

Pa še nekaj nasvetov: Nikoli ne inhalirajmo dlje kot 10 minut. Najbolje, da inhaliramo dvakrat dnevno. Po inhalaciji ostanemo najmanj eno uro v zaprtem ogrevanem prostoru. Zelišča dodamo vodi, še preden zavre. Sopara, ki se dviga iz lonca, naj ne bo nikoli vroča nad 50 stopinj. To pomeni, da potem, ko zavretek odstavimo s štedilnika, lonec pokrijemo in ga pustimo nekaj minut, da se nekoliko ohladi. Šele potem začnemo inhalirati.

Če otrok noče jesti

Običajno starši z zaskrbljenostjo pretiravajo, zdi se jim namreč, da bi moral otrok pojesti precej več, kot v resnici pospravi. Včasih pa imajo prav in takrat naj se zatečejo h nekateremu od čajev, ki jih predlagamo. In še nekaj: Ko bo otrok spet dobil apetit, naj je čim bolj pestro hrano, pa ne le tiste, ki je njemu najbolj všeč, to pa so običajno sladkarije.

Prvi čaj: Pomešamo po dve žlici gorskega vrednika, žajblja in taventrože. V liter kropa damo zvrhano žličko mešanice, kuhamo tri minute, pokrijemo in ohladimo. Otroku damo po deciliter čaja pred jedjo in po njej. Ker je čaj nekoliko grenak, ga osladimo z medom, sokom ali rjavim sladkorjem.

Drugi čaj: Vzamemo po eno žlico pelina, mete, gorskega in navadnega vrednika. Veliko žlico mešanice prelijemo s pol litra vrele vode in pustimo, da se ohladi. Otroku naj pije pol decilitra osemkrat na dan.

Za majhne otroke do petih let: Vzamemo po eno žlico mete, kamilice, kolmeža in rmana. Žlico mešanice prelijemo s pol litra kropa, pustimo, da se ohladi, in dajemo otroku po 3 decilitre na dan, oslajeno z medom.

Ali halogenke res škodujejo?

Kdor je na delovnem mestu ali doma nekaj ur nepretrgoma izpostavljen svetlobi, ki jo oddaja halogenska svetilka, lahko dobi čez čas hude poškodbe na koži. V najhujših primerih se lahko pojavijo celo tumorji. Tako vsaj menijo italijanski raziskovalci z univerze v Genovi. Ti znanstveniki so poskusne živali nekaj mesecev izpostavljali svetlobi halogenskih svetilk. Pri miših so se že po treh mesecih obsevanja pojavile kožne okvare, pa tudi tumorji. Če pa je halogenska svetilka zavarovana s stekleno ploščo, je svetloba, ki jo oddaja, zagotovo neškodljiva. Naj bo vse to res ali ne, bolje je biti previden.

Nega vratu



Leta se najprej poznajo na vratu, kjer je najmanj lojnic in maščobe. Pri vsakdanji negi obraza torej nikakor ne pozabljamo na vrat. Negujemo ga lahko s kremami za normalno ali suho kožo, kreme za mastno kožo pa za kožo na vratu niso dovolj hranljive. Na vrat si nanašamo tudi maske za vlažnost kože, včasih pa pustimo na njem čez noč debelo plast olja pšeničnih kačkov ali mandeljnovega olja.

Kuhajte z nami



Rezančni narastek

Spada v skupino narastkov z jajčno peno. Zanje je značilno, da jih ne kuhamo in ne pečemo v modelu, temveč pripravljeno zmes poravnamo v primeren pomaščen pekač ali drugo ognjevarno posodo, v kateri lahko narastek kar serviramo.

Iz dveh jajc in toliko moke, kolikor je dve jajci pobereta, naredimo rezančno testo, ki ga razvaljamo in osušenega narežemo na široke rezance.

Pripravimo 1,25l mleka, pol žlice surovega masla, 5dag masla, 2 jajci, 5dag sladkorja, limonino lupino, 2 beljaka in 10dag sladkorja z vanilijo.

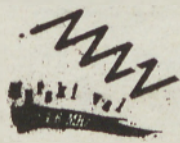
Mleku dodaj pol žlice surovega masla, in ko zavre, zakuhaj rezance. Ko se močno zgosti, odstavi in nekoliko ohladi. Penasto umešaj 5dag masla, 2 rumenjaka in 10dag sladkorja ter dodaj limonino lupino. Ko dobro naraste, umešaj ohlajene rezance in trd sneg dveh beljakov. Poravnaj zmes v pomazani in z drobtinami potreseni kozici 2 do 3cm visoko in speci.

Med tem pripravi trd sneg iz dveh beljakov in vanj vtepi 5dag sladkorja. Pečen narastek namaži z marelično marmelado, čeznjo pa razravnaj pripravljeno peno. Okrasi jo tako, da jo valovito povlečeš z zobčastim nožem. Nato daj pekač za nekaj minut v vročo pečico, da pena zgoraj rahlo porumeni. Nekoliko ohlajenega reži na poljubne kose z nožem, ki ga pomakaš v vročo vodo.

Sladilo vzbuja tek

Kdor želi shujšati, naj ne uživa preveč sladila. Neko ameriško društvo za boj proti raku je naredilo anketo med 78.700 ženskami in ugotovilo, da zbuja nadomestek sladkorja željo po sladkarjih. Ženske, ki so hotele shujšati s sladilom, so se pogosto bolj zredile, kot tiste, ki so uživale sladkor. S sladilom so zaužile sicer manj kalorij, vendar se potem niso mogle upreti sladkarijam.

Glasbene lestvice



LESTVICA TUJIH SKLADB

1. KICK DOWN THE WALLS - Toto
2. BIRTHDAY SONG - Power Pack
3. HOPE OF DELIVERENCE - Paul McCartney
4. I WILL ALWAYS LOVE YOU - Whitney Houston
5. CLOSE BUT NO CIGAR - Thomas Dolby
6. TIME FLIES - Vaya Con Dios
7. TRAGIC COMIC - Extreme

PREDLOGE

1. ALWAYS THE LAST TO KNOW - Del Amitri
2. BED OF ROSES - Bon Jovi
3. DO YOU BELIEVE IN US - Jon Secada

SLOVENSKA LESTVICA ZABAVNE GLASBE

1. IGRALA JE, IGRALA - Vlado Kreslin z bando
2. MRAZ - Avtomobili
3. ZAPLESIVA MED SPOMINF - Alfi Nipič
4. V MENI JE POLETJE - Irena Vrčkovnik
5. ŠTAJERC - Zoran Predin
6. SOLZE - Sami
7. GREVA PUNCA V JUŽNE KRAJE - Sokoli

PREDLOGE

1. TINIŠI ZAME - Ivo Radin
2. SANJAJ - Nova Legija
3. LJUBI IN SOVRAŽI - Videosex

LESTVICA NARODNO ZABAVNE GLASBE

1. ZAIGRAJTE MUZIKANTI - Alfi Nipič in njegovi muzikanti
2. SREČNO PROTI DOMU - Ans. Jevšek
3. NAJ ZVONE ZVONOVI - Ans. Robertta Zupana
4. SPOMIN NA NJO - Ans. Borisa Kovačiča
5. POZABI SKRBI - Ans. Borisa Kovačiča
6. RAD SEM KDAJ MED PRIJATELJI - Štajerskih sedem
7. POLKA, PLES JE ZA SLOVENCA - Ans. Lipa

PREDLOGE

1. NA POTEPI - Ans. Tonja Iskre
2. PRI TEBI DOMA - Zasavi
3. ŽENSKA POKONCI DRŽI VOGALE TRI - Alpski kvintet

Izpolnjene kupone pošljite do četrtka, 4. marca 1993, na naslov Murski val, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 8

Glasujem za skladbo:

- tuja
 - domača
 - narodnozabavna
- Ime in priimek ter naslov

5. NAGRADNA KRIŽANKA

Pravilno geslo je: KEMA PUCONCI, NAJKRAJŠA POT DO GRADBENEGA MATERIALA

Nagrade prejmejo:

1. Bojan Brus, Žepovci 47, 69253 Apače
2. Franc Unger, Partizanska 70, 69220 Lendava
3. Janez Zrim, Motovilci 48, 69264 Grad

Pisna potrdila boste prejeli po pošti.

ČESTITAMO!

SESTAVIL MARKO NAPAST	ODLUČEN AM. FILM. REŽISER (M.A.S.H.)	SLOVITI JAPONSKI LESORE-ZEC	ŠIRJAVR	PAPIRNATO OTROSKO POKRHALO	PRVI LATINSKI PREVOD BIBLIJE	HČI BRATA ALI SESTRE	TEHŠKA IGRALKA SANCHEZ
EDEN OD SLOVANSKIH JEZKOV							
ZDRAVNIK SPECIALIST ZA UŠESNE BOLEZNI							
VEČJI COLN							
EDOUARD MANET			IME DVEH SEDEL NA VELEBITU				
JADRANSKI OTOK			BARJU		URADNI SPIS		
LESEN NOSILNI DEL OSTREŠJA					FR. FILM IGRALKA		
ANTON OCVIRK				TANKA KOŽICA			
				KEMICNA PRVINA (O)			
LITER				UREZ OBLEKE			DOJEM IMPRESJA
NAŠA NAJVIŠJA GORA				GROBNIČA			
PRIPADNIK MASAJEV							TONA
JAPONSKI PISATELJ UEDA							GRŠKA CRKA
SAMICA GOVEDA JAKA							PTIČKA PEVKA

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE - Vodravno: postaja, oktavan, Lorient, Ivan, Te, A, teran, Rae, ara, trgač, Raimund, Ig, Inar, Tone, DH, Inonija, Sa, siai.

Iz župnijskih kronik: Pečarovci (14)

Sv. Boštjan ali Sebeščan

Kraj, ki sem ga tokrat obiskal, se uradno imenuje Pečarovci, vendar mu okolici pravijo Sebeščan, kot je ime najbolj vzhodnemu delu oziroma zaselku. Sv. Boštjan, po domače Sebeščan, pa je tudi krajevni zavetnik. Vas ima sicer še več zasolkov, denimo Gorenšček, kjer je novejša podružnična cerkev evangeličanske cerkvene občine Pucanci. Že od nekdaj pa je v Pečarovcih tudi katoliška cerkev in sedež župnije, v katero spadajo še Moščanci, Dankovci, Mačkovi, Prosečka vas, Poznanovci, Bodonci, Šalamenci, Brezovci, Vaneča in Dolina. Katoliška župnija Pečarovci ima tačas okrog 1000 vernikov. Pričakovati je, da se bo število še povečevalo, kajti lani so imeli 5 porok, 13 pogrebov in 15 krstov. Tako mi je povedal župnik g. Friderik Gumilar, za katerega nekateri pravijo, da je v cerkvi zelo glasen (najbrž zaradi tega še nimajo ozvočenja), vendar pa na te pripombe odgovarja, da je tak zato, da bi ga verniki res slišali in pravilno razumeli božjo besedo, ki jo oznanja. Po srcu pa je blag, duhovit in gostoljuben. Odgovoril mi je predvsem na vprašanja o novejšem življenju v župniji, pomagala pa sva si z zapiski zgodovinarjev.

skem gospostvu, v vasi, po imenu Pečarovci, ki je v Železni županiji – kupil polovično kmetijo s podložnikom Miklošem Börczem. Ker je ta podložnik umrl, sam nisem mogel več imeti omenjene kmetije, zato sem jo bil prisiljen prodati. Prodal sem jo z dovoljenjem blagorodne gospe Sare Draškovičeve vernikom sebeščanske kapele ali župnišča cerkvene občine za 60 forintov. V večjo verodostojnost sem izdal to pismo in ga opremil s pečatom ter svojeročnim podpisom. Dano v mestu Murska Sobotica, dne 24. avgusta 1656.» Pred to pogodbo je opisano celotno zemljišče – nadarbinsa s pripombo, da ga sedaj obdeluje licenciat Tomaž Kozeri.

Po reformaciji (po letu 1672) je bilo v Prekmurju veliko pomanjka-

ljišče. Vizitacijski zapisnik iz leta 1778 poroča, da je patron pečarovske cerkve grof Mihael Nadasy. Poroča tudi, da so cerkev zgradili nekdanji katoličani. V cerkvi je (bilo) prostora za 600 ljudi. Ta lesena cerkev, pravi zapisnik, je v zelo slabem stanju. Nima ne zakristije ne kora. Lesena prižnica je v zelo slabem stanju. Božja služba je v cerkvi trikrat na leto. V bližini cerkve stoji župnišče, ki je tudi v slabem stanju. Pred letom 1808 sta bila prezbiterij s stropom in mala zakristija na novo zgrajena iz solidnega gradiva. Cerkev (ladja) je bila še lesena. Zaradi pomanjkanja denarja je bil del cerkve krit s slamo. Prezbiterij in večji del stare lesene stavbe sta bila krita z opeko. Cerkev je bila blagoslovljena. Imela je nov oltar, na njem je bila slika sv. Sebastijana. Tabernakelj in svečniki so bili zapuščeni. V cerkvi je bil tudi krstnik. Z opeko je bila krita tudi zakristija in v njej je stala omara. Zvonik, ki je stal v bližini, se je rušil. Vizitacijski zapisnik iz leta 1829 pravi, da je bila sebeščanska cerkev iz darov vernikov na novo postavljena leta 1824 iz solidnega gradiva. Pokrita je z opeko in žlebnjaki. Veliki oltar ima sliko sv. Sebastijana, nov tabernakelj ter 6 svečnikov. Cerkev ima tudi stranski oltar v čast sv. Vida, mučenca. Kor je zidan, vendar na njem ni orgel. Po korom je božji grob iz lesa. V cerkvi sta še krstnik in nova prižnica. Zakristija je obokana. Zvonik je iz črstelega gradiva, pokrit s škodlami rdeče barve. Cerkev ima pozlačeno monštranco in dva keliha s pate-nama. Župnišče je leseno. Zraven je vrt in hlev za konje.»



Pogled na cerkev sv. Boštjana oziroma Sebeščana, kakor ji pravijo domačini. Tako božji bram kot objekti okrog njeja in okolica so lepo urejeni, za kar ima – poleg dobrotnikov – seveda veliko zaslug »glasni«, a dobrohotni župnik g. Friderik Gumilar.

Prvi župnik po rodu iz Nedelice

Župnijo sv. Sebastija oziroma Boštjana so ustanovili 1796. leta. Tako je 1986. leta zapisal v Stopinjah Ivan Zelko in nadaljeval z imeni provizorjev oziroma pečarovskih župnikov. Prvi župnik – provizor je bil redovnik p. Fidelis Bernjak, frančiškan iz Nemetujvara. Rojen je bil v Nedelici v župniji Turnišče. Govoril je slovensko, madžarsko hrvaško in srbsko. Štefan Sobjak iz Kančevca je služboval v Pečarovcih v letih 1811–1815. Marija Borovnjak iz Mlajmenc v letih 1815–1830. Jožef Habetler iz Horvatičeva v času 1830–1871. Aleksander Jambričević iz Ersekujvara je bil provizor v Pečarovcih v letih 1871–1877. Božidar Vugrinčič od Sv. Jurja v Medžimurju je bil provizor v obdobju 1877–1878. Jožef Ivanecy iz Ivanovec v letih 1878–1896. Karel Zrinjy iz Sobote v času 1896–1905. Jožef Klekl s Krajne je bil župnik v letih 1905–1910. Geza Tüll iz Farkašovec je bil pečarovski provizor v obdobju 1907–1913. Ivan Perša iz Ižakovec v času 1913–1935. Janez Bejek iz Kroga je bil provizor in nato župnik v času od 1. decembra 1935. leta do 11. oktobra 1972. leta. Po njegovi smrti je župnijo soupravljaval Franc Kodila, župnik pri sv. Benediktu v Kančevcih. Friderik Gumilar iz Dolnjih Slaveč, župnija Sv. Jurja, je bil 5. aprila 1975. leta imenovan za župnijskega upravitelja, od maja 1984. leta pa je redni župnik.

Kot je razvidno iz tega pregleda, je bilo mesto duhovnika v glavnem vseskozi zasedeno. Drugače je bilo med reformacijo (1640), ko je bil v Pečarovcih predikant (protestantski pridigar). Grofje in njihovi služabniki pa so menili, da bo pečarovska evangeličanska podružnica po reformaciji postala župnija in bo imela katoliškega duhovnika. To je spodbudilo pečarovskega Janoša Polanczya, da je prodal del kmetije, kar je razvidno iz izjave, napisane v madžarskem jeziku, v prevodu pa se glasi: »Jaz, Janos Polanczy, sporočam vsem, ki se jih tiče, da sem od gospoda Sisigmunda Sobotina – na gornjelendav-

nje duhovnikov, zlasti v gornjem delu, zato je cerkev nastavljala laike – licenciate, ki so deloma opravljali duhovniško službo (krst, poroko, pogreb). Kot piše Ivan Zelko, so bili nastavljeni tudi zato, da župnije ne bi zasedli luteranski predikanti. Pomanjkanje duhovnikov je trajalo približno 80 let, dokler niso vzgojili domačih duhovnikov, ki so začeli prihajati v župnijo po letu 1730. Posamezne goričke fare pa niso dobile duhovnikov že tedaj, saj je iz vizitacijskih zapisnikov razvidno, da so bili 1756. leta licenciat še v Dolcih, Puževcih in tudi v Pečarovcih.

Zametki v srednjem veku

Ivan Zelko piše: »V srednjem veku in še v novem so Pečarovci pripadali martjanski župniji. Vizitacijski zapisnik iz leta 1698 pravi, da so prvo cerkev v Pečarovcih zgradili nekdanji katoličani v čast mučenca sv. Fabijana in Sebastijana. Vizitacijski zapisnik iz leta 1756 pa poroča, da je bila cerkev postavljena v čast sv. Sebastijana, mučenca. Bogoslužje je v cerkvi na god sv. Sebastijana in še trikrat v letu: na praznik sv. Vida, drugo nedeljo po veliki noči in na praznik sv. Tomaža apostola. Župnija je bila ustanovljena leta 1796. K novo- ustanovljeni župniji so pridružili 4 vasi iz župnije Gornja Lendava (Grad). Te vasi so: Bodonci s kapelo sv. Leonarda, Prosečka vas, Poznanovci in Zerkovci. Od župnije Sv. Benedikta v Kančevcih so pridružili župniji Pečarovci vas Dolno. Pet vasi (Dankovci, Mačkovi, Šalamenci, Vaneča in Moščanci) pa je že prej spadalo k podružnici v Pečarovcih.»

Isti avtor navaja, da so leta 1640 Pečarovce napadli turški konjeniki in ugrabili 16 ljudi, 3 pa razsekali. Napadli so tudi cerkev. Razbili so vrata na cerkvi, porušili oltar, uničili predikantov voz in odnesli njegovo obleko. Leta 1698 sta stala v bližini cerkve dva lesena stolpa z zvonovoma. Cerkev je imela lesen strop in tlak. Oltar je bil samo eden. Na njem je bila slika sv. mučenca. V cerkvi sta bila še lesena prižnica in kamnit krstnik. Vizitacijski zapisnik iz leta 1756 pa pravi, da ima cerkev dva ključa, ki sta v župnišču pri licenciatu. Župnišče je bilo leseno in še primerno. V njem je stanoval licenciat Tomaž Kozeri, ki je obdeloval tudi zem-

In šli so po svetu

Ko je pečarovski župnijo soupravljaval Franc Kodila, so preuredili prezbiterij (bogosluzni prostor) in postavili oltar, obrnjen proti ljudstvu. Prva skrb sedanjega župnika Friderika Gumilarja, ki je prišel v Pečarovce (kot že zapisano) 1975. leta, je bila prenova cerkve od znotraj in zunaj, potem obnova župnišča in tudi gospodarskega poslopja, v katerem so 1986. leta uredili večnamensko župnijsko dvorano. Tistega leta so tudi elektrificirali zvonove. Leta 1987 so uredili nov krstnik in dozidali vežico z vhodom v cerkev. 1990. leta so prenovili pročelje cerkve in cerkvene stolpe, ki so ga naslednje leto prekrili z bakreno pločevino. Tako na cerkvi kot na župnišču so dali namestiti strelovodno napeljavo, postavili so 4 žaromete, ki lepo osvetljujejo cerkev, ki je na pobočju na nadmorski višini 342 metrov. Župnik Gumilar je poskrbel tudi za nov tabernakelj. V cerkvi so uredili primerno ogrevanje z elektriko. 1990. leta so imeli zelo uspešno misijon, ki je prenovil duhovno življenje marsikaterega župljana. V septembru lanskega leta so preuredili notranjost cerkve, in sicer so naredili električno razsvetljavo z reflektorji, prepleskali so stene, prelakirali vso leseno opremo, prenovili pa so tudi vse štiri slike, delo akademskega slikarja Karla Jakoba, narejene 1939. leta. Na koru pa je slikar samouk Tinč Mertik naredil novo sliko sv. Cecilije, zavetnice cerkvene glasbe, ki so jo financirali domači cerkveni pevci.

V Pečarovcih oziroma pri Sebeščanu imajo proščenje, po domače »proško«, dvakrat letno. Tako imenovana »mrzla proška« je vsako leto 20. januarja, ko goduje farni zavetnik sv. Boštjan oziroma Sebeščan; »topla proška«, ko je tudi semanji dan, pa je 14 dni po veliki noči. Letos bo to 25. aprila. Kot vselej doslej, se bo prav gotovo tudi tedaj zbralo veliko ljudi. Pa ne le katoličanov, ampak tudi evangeličanov in drugih. V tem delu Goriškega živita v sožitju obe cerkvi in tako tudi njuni verniki. Ob letošnji »mrzli proški« je bilo v Pečarovcih navdse slovesno, saj so proslavili 100-letnico rojstva svojega župljana Jožeta Kereca, rojenega v Prosečki vasi, ki je deloval kot misijonar na Kitajskem. Na slovesnosti je sodeloval tudi salezijski duhovnik, sicer pa soavtor knjige Slovenski misijonar na Kitajskem Tone Ciglar. Župnija sv. Boštjana je ponosna tudi na Stanka Celca iz Pečarovec, ki je imel novo našo 1969. leta, zdaj pa je župnik v župniji Maribor-Brezje.

ŠTEFAN SOBOČAN

EVANGELIČANSKI VEČERI

- 3. marca ob 19. uri: Evangeličanska cerkev in nova duhovna gibanja ter ločine (predava G. Skalič)
- 4. marca ob 19. uri: Odnos evangeličanov do drugih veroizpovedi (predava L. Novak)
- 5. marca ob 19. uri: Cerkevna glasba (duhovnik E. Balažič in profesor J. Vukan)

Evangeličanski večeri bodo v EVANGELIČANSKEM CENTRU v Slovenski ulici v Murski Soboti.

Vabljeni!

Skupščina podjetja Mercator – Univerzal Lendava, d.o.o. Partizanska 22, razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA podjetja družbe (reelekcije)

Kandidat za direktorja mora izpolnjevati naslednje pogoje: – da ima najmanj VII. stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske, pravne ali druge, ustrezne smeri, – da ima 10 let delovnih izkušenj na vodilnih delih v gospodarstvu, – da ima sposobnost organiziranja dela ter ustrezne osebnostne kvalitete in sposobnosti, – da izpolnjuje druge pogoje, določene z zakonom.

Prijave za razpis lahko pošljete zainteresirani na naslov: MERCATOR-UNIVERZAL LENDAVA, Partizanska 22, za razpisno komisijo, v 15 dneh od dneva objave razpisa. Izbira opravljena v 15 dneh po objavi razpisa. Kandidati bodo obveščeni v 8 dneh po opravljeni izbiri.

JANEZ BALAZIČ

Johannes Aquila

23

Tretji pas poslikave na severni steni turniške ladje zavzema kompozicija Poslednje sodbe. V sredi, v mandeljasti večbarvni mandorli, je upodobljen Kristus sodnik. Sedi na prečni mavrici, na njej – vendar manjši – pa mu počivajo tudi noge. V frontalni pozi, z razširjenimi rokami upodobljenemu Kristusu poteka od ust v desno lilija, v levo pa oster meč. Likovna uresničitev se kajpak nanaša na Apokalipso Janeza Evangelista ... iz njegovih ust je prihajal dvorezen meč in njegovo obličje je bilo kakor sonce, ki sije v svoji moči (Razodetje 1, 16). Motiv Poslednje sodbe se torej naslanja na literarno podlago iz Janezove Apokalipse, v likovnem pogledu pa v rešitvi lahko vidimo zveze z upodobitvijo v Veleméru.

Desno od Sodnika je naslikana skupina zveličanih, vodita pa jo Marija in Janez Evangelist. Od Marije se vije napisni trak »ut . isti . quos . pro . nolo . sanguine .«. Za Marijo je upodobljen lebdeči angel, ki drži atribut Kristusovega mučeništva – križ.

Levo od Kristusa v mandorli vodi skupino apostolov primus inter pares, prvi med enakimi, sv. Peter. Liki sv. Petra in drugih apostolov so zasnovani v mehkem plastičnem načinu, njih zunanji videz pa spominja na apostole v prezbiteriju turniške cerkve. V zanimivi kompozicijski rešitvi, kjer je skupina apostolov zamejena v spodnjem in zgornjem delu z napisnim trakom, je slikar naslikal fizično in pomensko cezuro, ki deli Kristusove spremljevalce od pogubljenih, katerim je namenjen spodnji del slikarje.

Pogubljene je slikar postavil za neko vrsto obzidja, tam pa je videti človeške figure, različno odete, pripadajoče torej različnim stanovom tedanjega časa. Na oglih je videti še angele, med njimi angela s trombo, ki naznanja pravično sodbo!

Dalje je večidel kompozicije Poslednje sodbe uničen. Vsekakor pa je k njej potrebno pritegniti tudi motiv uklenjene pošasti. Ta ima sicer mesto na drugi strani okenske odprtine, ki pa je bila v baroku povečana in tako smemo predvidevati, da je bil del obširne likovne uresničitve Poslednje sodbe uničen. Motiv uklenjene pošasti, ki po vidcu zbujata občutek, da gre za nekakšno fantastično žival, bolj podobno velikanski kokoši kot zmaju, torej udejanja predstavo pekla.

Poslednja sodba se v formalnem pogledu nanaša na delavnico predlogo, ki so jo mojster Akvila in pomočniki že uporabili v Veleméru, toda v Turnišču je likovna rešitev vsekakor bogatejša, obširnejša. V slogovnem oziru bi tudi tu



Turnišče, slavoločna stena, Marijino kronanje in legenda sv. Janez Akvila 1389 (fotografija: Marjan Smerke)

smeli videti češke zglede, še zlasti shemo upodobitve Apokalipse iz Marijine kapele v gradu Karlstein. V severni polovici slavoločne stene je v pritličnem delu naslikan motiv Marijinega kronanja. Tudi ta prizor, ki kaže, kako Bog očes pappeško tiaro na glavi krona Marijo, dokazuje, da je bil tu na delu mojster Akvila. Motiv je mičen tudi zato, ker dogajanje na levi strani spremlja angel, ki igra na mandolino.

V drugi plasti tega dela slavoločne stene je videti prizore iz legende sv. Nikolaja. V šilastem, arhitekturno zasnovanem loku je videti, kako na levi na prestolu sedeči papež posvečuje Nikolaja za škofa.

Višje je videti, dasiravno slabše ohranjena, motiva, ki poveljujejo Nikolajevu svetniško delo. Z leve je prizor, ko sv. Nikolaj obdaruje v stolpu zaprte device, z desne pa – v imenitem arhitekturnem ambientu – opazujemo dogajanje, dudežno oživitev troje že v razsol danih mrtvih otročičev, ki jih je potem ko je svetnik spregledal gostil-

ničarjevo zlobno početje, obudil k življenju.

Ob teh prizorih iz legende Nikolaja je Akvila v niki celopostavni lik sv. Nikolaja. V imenitni podobi svetnika v rokah drži škofovski palčič, knjigo, v poslednem položaju oblikovanju starčevskega, karakteriziranega obraza in daje nje škofovskega ornata, ki dimo odlično uresničitev slikarskega idioma.

Pod likom svetnika v niki slavoločne stene je naslikan svetnik, ki je bil v srednjem veku predvsem v samostanski okolici. Tudi po tem lahko opazimo v mladosi izobraževanje neznanem samostanu.

(Nadaljevanje prihodnje številke)

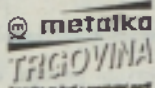
UGODNO!

– Akcijska prodaja ELEKTROMATERIALA (za govorilno plačilo nad 10.000,00 SIT 10% popust, možnost plačila na obroke)

– Kmetijska mehanizacija OLT (možnost plačila na 3 obroke brez obresti)

– mopedi TOMOS (na 6 obrokov brez obresti)

TÖRNAR, d.o.o. Juša Kramarja 33, Črenšovci telefon: 70 762



Preventiva in vzgoja v cestnem prometu

Hitrost po meri človeka

V svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije ugotavljajo, da določene akcije dajejo ugodne učinke. V mislih imamo njihove brošure in časopisne članke. Slednji so spodbudili kupovanje otroških avtomobilskih sedežev in rezultat je zmanjšanje prometnih žrtev med otroki. Enako ugodne so posledice pisanja o starejših ljudeh v prometu, na katere je treba biti še posebno pozoren. Obe temi smo obdelali tudi v Vestniku.

Danes pa bomo pisali o umirjanju prometa. Gre za sveženj gradbeno-tehničnih in zakonskih ukrepov, ob pomoči katerih bi v naseljih in drugih bivalnih okoljih uredili prometne razmere po meri človeka. Cilji, ki s(m)o si jih postavili: *vozniki vozijo previdno in počasi, motornih vozil je čim manj, pešcem je na voljo čim več varnega prostora, preglednost je velika, tako da voznik lahko pravočasno opazi pešca ali otroka.*

Z zmanjšanjem prometa motornih vozil niso mišljena samo vozila, ki vozijo skozi območje, kjer želimo umiriti promet, ampak tudi vozila, katerih vozniki stanujejo na tem območju. S primerno prometno ureditvijo jim je treba omogočiti čim krajšo pot domov, kar pa zahteva spremembo prometnega režima. Vozniki sami pa naj bi spremenili svoje navade. Ugotavljajo namreč, da tako tuji kot domači vozniki vozijo (pre)hitro. Domači menda svojih navad ne spreminjajo, čeprav so prometne tokove, ki so se valili skozi kraje, speljali zunaj mest, ampak šele potem, ko so vsa mesta, kjer je potrebna previdna vožnja, posebej opazna. Le na ta način naj bi jih »prisilili« k počasnejši in previdnejši vožnji. Seveda pa bi bilo prometnih nesreč manj (iluzorno bi bilo trditi, da jih sploh ne bi bilo), če bi pešcem namenili več prostora. Ne samo v veli-

kih, ampak tudi v majhnih mestih nekateri parkirajo vozila tako, da so deloma ali pa kar cela na pločniku in tako zavzemajo prostor, namenjen pešcem. Pločnike je treba vrniti pešcem, da se bodo na njih počutili varno in prijetno. Tudi otroci naj bi se zopet lahko varno igrali okrog domov. Te potrebe bomo zadovoljili tako, da bomo prostor preudarno preoblikovali, seveda na račun avtomobilov, ga primerno opremili in ozelenili. Z ukrepi umirjanja prometa lahko dosežemo, da bodo ulice in drugi prostori prijazni in varni.

Rad bi se sklicujemo na tuje zgledne. Pa poglejmo, kakšne so izkušnje tam, kjer so v prizadevanjih za umirjanje prometa že ukrepali! *Vsakih pet let je treba določeno območje ponovno urediti, ker se vozniki navadijo na prometni režim in zopet vozijo »na pamet«; število prometnih nezgod na območju določenega mesta se je znižalo do 30 odstotkov, čeprav se je promet na cestah, ki obkrožajo takšno območje, povečal; pojavili so se problemi parkiranja, saj morajo tudi stanovalci puščati svoja vozila 100 do 250 metrov daleč od doma; zaradi manjše obremenitve z izpušnimi plini se je življenjska doba stavb povečala...*

Ukrepov za zmanjšanje hitrosti je več. Lahko bi jih razvrstili v dve skupini: 1. na ukrepe pred območji omejitve hitrosti, z njimi obvestimo voznika, naj

zmanjša hitrost vožnje na največje dovoljeno znotraj območja omejitve, in 2. na ukrepe, s katerimi prisilimo voznika, da ne prekorači največje dovoljene hitrosti znotraj območja, kjer je hitrost omejena. *Širina vozišča* ima lahko velik vpliv na prekoračevanje največje dovoljene hitrosti. Zoženje vozišča ugodno vpliva na zmanjšanje hitrosti, pešči in kolesarji imajo več prostora ter krajšo pot pri prečkanju vozišča. Zoževanje vozišča vpliva na zmanjšanje hitrosti tako na začetku naselja kot tudi po vsej dolžini v naselju. *Optična zavora*, ki je iz belih prečnih črt, običajno širine 70 centimetrov, poteka prek vsega vozišča. Razdalja med črtami ni enaka. Neenakomernost razmakov daje vozniku občutek, da vozi pri zmanjšani hitrosti vedno hitreje, zato je mogoče pričakovati, da bo dejansko vozil počasneje. *Akustične zapore*. Gre za 40 centimetrov široke prečne pasove na vozišču erupativne kamnine, granulacije od 8 do 12 milimetrov. Pasovi so v parih na razdalji 2 metrov. *Sprememba vozne površine* opozori voznika, da mora prilagoditi hitrost zahtevam signalizacije. Na varnost prometa lahko ugodno vplivajo tudi materiali cestišča. Navadno asfaltno površino zamenjamo površino iz granitnih kock. Taki preventivni odseki so običajno kratki (15 do 30 metrov). Če pa so tlakovani daljši odseki cest, morajo biti hitrosti znotraj naselij majhne, sicer ustvarjajo okolju nadležen hrup. Na večjo prometno varnost lahko vpliva tudi *krožni promet*. Tam, kjer pa vozniki

nikakor ne upoštevajo milejših ukrepov, postavljamo *hitrostne ovire ali grbine*. Običajno so široke 40 do 60 centimetrov, polkrožne oblike in na sredini visoke 40 do 60 centimetrov. Lahko so začasne ali stalne. Njihov učinek je takšen, da moramo prek njih peljati s hitrostjo, ki je manjša, kot je sicer največja dovoljena hitrost na območju umirjanja prometa. Znani so tudi tako imenovani *delilni otoki, horizontalni in vertikalni zamiki* ter še kaj.

Avtor knjižice je na koncu zapisal: *»Ni bil naš namen, da bi dajali navodila, kako izvesti umirjanje prometa. Želel sem le spodbuditi h kritičnemu razmišljanju o prometnem okolju in prometu v njem. Načrtovalci prostora začenjajo uvajati novo filozofijo načrtovanja prostora, umirjanje prometa pa se mora začeti v glavah voznikov!«* V veliko zadovoljstvo nam je, če smo vas k temu spodbudili s to priredbo. Zmanjšajmo hitrost vožnje oziroma jo prilagodimo voznim razmeram. Ne sedajmo za volan, če nismo povsem trezni... Pa kaj bi našteval »zapovedi«, ko pa so vozniki, ki jih prav nič ne spame-tuje. Žal smo zaradi takih ogroženi tudi mi.

Š. SOBOČAN

Nenadoma pred avtobus

V sredo, 16. februarja, ob 22.05 se je zgodila na regionalni cesti med Moravskimi Toplicami in Martjanci prometna nesreča, v kateri se je hudo poškodoval 64-letni kolesar Franc Turner iz Tešanovca, ki je nato med prevozom v bolnico umrl. Ta naj bi med vožnjo proti Moravskim Toplicam nenadoma zapeljal na nasprotni vozni pas v hipu, ko je pripeljal avtobus Integrala Jesenice, ki ga je vozil Ljubomir Kliner.

Vlak ga je povozil

Na železniški progi Ljutomer-Ormož se je v sredo okrog poldneva pripetila nesreča, ki je terjala življenje 53-letnega Stanka V. iz Mihalovca. Le-ta je šel po progi, ko je za njim pripeljal vlak. Strojevodja je pešca opozarjal z zvočnimi signali, vendar ta ni stopil s proge. Lokomotiva ga je s prednjim desnim delom zadela, vrglo ga je v desno, potem pa je z glavo zadel v ograjo železniškega mostu. Poškodbe so bile tako hude, da je zaradi njih na kraju nesreče umrl.

Izsiljeval prednost

Četrtek, 18. februarja, je bil nesrečen dan za Jožeta Rožca s Pogleda. S kolesom se je peljal skozi Žiberce in nenadoma zavil proti gostilni. Prav tedaj pa se je pripeljal po prednostni cesti osebni avto, ki ga je vozil Jože Potočnik iz Žiberec. Ta kljub zaviranju ni uspel preprečiti trčenja z neprevidnim kolesarjem. Poškodbe so hude.

Grozil bivši ženi

Lenarški policisti so pridržali do iztreznitve 42-letnega V. S. z Zagajskega Vrha v radgonski občini. S traktorjem se je pripeljal k bivši ženi, se z njo prepiral in ji začel groziti s pi-

štolo, zato je hčerka oddirjala k sosedu po pomoč. V. S. je poskušal steči za njo, vendar so se mu noge zapletale, zato je sedel za krmilo traktorja. V ihovi je srečal policiste, ki so ga ustavljali, a jim je skušal uiti. Naposled je ustavil, a ni hotel izstopiti iz kabine. Policisti so morali uporabiti tako imenovane strokovne prijeme, da so ga ukrotili in končno dali »na hladno«.

Preprečili požar

V kletnih prostorih stanovanjskega bloka v Stari ulici v Murski Soboti je prišlo do požara. Nekdo je poklical gasilce, vendar jim ni bilo treba gasiti, saj so medtem ogenj pogasili stanovalci. So pa ugotovili, da je vzrok požara tleča cigareta, ki jo je nekdo odvrigel, ne da bi se zavedal posledic. Nastala je le manjša škoda, večji pa je bil preplah.

Požar v Tešanovcih

V četrtek, 18. februarja, ob 4.15 je zagorelo v spalnici stanovanjske hiše v Tešanovcih. Zagorelo je zato, ker je J. Z. odvrigel cigaretni ogorek, ki je padel na papir, ki se je vnel. ogenj pa se je razširil po vsem stanovanju. Domači gasilci so veliko naredili, da se ogenj ni še bolj razširil, toda škode je vendarle za 150.000 tolarjev.

Preiskava v Bodislavcih

Na podlagi odredbe občinskega sodnika za prekrške so delavci policijske postaje Ljutomer opravili hišno preiskavo na domačiji Milana P. v Bodislavcih. V gospodarskem posloju so našli razstavljeno zračno puško, ki je bila prirejena za izstreljevanje malokalibrskih nabojev, saj je imela povrtano cev. Orožje so seveda zasegli.

NOVO

V prvem nadstropju v Kocljevi 6 v Murski Soboti

Cafe bar TENA

- hladni in topli napitki
- pestra izbira sadnih čajev
- brezalkoholne pijače
- razne domače in uvožene pijače

Odprto od 7.00 do 22.00, v nedeljo pa od 10.00 do 22.00.

Po osvežitvi pa nakupi v prodajalni

CENE ZELO UGODNE

VIOLA Fashion

Izbirate lahko med:

- ženskimi in moškimi oblačili
- za maturante
- usnjeno konfekcijo
- modnimi oblačili
- bižuterijo in drugimi modnimi dodatki
- možnost plačila na obroke

Delovni čas: od 8.00 do 18.00.

Športna oblačila pa še naprej lahko kupujete v VIOLI v Grajski ulici.

Nekaj novega, nekaj dobrega.

AGM AKLEJ d.o.o. Sokolska 19, 62000 MARIBOR
Tel. + Fax: 062/104 764, Tel. 102 331

RUSKI TRAKTORJI

PONOVNO NA TRŽIŠČU

Spoštovani kupci, ponovno se vam ponuja priložnost, da kupite ruske traktorje tip LTZ55 in T40, ki so narejeni za ameriško, kanadsko in finsko tržišče.

tip T 40:
moč motorja 40,5 KW (55 KM), zračno hlajenje, po licenci narejen dizlov Deutzev motor, hidravlični volan, dvojni pogon.
CENA s 5% prometnim davkom 11.865,00 DEM

tip LTZ 55:
moč motorja 40,5 KW (55 KM), zračno hlajenje, po licenci narejen dizlov Deutzev motor, hidravlični volan, dvojni pogon.
CENA s 5% prometnim davkom 14.600,00 DEM

Ponujamo vam:

ENOLETNA GARANCIJA IN PRVI SERVIS ZASTONJ.

SERVIS IN REZERVNI DELI ZAGOTOVLJENI.

Pokličite in prepričali se boste, da gre za traktorje, ki imajo dolgo življenjsko dobo, in naložbo, ki se vam bo hitro povrnila.

DOBAVA TAKOJ!

šport

Aktualno v športu

Pester program športnih aktivnosti

V radgonski občini, kjer dosegajo v zadnjem obdobju vidne organizacijske in tekmovalne dosežke, tudi za letos načrtujejo pestro in zanimivo športno dejavnost. Svojo dejavnost so opredelili na naslednjih področjih: šolskem športu, športni rekreaciji, tekmovalnem športu, izobraževanju strokovnih kadrov, vzdrževanju športnih objektov in organizaciji športnih prireditev.

Na področju šolskega športa bodo sofinancirali akcije za športno značko I v vrtcih in športno značko II v osnovnih šolah ter organizirali tekmovanja v raznih športnih panogah v občini in regiji. Poleg tega bodo tudi financirali selekcije in posameznike, ki sodelujejo na regijskih in državnih prvenstvih.

V športno rekreacijo želijo vključiti čim več šolske mladine in odraslih in omogočiti aktivnosti raznim starostnim kategorijam. Športna rekreacija bo potekala v društvi Partizan v Gornji Radgoni, Radencih, Apačah in Vidmu v splošni vadbi, nogometu, malem nogometu, košarki, odbojki in tenisu. Planinsko društvo Radgona pa bo organiziralo izlete za mladino in odrasle, skrbelo za planinske krožke po šolah ter za solarje pripravilo planinski tabor.

Smučarski klub organizira pozimi izlete na bližnja smučišča in smučarske tečaje. Klub tudi organizira sejem zimskih športnih opreme. Teniška sekcija organizira igraje tenis na urejenih igriščih ter začetni in nadaljevalni tečaj. Strelske družine organizirajo rekreativna tekmovanja v streljanju. V občini imajo rekreacijsko ligo malega nogometa.

Namiznoteniški igralci Arconta bodo tekmovali v prvi državni ligi, rokometiški in košarkarji Radgone v drugi, odbojkarji Radenec pa v tretji državni ligi. Mototouring klub Radenci bo z nekaterimi tekmovalci sodeloval na državnem prvenstvu ter organiziral tekmovanja v motokrosu. Strelci iz Vidma in Elrada ter teniški igralci Radgone bodo sodelovali v drugi državni ligi. Člani

riške družine Radgona, ki so osvojili naslov klubskega pokalnega državnega prvaka, se bodo udeležili svetovnega prvenstva v San Marinu. Športnik invalid Rudi Kocmut je med kandidati za olimpiado v Atlanti in bo letos sodeloval na več mednarodnih tekmovanjih.

Med pomembnejšimi športnimi prireditvami, ki jih letos načrtujejo v radgonski občini, pa so: tekmovanje II. evropske ženske namiznoteniške lige, ki je bilo pred kratkim v Radencih, organizacija 13. mednarodnega tekaškega Maratona treh src v Radencih, organizacija 15. teka mladosti po radgonskih ulicah, organizacija rokometnega turnirja veteranov za memorial Mateja Klopčiča, organizacija odbojkarstva turnirja v Apačah za memorial Lojzeta Toplaka ter vsakoletna športna prireditev – izborimo športnika občine. Poleg omenjenih aktivnosti pa bodo v radgonski občini letos še tudi nekatere druge športne aktivnosti.

F. M.

Kegljanje

Nafta premagala Ruše

V četrtem kolu prvenstva v prvi mariborski kegljaški ligi je ekipa Nafta iz Lendave v Slovenskih Konicah premagala Ruše s 7:1. Posamezno: Radakovič 816, Peric 806, Kopinja 804, Levačič 789, Horvat 783 in Žalik 779 podrtih kegljev. Zadnje kolo bo čez štirinajst dni v Radencih, ki bo odločalo o prvaku, za prvo mesto pa se poteguje tudi Nafta. (MŽ)

Zmaga in poraz Radenske

V osmem kolu prvenstva območne kegljaške lige je Radenska premagala Hrastnik s 5:3. Radenska: Kučan 842, Drvarič 852, Kovačič 922, Šalamun 826, Steržaj 887 in Mundjar 813 kegljev. V devetem kolu pa je ekipa Konstruktorja Branika v Mariboru premagala Radensko s 5:3. Radenska: Smodiš 826, Kovačič 871, Šalamun 799, Drvarič 832, Steržaj 849 in Mundjar 775 podrtih kegljev. V prihodnjem kolu igra Radenska, ki vodi, z ekipo MTT-ja v Radencih. (MŠ)

Šah

Kovač pred Vučkom

Šahovsko društvo Radenska Pomurje iz Murske Sobotice je pripravilo februarjski hitropotezni turnir. Med 13 šahisti je zmagal Boris Kovač z 11,5 točke pred Jožetom Vučkom, 10,5, Štefanom Rezonjo, 9,5, in Robijem Radosavljevičem, 9 točk.

AMD Š. K. Murska Sobotica

Seminar za funkcionarje

Športna komisija AMD Štefan Kovač iz Murske Sobotice je sprejela letošnji program dela. Sobočani bodo pripravili 4. julija v Mačkovičih dirko v motokrosu za državno prvenstvo v razredu 125 in 250 ccm. V marcu pa bodo organizirali seminar za športne funkcionarje, ki bo trajal 6 ur in bo popoldne. Kandidati morajo biti stari 18 let in člani AMZS. Vabijo vse, ki želijo delati kot športni funkcionarji, da se prijavijo za seminar pri AMD Štefan Kovač, Murska Sobotica, Noršinska 2, najpozneje do 5. marca 1993.

Zlata puščica Maučecu

V Lendavi je bilo občinsko tekmovanje v streljanju z zračno puško za zlato puščico. Med 15 strelci je zmagal J. Maučec s 506 krogi pred Žalikom (oba Turnišče), 483, in Tibautom (Črenšovci), 480 krogov. Na regijsko tekmovanje se je uvrstilo 8 strelcev. (FK)

Slovan	: Zagorje	Rudar	: Maribor
Rudar	: Železničar	MURA	: Gorica
MURA	: Steklar	Steklar	: POTROŠNIK
		Železničar	: Studio D
		Zagorje	: Olimpija
		Živila Naklo	: Kompas H.
		Publikum	: Izola

NAFTA	: Publikum	XXXII. kolo – 30. 5. 93	
Izola	: Živila Naklo	NAFTA	: Publikum
Kompas H.	: Zagorje	Izola	: Živila Naklo
Olimpija	: Železničar	Kompas H.	: Zagorje
Studio D	: Steklar	Olimpija	: POTROŠNIK
POTROŠNIK	: MURA		
Gorica	: Rudar		
Maribor	: Slovan		
Koper	: Ljubljana		

XXXIII. kolo – 6. 6. 93	
Koper	: NAFTA
Ljubljana	: Maribor
Slovan	: Gorica
Rudar	: POTROŠNIK
MURA	: Studio D
Steklar	: Olimpija
Železničar	: Kompas H.
Zagorje	: Izola
Živila Naklo	: Publikum

XXXIV. kolo – 9. 6. 93	
NAFTA	: Živila Naklo
Publikum	: Zagorje
Izola	: Železničar
Kompas H.	: Steklar
Olimpija	: MURA
Studio D	: Rudar
POTROŠNIK	: Slovan
Gorica	: Ljubljana
Maribor	: Koper

Druga državna strelska liga

Ljutomer, Elrad in Turnišče zmagali

V sedmem kolu prvenstva v drugi državni strelski ligi je SD Štefan Kovač Turnišče premagala SD MI Pomurko iz Murske Sobotice s 1669 : 1662 krogi. Posamezno: Markoja 579, Draškovič 555 in Maučec 535 za Turnišče ter Škedelj 561, Vajda 556 in Kreft 545 krogov za Pomurko. Ljutomer je premagal Večer s 1650 : 1634 krogi. Posamezno: D. Špindler 555, Horvat 552 in Mihalič 543 krogov. Elrad je bil boljši od I pohorskega bataljona iz Ruš in zmagal s 1559 : 1543 krogi. Posamezno: Horvat 512, Svetec 522 in Slanič 525 krogov. Ekipa F. L. Vuk je premagala SD Jova Jurkoviča iz Vidma s 1663 : 1630 krogi. Posamezno: G. Kocbek 560, A. Kocbek 537 in Strgar 533 krogov. (AV, DS, FŠ)

Občinska strelska liga GR

Elrad in Hlede

V občinski strelski ligi Gornja Radgona je bilo na sporedu četrto kolo. Vodi ekipa Elrada s 24 točkami pred Avtoradgona, 17, in ekipo Jova Jurkoviča, 16 točk. V četrtem kolu je bil najboljši posameznik Cigut (Radenska) s 363 krogi, po četrtem kolu pa vodi Hlede (Elrad) s 1416 krogov pred Kosom (Avtoradgona), 1415, in Cigutom, 1412 krogov. (DS)

NOGOMETNE OKREPITVE

Emir Džafič



Nova okrepitev Potrošnika iz Lendave. Star je 20 let. Z nogometom se začel ukvarjati kot pionir pri celovški Klavdivarju, sedaj Publikumu, kjer igra tudi v mladinskem in članskem športu. Nادرjen nogometas se je uveljavil v prvem moštvu celjskega kluba in bil eden najboljših igralcev. Izkazuje tudi kot strelec. Za prihod v Beltrano se je odločil, ker se želi uveljaviti v tem okolju, hkrati pa pomagati rojniku pri obstanku v ligi. Upa, da mu to uspe, sicer ne bi prišel v Beltrano v slovenski vojski in bo vojskovo za civilno zamenjal 15. aprila. temu pa igra prijateljske tekme, strošnikom pa je tudi odpotoval skupne priprave na morje.

Boris Radoš



Nova okrepitev Nafta iz Lendave. Star je 39 let. Je igralec in pomočnik trenerja. Z nogometom se je začel ukvarjati kot pionir v Vojvodini, kjer je igral tudi za mladince in člane. Še ne polnoleten je pristopil k tretjeligašu Slaviji v Novem Sadu, kjer je igral šest let. Potem je bil štiri leta pri drugoligašu Novem Sadu in štiri leta pri Slaviji iz Novega Sada. Nogometno kariero je zopet nadaljeval pri Novem Sadu, kjer je igral za prvo mesto in treniral pionirje. Bil je tudi pomočnik trenerja prvega moštva. V Lendavi pozitivno ocenjuje delo trenerja Dominika in tajnika Grosa, drugi pa bi morali več narediti. Čeprav je gripa igralcem za nekaj časa preprečila vadbo, upa, da bo moštvo štartalo dobro pripravljeno in si zagotovilo obstanek v prvi ligi.

Srečko Ilič



Nova okrepitev Mure iz Murske Sobotice. Star je 26 let. Kot pionir je igral nogomet pri Nogometnem igman, kjer je igral tudi za mladinsko člansko moštvo v drugi zvezni ligi. 1986 ga je kot talentiranega nogometa pritegnil prvligaš Železničar, kjer je igral šest let in postal eden od stebrov obrambe. Najbolj ostala v spominu derbi srečanje z istim tekmečem Sarajevom ter sive Železničarja z »veliko četverico« veno zvezdo, Partizanom, Dinamom Hajdukom. V novem okolju je dovoljen in meni, da ima Mura dovolj vodstvo in sposobnega mladega tekmovalca. Dosedanje igre so tudi pokazale, da Mura solidno moštvo, ki se bo uspešno potegovalo za vrh lestvice uvrstitev v Evropo.

Nova okrepitev Nafta iz Lendave. Star je 30 let. Šolo nogometa je končal pri pionirjih Novega Sada, kjer je igral tudi v mladinskem in članskem moštvu v drugi zvezni ligi. Potem se je za eno leto preselil k prvligašu Prištini. Nogometno kariero je nadaljeval pri drugoligašu Liriji iz Prizrena, kjer je bil prav tako eno leto. Nato se je vrnil k Novemu Sadu in igral v drugi zvezni ligi. Od tam pa je prišel k Nafti v Lendavo. Je izkušen vratar in dokajšnja okrepitev za lendavskega prvligaša. Najbolj mu je ostala v spominu pokalna tekma Lirija : Hajduk, ko je zmagala Lirija po streljanju enajstmetrovk. Tekmo pa si je ogledalo okrog 20.000 gledalcev. V novem moštvu, kjer dobro delajo, je zadovoljen in upa, da se bo Nafta obdržala v prvi ligi.

Memiš Limanič



100 let Slovenske planinske organizacije

»Piparji« Hauptman in prijatelji s Stola so se lotili agitacije od človeka do človeka in po posvetovanju 15. oktobra 1892 v Zalcu na Rimski cesti 4, nato na shodu 13. novembra izvolili odbor, ki je sestavil pravila, ki jih je sloveno ministrstvo za potrdilo 10. januarja, dne 27. februarja 1893 pa se je vršil v vrtni pri »Maliču« v Ljubljani prvi občni zbor. Udeležba ni bila toliko velika, bi bilo pričakovati in bi bilo tudi umestno, kajti da je društvo imelo važnosti, o tem pač ne more biti dvoma. Navzlic neoprostni mlači pripravljalnemu odboru posrečilo zagotoviti za društvo obstanek (Stoletje v gorah – stran 14.)

Leto 1993 je jubilejno leto slovenskega planinstva. Ze davno stoletnico je imela planinska organizacija velikanske načrte, da bi s skimi dejanji vidno počastila stoletni jubilej. Pa so ti veliki načrti vski planinski organizaciji vsi po vrsti padli v vodo. Torej veliki prireditve ob tej priložnosti ne bo, namesto s fanfarami bo mo duhovno. Ne bo velikih javnih proslav, razen če lahko tako imenovano srednjo prireditev ob stoletnici obstoja planinske organizacije skem, ki bo 28. februarja ob 18. uri v veliki Gallusovi dvorani vega doma v Ljubljani. Poleg osrednje slovesnosti se bodo ob SPD v Sloveniji zvrstile še številne prireditve in dogodki: kritje spomenika Kocbeku in Frischaufu v Logarski dolini, cev, TV-serija »Razgledi slovenskih vrhov« in filmski večeri, priložnostni znakmi (stoletnica, Joža Čop), izšlo pa je – in še bo knjig z gorniško vsebino, ki bodo trajno zaznamovale ta jubilej. V praznovanje slovenskih planincev se vključujemo tudi pri prekmurske ravnine. Za začetek praznovanja pa vas vabimo na ob PD Matica, ki bo v petek, 26. februarja 1993, ob 18. uri v središču Potrošnika.

šport



Srečanje med odbojkarji Olimpije in Vigrosa Pomurja je bilo izredno razburljivo. Foto: Andreja Pirher

Druga državna košarkarska liga

Radgona premagala Črnuče

V tekmi za ogrevanje v drugi državni košarkarski ligi je Radgona v gosteh premagala Črnuče s 94:85 (51:37). Radgončani so si že na začetku tekme ustvarili prednost 15 točk in razliko obdržali do odmora. V drugem polčasu so gostitelji uspeli rezultat izenačiti, vendar pa jim je na koncu zmanjkalo moči. Strelci za Radgono: Gomboc 47, Uлага 20, Bratković 13, Karlo 7, Banič 4 in Mauko 3. (BD)

Prva državna namiznoteniška liga

Zmagi Potrošnika in Arconta

V prvem spomladanskem kolu prvenstva v prvi državni namiznoteniški ligi sta obe pomurski ekipi zmagali in tako obdržali mesto na prvega dela prvenstva. Zmaga Potrošnika je bila mnogo težja, kot kaže rezultat, saj so dobili igralci Potrošnika dve partiji v tretjem setu v igri na razliko, ko sta imela nasprotnika že nekaj zaključnih žogic. Ob slabi igri vseh igralcev zlasti preseneča poraz Benkoviča z mladim Ribaljščekom, katerega je tudi Unger srečno premagal. Arcont ni imel nobenih težav z zadnjo ekipo, čeprav je nastopil brez svojega najboljšega igralca Komca, ki je igral za slovensko reprezentanco na mednarodnem prvenstvu Slovaške v Bratislavi, kamor ga je uvrstil kapetan prve zmage na TOP-turnirju v Mariboru. Barve reprezentance je branil tudi Sobočan Kovač. Šele po visokem vodstvu 5:0 je Kuzma izgubil z najboljšim gostom Murmom, rezervni Vrtič pa z Lesarjem. V naslednjem kolu igra Potrošnik s TAM-om v Mariboru, Arcont pa v Novem mestu z Novotehno.

POTROŠNIK : ILIRIJA 5:2 (Benkovič : Rebič 2:1, Unger : Ribaljščenko 2:1, Kus : Gostiša 2:1, Unger-Kus : Gostiša-Ribaljščenko 0:2, Benkovič : Ribaljščenko 0:2, Unger : Gostiša 2:0, Ori : Rebič 2:1), ARCONT : MELAMIN 5:2 (Lasan : Lesar 2:0, Kuzma : Osterman 2:0, Rihtarič : Murn 2:0, Rihtarič-Vrtič : Murn-Demar 2:0, Lasan : Osterman 2:0, Kuzma : Murn 0:2, Vrtič : Lesar 0:2). (MU).

Judo

Za pokal Lendave

V Lendavi je bilo mednarodno tekmovanje pionirjev in pionirk v judu za pokal Lendave. Sodelovalo je 210 tekmovalcev in tekmovalk iz 22 klubov. Največ uspeha so imeli judoisti Iva Reje iz Celja, ki so s 36 točkami zasedli prvo mesto pred Mursko Soboto, 30, in Impolom iz Slovenske Bistrice, 26 točk.

Rezultati - ml. pionirji, 34 kg: 3. Babič (Le.); 38 kg: 1. Ranjšaj, 2. Lenjak (oba MS); 46 kg: 1. Cikajlo (MS); 50 kg: 2. Dens (VP); 55 kg: 2. Sabo (VP), 3. Gal (Le.); nad 55 kg: 1. Reček, 3. Trojak (oba Le.). st. pionirji: 39 kg: 1. Žilavec (MS); 46 kg: 1. Erniša, 2. Horvat (oba MS); 55 kg: 3. Hezjan (Le.) in Čuk (MS); 65 kg: Lazar (MS). Pionirke: 2. Perne (Le.). (TK, JK)

Atletika

Berdenova druga, Madjar tretji

Po nekaj uspešnih nastopih v krosu in dvoranskem tekmovanju v Avstriji so atleti AK Pomurje sodelovali na državnem dvoranskem prvenstvu v Celju za mlajše mladince in mladince. Med tremi Sobočani je bila najuspešnejša Barabara Berden, ki je zasedla v skoku v višino z rezultatom 164 cm drugo mesto. Urška Berden je preskočila 150 cm in zasedla sedmo mesto. Izkazal se je tudi tretje mesto. V tekni na 60 m je bil dvanajsti. Ti rezultati so zelo spodbudni, zlasti še, ker delajo soboški atleti v nenormalnih razmerah. Pomurske atletičanke čaka že v soboto državno prvenstvo v Ljubljani za starejše mladince in člane. V nedeljo pa bodo sodelovali na zimskem krosu v Slovenski Bistrici. (MS)

Košarka

Druga OŠ prvak

V športni dvorani tretje osnovne šole v Murski Soboti je bilo občinsko prvenstvo za starejše dečke v košarki. Sodelovalo je šest osnovnih šol. Rezultati - OŠ III : OŠ II 24:40, OŠ II : OŠ Beltinci 18:13, OŠ III : OŠ Beltinci 17:15, OŠ Tišina : OŠ I 40:30, OŠ I : OŠ Prosenjakovci 39:4 in OŠ Tišina : OŠ Prosenjakovci 21:13, OŠ III : OŠ I 31:20 in OŠ II : OŠ Tišina 29:27. Vrstni red: 1. OŠ II, Murska Sobota, 2. OŠ Tišina, 3. OŠ III, Murska Sobota, 4. OŠ I, Murska Sobota, 5. OŠ Beltinci in 6. OŠ Prosenjakovci. (KG)

I. DOL - moški

Salonit	17	17	051:8	34	
Pionir	17	13	442:18	26	
Kamnik	16	12	439:17	24	
Olimpija	17	12	541:23	24	
Fužinar	17	9	833:31	18	
VIGROS P.	17	9	831:32	18	
Bled	17	6	1130:35	12	
PROM	16	3	1316:40	6	
Šempeter	17	2	15	8:46	4
Granit	17	1	116	9:50	2

II. DOL - moški

LJUTOMER	14	13	139:9	26	
Topolšica	14	10	431:15	20	
Črnuče	14	10	434:21	20	
Olimpija II	14	8	629:22	16	
Vileda II	14	8	629:22	16	
Salonit II	14	8	626:25	16	
Izola	14	7	725:26	14	
Braslovče	14	6	823:27	12	
Mežica	14	6	822:30	12	
Mislinja	14	4	1018:30	8	
Pionir II	14	3	1117:36	6	
Celje	14	1	113	8:40	2

III. DOL - moški

BELTINCI	11	11	033:7	22	
Turbina	9	8	124:11	16	
RADENCI	11	8	329:14	16	
Vuzenica	10	5	517:19	10	
Vileda III	10	4	617:18	8	
Fužinar II	10	4	618:21	8	
POMURJE II	10	2	811:24	4	
Topolšica II	8	2	6	8:19	4
Šempeter II	11	1	10	7:31	2

III. DOL - ženske

Branik R. III	12	12	036:8	24	
POMURJE	12	10	232:10	20	
Ruše	12	10	232:12	20	
Topolšica II	12	7	526:19	14	
Črna	12	6	620:21	12	
LJUTOMER	12	4	820:27	8	
PUČONCI	12	4	818:25	8	
CVEN	12	4	816:28	8	
Celje	12	2	1010:30	4	
Branik R. IV	12	1	11	4:33	2

I. DNTL

Kovina	7	7	042:7	14	
ARCONT	8	7	142:14	14	
Tam	7	5	236:13	10	
POTROŠNIK	8	5	336:20	10	
Ilirija	8	3	5	16:40	6
Novotehna	8	3	5	22:34	6
Merkur	8	1	7	16:40	2
Melamin	8	0	8	7:49	0

II. DRL - moški

Krško	14	12	1318:266	25
V. Nedelja	14	9	2308:255	21
Zagorje	14	8	4324:301	20
Hrastnik	14	7	5303:268	16
KROG	14	8	6281:280	16
Celje	14	5	7334:314	12
RADGONA	14	5	7279:308	12
Radeče	14	4	10249:321	8
Ormož	14	3	11252:286	6
POLET	14	1	121267:315	4

I. DRL - moški

Pivovarna	17	16	1	0419:277	33
Jadran	17	11	1	5380:347	23
Gorenje	17	10	1	6380:349	21
N. Oprema	17	8	4	5356:355	20
Kolinska	17	7	4	6349:329	18
Presad	17	7	3	7337:346	17
Drava	17	8	0	9333:362	16
Rudar	17	7	1	9343:335	15
Ajdovščina	17	6	3	8327:347	15
Ribnica	17	5	3	9322:352	13
Dobova	17	2	3	12330:400	7
POMURKA	17	2	2	13311:392	6

PKL

Veterani zmagujejo

V osmem kolu prvenstva v pomurski moški košarkarski ligi so igrali: Radenska v. : Lindau 84:46 Pomurje ml. : Banco di Stil 71:57 in IPC Sebeborci : Sobota v. 54:69.

Sobota V.	87	1	601:449	15
Radenska V.	76	1	524:380	13
IPC Sebeborci	85	3	485:457	13
Pomurje ml.	83	5	481:533	11
Banco di Stil	72	5	452:534	9
Lindau	80	8	401:582	8

Rokomet

Tesen poraz Bakovec

V četrtem kolu varaždinske zimske rokometne lige so rokometnice Bakovec tesno izgubile z drugo ekipo Koke z 21:24. Najboljši pri Bakovcih sta bili Vugrinčeva, 13, in Voharjeva, 6 golov.

Mali nogomet

Uspeh Lendavčanov

V Senovem je bil turnir v malem nogometu. Udeležila se ga je tudi ekipa LRJ 80 iz Lendave in zasedla prvo mesto pred Argonitom iz Trbovelj. Ekipo sestavljajo igralci iz Lendave in Čentibe. (FB)

Mura : Avstrija (Salzburg) 1:1

V Murski Soboti je bila mednarodna nogometna tekma med jesenskim prvacom prve avstrijske lige Avstrijo iz Salzburga, ki jo trenira Oto Barič, in Muro. Zanimivo srečanje, ki si ga je ogledalo okrog 1200 ljubiteljev nogometa, se je končalo neodločeno 1:1 (0:0). Strelec za Muro je bil Omerović iz enajstmetrovke. Sobočani so prikazali lepo igro, tako da so bili gledalci zadovoljni. Sodil je Kerčmar s Hodoša.

Slovan : Potrošnik 4:0

Nogometiški Potrošnika iz Beltincev so v Ljubljani odigrali prijateljsko tekmo s Slovanom in nepričakovano izgubili z visokim rezultatom. Slabo so igrali v prvem polčasu, ko so dobili tri zadetke.

Odranci : Nafta 0:5

V prijateljski tekmi je lendavski prvotigaš Nafta v Odrancih premagal domače moštvo s 5:0. Strelci za Nafto: Rob 2, Herceg, Šabjan in Hranilovič.

Prijateljski nogomet

Varteks : Potrošnik 1:1

Nogometiški Potrošnika so gostovali v Varaždinu in v prijateljski tekmi igrali z Varteksom 1:1 (1:0). Gostitelji so povedli na začetku tekme, Beltinci pa so izenačili v začetku drugega polčasa iz enajstmetrovke. Strelec je bil Baranja.

Čakovec : Nafta 2:2

Lendavčani so gostovali v Čakovcu in v prijateljski tekmi igrali z moštvom Čakovca neodločeno 2:2 (2:1). Po vodstvu gostiteljev v prvem polčasu je Nafta izenačila rezultat v drugem polčasu. Oba gola za Nafto je dal Hranilovič.

Gidos : Mura 0:4

Soboški prvotigaš Mura je gostoval v Turnišču in v prijateljski tekmi premagal domačega drugotigaša Gidos s 0:4 (0:0). Zmago so si Sobočani zagotovili šele v drugem polčasu. Strelci za Muro: Omerović 2 ter Krančič in Cifer.

Tišina : Mura 1:3

V prijateljski tekmi je soboška Mura na Tišini premagala jesenskega prvaka in prvi medobčinski nogometni ligi Tišino s 3:1 (1:0). Strelci: Kokaš, Samrdžija in Baranja za Muro ter Seršen za Tišino.

Rogašovci : Gidos 0:1

Nogometiški drugotigaša Gidos iz Turnišča so gostovali v Rogošovcih in v prijateljski tekmi premagali domačega tretjeligaša z 1:0. Strelec edinega zadetka je bil Lacko.

NK Tigop Lipa

Pridno trenirajo

Nogometiški Tigopa iz Lipe, ki so v nezavidljivem položaju na lestvici prve MNL Murska Sobota, pridno vadijo pod vodstvom trenerja Jožeta Zvera. Trenirajo se dobro obiskani, saj izostajajo le študentje. Na voljo imajo 20 igralcev. Odigrali so že tudi prvo prijateljsko tekmo z Odranci in zmagali s 3:1. V načrtu pa imajo še prijateljske tekme z Nedelico, Renkovi, Bratonci in Čreškovci. Zaradi obnavljanja igrišča igrajo vse tekme v gosteh. (JM)

Prva državna odbojgarska liga

Pomembna zmaga Vigrosa

V šestnajstem kolu prvenstva v prvi državni moški odbojgarski ligi je Vigros Pomurje iz Murske Sobote gostoval v Zabražnici in premagal PROM s 3:1 (15:11, 12:15, 15:9, 15:7). Sobočani so tokrat zaigrali zelo dobro in osvojili pomembni točki. Vigros Pomurje: Ratkai, Žalik, Gobec, Vnuk, R. Poredoš, Novak, D. Poredoš, Belec, Marič, Prša.

Prva državna odbojgarska liga

Zmaga za las ušla

V predzadnjem kolu prvenstva v prvi državni moški odbojgarski ligi je Olimpija iz Ljubljane v Murski Soboti premagala Vigros Pomurje s 3:2 (15:9, 8:15, 8:15, 17:15, 12:15). Sobočani so na trenutke zaigrali odlično in bi lahko tudi zmagali, če bi imeli malo več športne sreče. Najzanimivejša sta bila četrti in peti niz, ko je bila igra precej izenačena. VIGROS POMURJE: Ratkai, Žalik, Gobec, Vnuk, R. Poredoš, Novak, Belec, Marič, D. Poredoš, Kerec in Prša. V zadnjem kolu igra Pomurje Vigros na Bledu.

Druga državna odbojgarska liga

Zmagali brez težav

V štirinajstem kolu prvenstva v drugi državni moški odbojgarski ligi je vodeči Ljutomer brez težav premagal zadnje Celje s 3:1 (15:5, 15:5, 4:15, 15:0). Gostitelji so ležerno zaigrali le v tretjem nizu, ki so ga dobili gostje. LJUTOMER: Šumak, Drvarič, Kavnik, Škrobar, Grut, Krajcar, Onišak, Bungur, Šmauc, Kaurin, Rajnar in Savič. V prihodnjem kolu igra z Viledo II v Mariboru. (NŠ)

Tretja državna moška odbojgarska liga

Pomurski derbi Radencem

V enajstem kolu prvenstva v tretji državni moški odbojgarski ligi je ekipa Radenc v pomurskem derbiju premagala drugo ekipo Pomurja iz Murske Sobote s 3:1. Vodeči Beltinci pa so premagali drugo ekipo Šempetra s 3:0. V prihodnjem kolu igrajo Vuzenica : Beltinci, Topolšica II : Radenci in Pomurje II : Vileda III.

Tretja državna ženska odbojgarska liga

Pomurske lekarne premagale Cven

V dvanajstem kolu prvenstva v tretji državni ženski odbojgarski ligi so Pomurske lekarne iz Murske Sobote v pomurskem derbiju premagale Cven s 3:1. Ruše pa so premagale Ljutomer s 3:0. Puconci so bili prosti. V prihodnjem kolu igrajo Pomurske lekarne : Ljutomer, Puconci : Branik Rogoza III in Topolšica : Cven.

Prva državna rokometna liga

Visok poraz Pomurke

V sedemnajstem kolu prvenstva v prvi državni moški rokometni ligi je Pomurka iz Bakovec gostovala v Celju pri vodeči Pivovarni in nepričakovano izgubila z visokim rezultatom 38:11 (20:6). Bakovčani so nastopili oslabljeni, brez Kušterja, Škrabana in Sečka, tako da je imel trener Pralja premalo igralcev. Strelci za Pomurko: Bedekovič 5, Horvat 3, Žugelj 2 in Meolic 1. V prihodnjem kolu igra Pomurka v Murski Soboti z Novo opremo iz Slovenj Gradca.

Rokometni turnir

Zmagala Pomurka

Rokometni klub Pomurka iz Bakovec je pripravil prvi mednarodni rokometni turnir kadetov. Sodelovale so štiri ekipe. Rezultati: Pomurka : V. Nedelja 16:10, Ekol (Ivanec) : Bruck (Avstrija) 23:15, V. Nedelja : Bruck 23:17, Pomurka : Ekol 16:15, V. Nedelja : Ekol 15:16 in Bruck : Pomurka 17:18. Vrstni red: 1. Pomurka, 2. Ekol, 3. Velika Nedelja, 4. Bruck. Za najboljšega strelca so razglasili Bežjaka (VN) s 15 goli, za najboljšega vratarja Posariča (Ekol) in za najboljšega igralca Buzetija (Pomurka).

Pokalni rokomet

Pomurka : Kolinska Slovan 22:28

V prvi četrtfinalni tekmi slovenskega rokometnega pokala je Kolinska Slovan iz Ljubljane v Murski Soboti premagala Pomurko iz Bakovec z 28:22 (13:9). Ljubljancani so bili boljše moštvo in zasluženo zmagali. Strelci za Pomurko: Buzeti 4, Meolic 4, Kušter 4, Bedekovič 3, Lovenjak 2 in Horvat enega.

Druga državna rokometna liga

Zmagali le rokometiški Kroga

V štirinajstem kolu prvenstva v drugi državni moški rokometni ligi je od pomurskih ligašev osvojil točki le Krog, ki je v Ormožu premagal domačo ekipo z 21:19 (9:6). Strelci za Krog: D. Kolmanko 6, Šernek 4, A. Kolmanko 3, Lukač 3, Meolic 3 in Varga 2. Zagorje je v Murski Soboti premagalo Polet s 26:21 (10:10). Strelci za Polet: Murgelj 5, Krefc 5, Kovačič 4, Slamar 3, Sapač 3 in Černeta enega. Krško pa je premagalo Radgono s 30:20 (13:9). Strelci za Radgono: Mijačinovič 8, Ambruš 4, Javernik 3, Žalodec 2, Grah 2 in Husar enega. V prihodnjem kolu igrajo Radgono : Krog in Radeče : Polet.

iz naših krajev

Srečanje z graščakom

Grofica je jahala žrebca

V roke mi je prišla porumenela knjiga iz leta 1926, nastala po zapisih 1903. leta umrlega Mateje Slekovca, v kateri so zanimivi opisi nekdanjega življenja na ljutomerskem območju. Tudi o gradu Branek, ki je (bil) na pobočju med Cezanjci in Branoslavci. O njem ljudje še zdaj veliko govorijo.

Staroslovansko branišče

»Svoje slovensko ime je Branek dobil v davnih časih po branišču ali braniku, ker so tukaj okoliški prebivalci ob času sovražnih napadov iskali zavetje. Slovensko ime gradu in v bližini najdene prazgodovinske gomile so dokaz zelo visoke starosti tega branišča. Grad Branek ima značaj staroslovanskih gradišč in branikov. Proti severu in vzhodu ga je ščitila v starih časih težko prehodna dolina, za hrbotom proti jugu in zahodu pa strmini Kamenskičak. Poznejši gradovi, ki so jih znova postavili šele nemški graščaki, so dobili navadno nemška imena, vendar pa niso mogla izpodrinuti domačega imena. V starodavnih časih pa ni bil Branek grad v današnjem pomenu, marveč le obrambni stolp, obkrožen z oboki in jarki. Po gradu je dobila ime tudi pod njim ležeča vas Branoslavci.« je zapisal zgodovinar, ki v nadaljevanju navaja, da o lastnikih gradu iz starejših časov ni veliko poročil, pač pa ga je imel v 13. stoletju neki Bertold, dve stoletji pozneje pa gospodje Pernečki.

Deževje porušilo del gradu

V poznejših letih so se menjavali lastniki gradu, njegov vitez, njegovo poslanstvo... Konec 16. ali v začetku 17. stoletja je Branek prevzela rodovina Mailgraber, ki je na mestu starega obrambnega stolpa po-

stavila mogočen grad, ki je imel menda 65 sob, gledališče, kapelo z zvonikom in več drugih prostorov. Bil je pomembna obrambna postojanka pred Turki in kruci. Leta 1719 je grad postal celo sedež deželnega sodišča. 1840. leta so ga napadli njegovi podložniki, ki so bili v okoliških vaseh sedanje ljutomerske in ormoške občine. Grajsko poslopje je kljubovalo do leta 1870, ko se je po silnem deževju na severni strani usedla zemlja in se je porušil del gradu. Pozneje so podrl še del poslopja, preostale dele pa zavarovali z močnim zidovjem. Leta 1926 je imel grad okrog 12 sob za graščaka, poleg sta bila kapela in stanovanje za oskrbnika, v neposredni bližini pa ogromna gospodarska poslopja. Zgodovinar je tudi zapisal: »V gradu je zdaj več spomina vrednih umetnin, večinoma delo italijanskih umetnikov. V nekdanji kapeli je zdaj shranjeno razno poljsko orodje. V zvoniku še visita dva zvonova, ki jima je vojna komisija zaradi starosti morala prizanesti. Na severni strani je nad pritličjem šest sob, ki so bile za časa Codroipov razkošno opremljene, a pozneje je vsak gospodar odnesel, kar se je dalo odnesti. Proti južni strani so v drugem nadstropju štiri sobe. V rdeči je na stropu iz belega štuk skrbno izdelan amor, ki leti nad dvema stolpoma »branečkima« in italijansko palačo ter s puščico prestrelil dvojce src.

kar najbrž spominja na zakonsko zvezo Ane Eleonore Marije z italijanskim grofom Fr. Codroipom (1774). Na oglih istega stropa so ljubki štukaturni amoreti, v kotu pa lepa baročna peč. Nad oljnatimi barvnimi slikanimi vrati sta dva čudovita ornamenta ptičev... Velika dvorana ima sivo-modre stene, obrobene z ornamentom v belem štku. Posebno lep je severozahodni kot z orientalskimi motivi: stolp z okni, palma, jezdec na kameli, zmaj, knez na vozu, ki ga vleče polž, opica... Na severni strani so upodobljeni dvorni uorci v različnih vlogah...«

Grofičin mož požigalec?

Kaže pa, da je ponorel tudi mož grofice Rodnicki, ki je imela v posesti grad in zemljišča v tem stoletju. Medtem ko je bila ona poljskega rodu, je bil Sonnwald Bratuš domačin iz Vogričevca. Menda je živel na veliki nogi. Denar je začel pohajati, zastavljati je začel premoženje. V noči z 31. decembra 1925 na 1. januar 1926 pa je grad nenadoma zagorel. Ogenj naj bi podtaknil on.

Takega mnenja je tudi 80-letni Franc Novak iz Branoslavca, katerega domačija je v bližini gradu. Pripovedoval mi je: »Gorelo je najmanj dva dni, čeprav so ljudje, brž ko so zvedeli za požar, pritekli in začeli gasiti. Tedaj seveda še ni bilo motornih brigad, ampak ročne, s temi pa se je gasilo počasi. Ljudje so vdrli v sobe in reševali, kar se je rešiti dalo, pri tem pa so naredili tudi veliko škode, saj so nekatere reči metalo skozi okna. Ogenj je za-

jel tudi grajsko knjižnico. Razne kose pohištva pa so tudi pokradli. Čeprav so ljudje morali hoditi dobrim grofičinjive in travnike – včasih je imela po 40 koscev naenkrat – jim je bilo nekoliko žal za grofico in njeni hčeri, ki so tako hitro skorajda obubožale. Grofico imam tudi jaz lepe spomine, saj je bila neke vrste pomozna zdravnica. Tudi menoj je prišla večkrat zdravit. Ogovorjal sem jo z mamo. Še zdaj je v živem spominu, kako je žrebca, vendar na njem je razgaljenimi nogami, ampak jih ob strani drži skupaj. Grofica se je pozneje ločila in preselila na Poljsko. Od tam pred 12 leti prišla na območje hčerk, ki je v Mariboru oglašila se je tudi v Branoslavcih. Predlagal sem ji, da grofico pogleda, kako je zdaj na nekem gradu, toda ni hoteli, ampak je zajokala. Vnetno se je spomnila tiste novejne letne noči, ko je morala bežati pred ognjem.«

Srečanje z »graščakom« Janezom

Grofica ni šla več na grad. Sem ga pa obiskal sploh podpisani novinar. Segel je v roko sedanjima »graščakoma«: Janezu Blagovcu in njegovi ženi Heleni. Od njene sem tudi zvedel, da so poljski rišče gradu in posest prekmurki priseljenci. Bili so Joha in Mikolič, ki so se vrnili iz Amerike. Ti so ohranili poslopja znižala za eno nadstropje ter pri tem uničili stenske slikarje in druge stare umetnine.

Š. SOBOTA

motorna vozila

- FIAT 126 P, letnik 1987/10, obnovljen, dodatno opremljen, prodam. Bakovci, Panonska 2, tel.: 43 144. m1296
- GS 1.3, letnik 1979, dobro ohranjen, prodam. Poljska 6, Bakovci. m1307
- LADO SAMARO, letnik 1988, prodam. Tel.: 72 059, po 15. uri. m1294
- RENAULT 4 GTL, letnik 1987, prevoženih 42.000 km, prodam. Vlado Kuhar, Košarovci 26, tel.: 54 098. m1316
- ZASTAVO 101, nevozno, letnik 1979, registrirano, prodam v celoti. Darko Belec, Šušinci 4. m1293
- ZASTAVO 101, letnik 1982, registrirano do januarja 94, prodam. Cena po dogovoru. Vili Polak, Jeruzalem 41. m4803
- LADO KARAVAN, letnik 87/5, ugodno prodam. Tel.: 61 970. m3499
- DIANO, letnik 1978, registrirano do 2. 94, ugodno prodam. Murščak 31. m3500
- VLAČILEC RABA s polprikolico Kalabrese, špedicijsko, letnik 1980, registriran, in rabo, prekučno, karambolirano, ugodno prodam. Tel.: 42 302. m1226
- ŠKODO, staro 5 let, dobro ohranjeno, prevoženih 22.000 km, prodam. Anton Kustec, Srednja Bistrica 86, tel.: 70 361. m-jg
- KADETT 1.3 S, letnik 1981, prodam. Tel.: 24 005, po 18. uri. m1229
- YUGO FLORIDO, letnik 1990, junij, prodam. Ključite po 16. uri. Tel.: 62 437. m1230
- MOPEL TOMOS AVTOMATIK, dobro ohranjen, in 4 gume za avto Dunlop, 155 X 13, rabljene, prodam. Bogojna 104 b. m1244
- JAWO, 350 m³, registrirano do maja, in MZ 175, neregistriran, vozen, ter vlečno kljuko za fiat 128 prodam. Vladimir Benko, Neradnovci 4, 69203 Petrovci. m1246
- BMW 315, letnik 1984, neregistriran, s prevoženimi 75.000 km, ugodno prodam. Cena po dogovoru. Tel.: 65 226, popoldan po 16. uri. m1252

Prodajamo tovorno vozilo TAM 110 T 10, letnik 1979, vozno, registrirano do avgusta 1993. Ogled vozila je možen v PE Engr - na sejmišču v G. Radgoni. Cena: 500.000,00 SIT. Informacije: 069 61 851, int. 25.

TRGOVINA TIPO

Ledavsko naselje 31
Tel.: 069 31 250

vam ponuja po najnižjih cenah:

- vetrobranska stekla za vse tipe avtomobilov
- vse izpušne lonce (tudi za PEUGEOT, OPEL, BMW, FORD, MERCEDES, RENAULT 5, ZASTAVO, GOLF, LADO)
- rezervne dele za DAIHATSU, ZASTAVO, RENAULT, GOLF, LADO, 126 P, OPEL

Informacije:
tel.: (069) 31 250

kmetijska mehanizacija

- LADO SAMARO 1300, 5 vrat, staro 3 leta, z avtoradiom in vlečno kljuko prodam. Kupšinci 4 a, tel.: 24 547, 1310
- CISTERNO CREINA, 2200 l, in WARTBURG, letnik 1990, z golfivim motorjem, prodam. Domanjševci 9, tel.: 54 121. m1236
- BOČNO KOSO OLT in obračalnik, tračni, SIP, prodam ali zamenjam za svinje. Boris Marin, Žerovinci 40. m4802
- ENO- IN DVOOSNO PRIKOLICO, 5 t, s poviški, prodam. Tel.: 82 580. m-pf
- PREDSETVENIK (Rankombi), širine 220 cm, dvobrazdni plug, 12-colni, prodam. Strukovci 26. m1299
- LUŠČILNIK IN DROBILNIK ZA KORUZO »Lifan« in starejšo kamp prikolico prodam. Tel.: 23 553. m-343
- TROSILNIK UMETNEGA GNJILA VIKON in drobnilnik, 12 cm, prodam 50 % ceneje ter 100 kosov 5,5-rebrnih salonit prodam 15 % ceneje. Brezovci 42. m1228
- PLUG IMT, 10-colni, prodam za 32.000 SIT. Senžar, Bolehnečiči 20, Videm ob Ščavnici. m1239
- KOSILNICO BCS, s sedežem in opremo ter priveze za 7 glav živine prodam. Vlado Vučko, Razkrižje 13 a, tel.: 89 164. m1304
- STROJ ZA TREBLJENJE BUČ (bučar), rabljen 3 sezone, bočno koso znamke IMT, malo rabljen s priklopm na hidravliko in možnostjo priklopa na vse tipe traktorjev prodam. Satohovci 48. m1249
- DVOBRAZDNI PLUG, 12-colni, visokotraktorski, prodam. Flisar, Brezovci 64. m1251
- KOMBANJ EPPLE 250 in kosilnico Olt ter drobnilnik prodam. Križevci v Premurju 182. m1256
- KROŽNE BRANE, Olt, 24 diskov, rabljene dve sezoni, prodam za 1.000 DEM. Martin Fras, Lešane 24, Apače. m4001
- ŽITNI KOMBANJ KLAS prodam. Tel.: 062 731 253. m4002
- KOMBANJ KLAS DOMINATOR prodam. Tel.: 57 100. m1262

NAJBOLJ ZALOŽENA TRGOVINA Z AVTODELI V POMURJU

- AKCIJSKA PRODAJA
- AVTOPREVLEKE že za 4.200,00
 - OKRASNI POKROVI KOLES že za 2.355,00
 - ORIGINALNE ZAVESICE ZA R5 (4 kosi) cena: 4.830,00
 - CASTROL GTX 51 cena: 1.872,00
- NOVO V TRGOVINI TIPO
- PRODAJA VOZIL FIAT - ALFA ROMEO - DAIHATSU - TOYOTA
 - PRODAJA RABLJENIH AVTOMOBILOV

živali

- KOKOŠI, dobre mlade nesnice, rjave, jarčice, tik pred nesitvijo, stare 6 mesecev, cepljene in z zdravniškim spričevalom prodajamo. Dostava na dom. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije v tel.: 82 401. m4804
- NESNICE, MLADE JARČICE, PASMHE HISEX, rjave, stare 4 mesece, cepljene, prodajamo po zelo ugodni ceni. Akcijska prodaja. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastoj. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije v gostilni Tibija Horvata Nemčavci, tel.: 24 393, ali v gostilni Železen, Beznovci, tel.: 49 025. mpp
- NESNICE, MLADE JARČICE, PASMHE HISEX, rjave, stare 4 mesece, cepljene, prodajamo po zelo ugodni ceni. Akcijska prodaja. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastoj. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije v gostilni Anice Benčec, Bakovci, tel.: 43 070, ali Darinka Zamuda, zidarstvo, Galušk 6, tel.: 68 044. mpp

★★★

GOSPODINJE!

Če vam zamrzovalna skrinja toči ali ledeni, pokličite IZOLACIJSKI SERVIS F. HAJDINJAK, Gornji Slaveči 6, Kuzma, tel.: 55 071

Popravilo z garancijo na vašem domu.

- TRI KRAVE in bučno olje prodam. Domanjševci 129. m1235
- KRAVO s teletom, 2 visoko breji telici, dva drobnilnika in eno cirkularko prodam. Skakovci 17. m1292
- PUJSKE, težke od 20 do 25 kg, prodam. Krajna 36. m1267
- KRAVO, staro 7 let, breje 9 mesecev, dobro mlekarico, prodam. Trnje 139. m1300
- PRAŠICA za zakol prodam. Lipovci 50. m1287
- PLEMENSKE MERJASČE, breje svinje za pripust, svinje za zakol ter creino, 3200 l, prodam. Frančka Koroša, Trg Slavka Osterca 21, Veržej, tel.: 87 100. m1309

TRSNJE CEPLJENKE TRSNIČARSKÉ SKUPNOSTI JURŠINCI

lahko kupite tudi letos v Dobrovniku pri Gostilni Hančič, tel.: 79 029.

V zalogi je več kot 20 sort, tudi chardon-nay klonske selekcije.

Cene so enake kot v Juršincih. Pozitivna selekcija 100 SIT, klonska selekcija 120 SIT. Prodajamo zvečer do 20. ure. Trsje je I. kakovosti z deklaracijo.

posesti

- 46 AROV VINOGRADA v Lendavskih goricah, s kletjo in vso opremo, 1400 l vina, asfaltna cesta, elektrika, vodovod, večjo količino sena in slamo po ugodni ceni prodam. Tel.: 76 275. m4657
- ENOSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti prodam. Vse informacije dobite na naslovu: Anton Rumpljn, Mala nova 8, M. Sobota. m1311
- STAREJŠO HIŠO v Murskih Črncih prodamo. Plečnikova 41, Krog, tel.: 23 320. m1298
- HIŠO in gostinski lokal v Turmušču, Št. Kovača 82, prodam. Tel.: 72 090. m1301
- SADOVNJAK v Bokračih, 1 ha, prodam. Tel.: 21 537. m1284
- POČITNIŠKO HIŠO v Bodoncih in komunalno urejeno parcelo, 1 km iz M. Sobote, prodam. Tel.: 32 410. m1318
- NIJIVO, 90 arov, 300 m od kopališča v Banovcih prodam. Tel.: 062 811 042. m343
- LOKAL, 20 m², na odlični lokaciji, v M. Soboti dam v najem. Tel.: 56 010. m1009
- 20 AROV vinograda na brajdaš s kletjo in sadovnjakom v Dolini (Gara) prodam. Tel.: 042 866 329, Marija Posavi, Miklavc 59. m4666

- VINOGRADNIŠKO PARCELO, 50 arov, sredi Radgonskih goric, delno zasajeno s sadnim drevjem, prodam ali dam v najem. Tel.: 069 61 612, zjutraj ali zvečer. m3498
- PROSTORE ZA ADMINISTRACIJO, poslovne, ali za manjšo mirmo obrt na lepi lokaciji v Belčincih oddamo. Tel.: 42 065, popoldan. m1237
- GOZD v Žižkih, jelša, 26 arov, prodam. Ana Kreslin, G. Bistrica 168 a. m1241
- ENOPOLSOBNO STANOVANJE kupim. Tel.: 23 436. m1288
- STAREJŠO VSELJIVO HIŠO z gospodarskim poslopjem v Murski Soboti prodam. Parcela je velika 7.11 ara, možnost nadomestne gradnje. Tel.: 24 697. m1270
- NJIVI, 35 in 27 arov, v Murski Soboti, prodam. Tel.: 24 697. m1270

razno

- GUME NOVE, 2 kosa 155 X 13, 4.000/kos, 2 kosa 750 X 16, 11.000/kos, prodam. Tel.: 22 741. m1287
- SENO poceni prodam ali zamenjam za hloedovino. Tel.: 70 169. m349
- PRALNI STROJ GORENJE in Commodore 64 ter kolo BMX prodam. Gornji, Lendavska 17a, M. Sobota, prtišče. Tel.: 23 424. m1231
- PREKLIC! Preključujem veljavnost naloga za vpis v HK 13261-3 za 15.9.1992. Martin Pucko, Bratoncei 85. m1232
- ZAKONSKO POSTELJO z jogijem in kavč s francoskim ležiščem ugodno prodam. Tratnik, Koceljeva 12 c, M. Sobota. m1247
- BARVNI TELEVIZOR GORENJE na daljinsko upravljanje, ekran 61, star 4 leta, prodam, tudi na čke. Ludvik Papič, Cankarjeva 14. Tel.: 22 234. m1248
- STROJ ZA PLETENJE, znamke Elmpisal, z dodatno opremo, prodam. Tel.: 43 022. m1250
- DRVA, akacija, bukev, 8 m³, in moped m 14 prodam. Pordašinci 16. m1303
- LADUSKI POD, osušen, smrekov, 4 in 7 cm, dolžine 1, 2 in 3 metre, z dostavo, po 395 SIT, naprodaj. Tel.: 063 333 43. m-34
- SATELITSKI KOMPLETI! Montaža, prodaja, servis! Ugodno posloje na 3, 7 in 13 obrakov. Informacije: (062) 731 443, vsak dan po 16. uri. m1265

UGODNO SATELITSKE ANTENE STEREO

Cena z montažo 595 DEM, tudi na obroke.

RTV SERVIS
MARJAN ZEMLJIČ, Ljutomer, tel.: 81 580.

- VIDEOREKORDER, 370 DEM, računalnik C 64 z ekranom, 250 DEM, nujno prodam. Tel.: 61 671, int. 44. m3489
- Preključujem veljavnost diplome 1-KS-455, izdane 21. 6. 1985 na SCTPU M. Sobota. Jože Kočič, Lončarovci 28. m1302
- RAZNE DELE ZA KADETT C, industrijski šivalni stroj, hrastove plohe, suhe, prodam. Informacije v petek, 26. 2. 1993, zvečer. tel.: 76 481. m-jv
- RABLJENE PISARNIŠKE MIZE IN OMARE prodam. Ljutomer, Grossmanova 20, tel.: 81 173. m-pp

MOS - SLOVENSKA ŽENITNA AGENCIJA od 18 do 80 let. Velika ponudba - uspeh z jamčen. Tel.: 065 23 632, 23 440, 25 156, ob delovnikih do 18. ure.

PRIKOLICO ZA OSEBNI AVTO prodam. Gančani 38 a. m1263

BRUSILNI STROJ za okroglo zunanje in notranje brušenje AFC 2000 prodam. Tel.: 062 773 513. m-pf

PREKLIC! Preključujem zaključno spričevalo osnovne šole, izdano leta 1987/88, osnovna šola Bakovci, Anton Šebjan, Doklečevje 115. m1225

- ŠTRIDELNE BRANE, skoraj nove, motor za Zastavo 101 z menjalnikom in motorno žago Stinal 070, v celoti ali po delih, in hrastove hlode prodam. Tel.: 49 227. m1235
- VRHUNSKO OZVOČENJE, (obročno odplačevanje) prodam. Tel.: 42 646. m1255
- PREKLIC! Preključujem veljavnost hranične knjižice št. 49875-8, izdane pri HKS Panonka, M. Sobota, Avgustin Gašparič, Ratkovci 18. m1259
- PRIKOLICO za osebni avto prodam. Gančani 38 a. m1263
- HLEVNJI GNOJ prodam. Lemerje 43. m1265

- PREKLIC! Preključujem veljavnost hranične knjižice št. 12844-7, izdane pri HKS Panonka, M. Sobota. m1266
- PREŠO ZA STISKANJE VOKALIZACIJE prodam. Tel.: 51 212. m1268
- PREKLIC! Preključujem veljavnost hranične knjižice št. 3816-32, izdane pri HKS M. Sobota, Avgustin Cevc, lica 148. m1269
- ŽAGO, cirkularko, ročno žagalo, vodo ali gorivo in stabilni rezalnik prodam. Tel.: 43 241. m1271
- ŠTEDILNIK na trda goriva Galdoni R, malo rabljen, ugodno prodam. klar, Mladinska 52, M. Sobota. Tel.: 541. m1285
- SATELITSKI SISTEMI že od 600 DEM. AMF, d.o.o., tel.: 70 021. m4677

storitve

- INŠTRUIRAM nemško in slovensko srednje šole. Tel.: 23 038. m1286
- IZDELUJEMO predelovalne delne in štridelne brane, rezervne brane različnih širin, rezervno rlino oje, 2000 in 3000 l ali po meri. Pogoj je lastno vozilo, po potrebi kombi, in nekaj izkušeni pripravniki. Tel.: 31 780, g. Davidovčič. m-pf
- KV MIZAR išče zaposlitev. Gomboc, Cankova 19 b. m1324
- Takoj zaposlimo mlado delo, pčevalnici Pinki v Črncovcih. m1275
- DOBER ZASLUŽEK s prodajo stila ob prostih koncih tedna. Tel.: 724 914. m343

Ko stiska zblizu je ljudi

Človekoljubni konvoj Beltinci-Brčko

V začetku aprila bo minilo leto dni, odkar je večja skupina prebivalcev Brčkega, predvsem žensk z otroki, zaradi grozečih slutenj o strašni vojni proti Bosni prispela v Prekmurje. Resda Brčko tedaj še ni bilo napadeno, toda najbližje sosednje mesto Bijeljina je doživelo morijo Arkanovih četnikov in tedaj uradno JLA.

Zgrozene Bosanke in njihovi otroci so našli prvo zavetje v Murski Soboti v stanovanju svojega sosesčana in rojaka dr. Mensura Salihovića, specialista anesteziologa v rakičanski bolnišnici. Toda 25 gostov v tesnem stanovanju je bilo vendarle preveč. Na pomoč je priskočil Karitas iz Beltincev, predvsem zakonca Milka in Jože Kavaš, zatem zares vsi Beltinci, pa tudi krajanji iz sosednjih vasi, še posebno Turnišča. »Navadili smo se drug na drugega, saj živimo kot s prijatelji. Do naših Bosancev si prizadevamo biti taki, kot bi želeli, da bi bili drugi do nas, če bi nas doletela velika nesreča,« pravi Milka Kavaš.

Več mesecev so bili v župnijskem domu, pred zimo pa so se zaradi ogrevanja begunci iz severovzhodne Bosne preselili v staro zgradbo osnovne šole, kjer imajo prav tako udobno bivališče. Pomoč beltinske Karitas se ni omejila le na skrb o Brčanih, ki so jih sprejeli medse, ampak pristočno vztrajajo pri nenehni pomoči njihove

vemu rodnemu kraju, prebivalcem Brčkega, ki so vztrajali živeti na svobodnem delu območja svoje občine, pa tudi tistim, ki so morali pobegniti čez Savo in poiskati pribežališče v hrvaški vasi Gunja. »Doslje smo uspeli odposlati deset tovornjakov raznega blaga. Sprejemamo in pošiljamo vse, do česar lahko pridemo, ker se ne ve, česa jim najbolj primanjkuje. To so v glavnem hrana, obleka, obutev, sanitetski material in medicinska oprema. V vaseh Maoča in Rabič na svobodnem območju Brčkega živi blizu 50 tisoč ljudi. Še posebno so ponosni zaradi pomoči tamkajšnji vojaški bolnišnici, kjer se je začelo tako, da so amputacijo opravili brez narkoze z navadno žago za železo, zdaj pa imajo možnosti opravljati celo operacije srca! Ravno kar smo se vrnili iz Gunje. Tam biva več kot tisoč prebivalcev Brčkega. Odpeljali smo jim obleko in obutev, še posebno pa sem zadovoljen z dobro organizacijo sprejemanja pomoči v Gunji, pri čemer smo se prepričali, da blago pri-



2. NIČ NI SVETEGA - četniki so povsem porušili tudi novo poslopje džamije v Rabiču pri Brčkem.

haja do tistih, ki jim je zares nujno potrebno.« pravi dr. Mensur Salihović, ki ves prosti čas porabi za to, da bi pomagal beguncem in Bosni.

Največji del pomoči Bosni in Brčkemu pošiljajo muslimanske človekoljubne organizacije

v Stuttgartu; on je Slovenec, ona pa Nemka, poročena s Prekmurcem. To ni bilo ne prvič ne zadnjič, da prihajata sem s kombijem, polnim daril za begunce. Pa ne le za tiste iz Beltincev, ampak tudi za ljudi iz begunskih centrov v Vidoncih



3. NAMESTO ZA SETEV JE PLODNA ZEMLJA OB SAVI NAMENJENA GROBOVOM - take slike iz Bosne so pogoste; tako je tudi v okolici Brčkega.

z vsega sveta. Toda nepravilno bi bilo, če ne bi tudi ob tej priložnosti omenili sodelovanja Karitas iz Beltincev s Karitas in Rdečim križem iz Ingolstadta in Stuttgarta. Ravno te dni sta jih obiskala Alma Farkaš in Franc Matjašič. Oba živita

in Domanjševcih. Pomagajo pa tudi neposredno Bosni, kot to počenjajo tudi gospodje Schneeweiss, Müller, Huber in mnogi drugi iz Ingolstadta.

P. Ašik

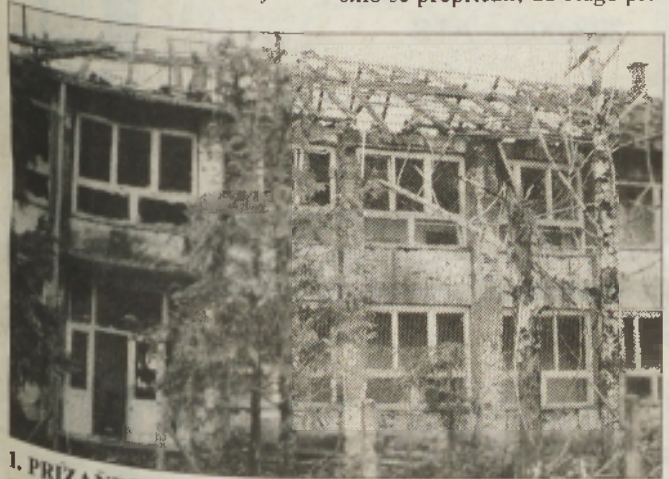
(Prevedel M. Jerše)

ŽENAVLJE - Na pobudo predsednika vaškega odbora Marjana Časarja so se krajanji pogovarjali o morebitnih posledicah, ki bi jih utrpelo to območje, če bi res gradili železniško povezavo med Mursko Soboto in Monoštom na Madžarskem. Čeprav bi morda zaradi tega posamezniki izgubili kak ar zemlje, gradnji niso nasprotovali, vendar pa so sklenili, da bodo od ministrstva za promet in zveze zahtevali, da se zagotovi denar in da se potem posodobita tako republiška kot občinska cesta, ki peljeta skozi Ženavlje, sicer bi ju stroji in vozila, ki bi se vozili po njihju med gradnjo železnice, povsem uničili. (M. G.)

Krvodajalska družina

Sočičevi iz Beltincev so ena od družin, kjer so vsi člani krvodajalci. Tako so se Sočičevi v letošnjem jubilejnem letu slovenskega krvodajalstva (40 let organiziranega, prostovoljnega ter anonimnega krvodajalstva) že udeležili prostovoljnega dajanja krvi na transfuziološkem oddelku v Rakičanu (kjer smo jih tudi posneli!). Oče Martin je v Rakičanu oddal kri že 36-krat, mati Jožica in sin Marjan 23-krat, sin Martin 19-krat in sin Boštjan 5-krat. Na sliki manjka hčerka Brigita, ki je kri darovala 15-krat. Takšnih družin bi si želeli čim več.

Besedilo in fotografija: FILIP MATKO



1. PRIZANESENO NI NITI UCENCEM - Takšen je pogled na zgradbo osnovne šole v Maoči pri Brčkem. Ni ostalo niti eno steklo niti strešnik, svoje pa so dodale še nevihte.

PISMA, MNENJA, STALIŠČA...

Pojasnilo

V času, ko sem zaključil polemiko g. Sama, sem objavil še dva odgovora novinarja Smeja in g. Minariča. Ti dve pismi sem objavil zgolj in samo zato, da jima dam možnost obrambe in enokopraven položaj glede števila objavljenih pism tako ene kot druge strani. V tem času sta v uredništvu prispeli dve pismi g. Sama, ki ju ne mislim objaviti, saj ne povzema nič novega in ponovno blažita vse poprek.

Odg. urednik: J. VOTEK

Pozor! Če si oče dovoli biti mati!

V življenju človek naredi tudi napake, zaradi katerih ima oče preveliko vlogo in skrbništvo za svojega otroka Denis in Denis, kateri ima tudi mater, ki pa je nanj pozabila že po nekaj letih otrokove starosti. Zdi se, da je prepuščena mati, da tudi mati mora plačevati preživnino (ne samo očetje, imamo zdaj take probleme, kot je boj z mlino na veter (sodišče in psiholog). Zdi se, da mati zvedela za pravico, da pri 6 letih ni več tako majhen, da ne bi vedel, kdo je do sedaj bil njegov oče. To pa ni bila mati, kot je to tedaj prvi in pravi, da ne gre k materi, da ne gre v Bakoča, da mater ve povedati to, da ga v življenju ni nikoli obravnavala kot kriminalca. Ali imamo hišo, sredstva za preživetje (kmetije), ali delam z otrokom kot je treba - da bi ga zanj (za) je živel ob njem, ob ločitvi ga je prepuščila meni (za) je odedelila ona, hi ga dala v vzgojo svojim staršem in zanj. Sete ko sem to spomnil na preživnino, se je zganila, njemu strani, čel da je imel-mati (pa je to res mati?). Najbolj pa me je prizadel g. Gerič, ki je od dveh stihkov po eno uro nevezano na otroka in materjo ugovoril, da je mati zelo boljše pogoj. Le kako, ko pa pri tridesetih letih nima nič svojega (hiša in kmetija od staršev), da pomaga na kmetiji podjetja TURR IN ni več in da je pri stiku z otrokom več kot pred 5 meseci), da ga umiva starejši brat in se z njim ukvarja - ne pa mati. Potem ga cel dan vozi s traktorjem, ker poletimo drugo delavca na kmetiji. Pa povejte, če je to mati, da pusti 11-letnega otroka s 5-letnim, da cel dan vozita grobnico sosedom. Kar izvala sta nesrečo. In kdo bi bil

kriv? Mislim, da g. Gerič kljub plačilu ni tako sposoben, da bi v treh urah ugotovil (njegovno mnenje sodišču, da se otrok dodeli materi) to, kar jaz in moj otrok doživljava že ves čas, ko se mati ne zmeni za otroka. Otroci seveda nikogar ne briga, najmanj mater, njim se gre za to, kdo bo ta proces dobil. Jaz pa bijem biiko z mlino na veter, ker si upam vzgajati otroka in nisem mati - sem samo oče. Zdi se, da to napako plačujem - mati pa je otroka rodila in to je tudi vse kar je zanj naredila do sedaj. V Ameriki takim materam tudi vzamejo otroka, seveda mi nisimo v Ameriki. Če bo otrok moral k materi, bo šel tja bos in gol, ker je tako skrbela zanj mati. Pa boste g. sodnik, g. psiholog in g. odvetnik prišli gledat, kako si bo mati prišla po golega otroka - takega je tudi zapustila. Psiholog pa je ugotovil, da je nanj čustveno navezana in da je topla oseba. Pa imamo neke otroka, se je spomnila. Ampak zdaj je prepozno gospa mati - v treh letih vseh otrok več ne pozna. In kljub vsem sodnikom, odvetnikom in mnenju g. Geriča mu ne morete to nadoknaditi. Prostor - mesto za mater - je prazno. Plača se lahko vse in denar tudi dosti napravi vendar ne bi smel, da zmagata Krivica. Zato upam lahko to, da bo zmagala pravica in da bo otrok lahko normalno živel naprej kot je do sedaj svojih 6 let in je srečen.

Pa lep pozdrav vsem sodelujočim.

M. I.

Radgona cvete sredi zime

Da ne bi bilo kakšne neljube pomote in bi kdo pomislil na pravo, pomladansko cvetje, moram takoj na začetku poudariti, da nima moj prispevek nikakršne zveze s tem prebujanjem narave.

Le-ta se je v občini kmalu prebudila, mislim kmalu zato, ker so malo pred novim letom dokončali glavno cesto skozi središče mesta, danes pa po nekaj dneh že prvič popravljajo luknje, katere je naredilo slabo vreme in povečan promet skozi naše mesto. Ja, v asfalt, ne v zemljo oz. gramozi? Vprašal se bom ali hoste, kako je to sploh mogoče in kdo je bil izvajalec del v zimskem času? To sploh ni pomembno, važneje je to, da so tedanji občinski možje dobro plačali in da je bilo skoraj vse narejeno v dogovorjenem roku. Kako, to pa sploh ni pomembno! Ja, zelo se je mudilo, sedaj pa so in smo tam, kjer ima hudič mlade. Upam, da denar ni iz tiste mošnje, iz katere je g. »nekdanji izvršni« tako dobrodušno delil radgončanom, na bližnjo in daljno okolico pa je kar pozabil pri tem. Morda pa mi sedaj višje nasprotno silo že mčejo polena pod noge (vse, kar sem torej navedel v zvezi z »novo luknjasto - zakrpano cesto«). Pa vsekone, mesto dohiva prečudovit izgled -aromske utrbe«, saj imamo vse v nekih kamnitih nasipih, medtem, ko nam z druge strani Mure zaščitniki narave, mislim Avstrijce, žugajo ter nas vabijo, naj si ogledamo, kaj je elegantno in za človeka estetsko okolje. Morda se kdo boji, da se ponovijo boji za Gor. Radgono? Kaj bi se le bali, ko pa je Jugo vojska proč in ima preveč skrbi drugod in sama s seboj. Pa tudi »poma-

gatev iz tistih časov je v Gor. Radgoni vedno manj, čeprav se še kar držijo. V eni izmed kritik, so mene označili s takšnim, pozabili pa so na raznorazne Popoviče in ostale -iče, ki še danes odzirajo kruh marsikateremu Slovencu tudi v Gor. Radgoni, ki čaka na milost in nemilost na Skupnosti za zaposlovanje. Pa dosti o tem, saj je za nami, čeprav nekateri vsekone ne moremo pozabiti, kaj vse se je dogajalo v tistih krutih nočeh po nekaterih radgonskih stanovanjih, danes pa da, kot da se ni nič zgodilo!

Pa je vseeno Gor. Radgona lepo mesto, čeprav bi lahko bilo še lepše. Seveda na svoji lepoti je nekaj izgubilo tudi s farsami okoli izvolitve novega mandatarja, kajti nekateri se ne dajo, imajo preveč trdo kožo ali pa ne razumejo, da v občini potrebujemo sposobne ljudi, ne pas »mevčike«. Izkoriščanje položajev ho moralo biti enkrat za vselej konec, kar se tiče tudi nove vlade in novega župana, v kolikor bo uspel biti izvoljen, saj se sedanj ni da in ne da. Pa se bo moral, kot so se morali že nešteti doslej.

Morda se Gor. Radgoni res pišejo boljši časi, morda bomo ljudje z novimi vodstvenimi kadri tudi začeli drugače gledati na vse to, kar je naše. Pričakujemo torej soglasja v občinskem parlamentu, smiselne seje, prisotnosti na njih in razum. Zaradi tega smo se tudi odločili za ljudi, kateri so zamenjali prejšnjo vlado. Dokler bodo sprti med seboj, rezultatov ne bo.

Rezultati pa morajo priti slej kot prej, saj drugače ne gre, saj ljudje tako ne moremo več naprej strmeti v prihodnost, katere je pred nami. Trenutno v naši občini še ne »štima«, čeprav je tudi nova vlada, saj bo potrebno nekaj časa, da se popravi tisto, kar je bilo v zadnjih letih zgrabenjav. Upam pa samo, da ne bomo čez čas zopet začeli ugotavljati, da tudi s to vlado to in ono ni dobro ter da so ponovno potrebne zamenjave. Samo z zamenjavami ne bomo veliko dosegli, čeprav so nove moči vedno dobrodošle.

BOJAN MACUŠ

Na rob dogodkom ob zasedanju parlamenta radgonske občine 12. 1. 1993

Acta est fabula - igra je končana ali drevo je padlo, pridise po drva (Erasmus). Tako nekako bi bilo najbolj spodobno opisano vzhujše med radgonskimi poslanci po izvolitvi nove občinske vlade na čelu z g. Vodenikom.

»Stara« vlada, ki ji je predsedoval g. ing. Tropenauer Tone in je bila prva demokratično izvoljena vlada po režimskem imperijju, je svoje delo dokončala, morala ga je namreč dokončati, saj je dobesedno del poslancev deloval po sistemu in vzkluku, da je Kartagina treba porušiti (Katon).

Ob vsem tem pa je vendarle treba reči, da morajo vsi tisti, ki so postali »zadrihani in hrpavi« od klincev: »Grad gori...« vedeti, da preteklost, ki pa je bila zelo pomembna in je zgodovina ne bo tako hitro izbrisala, zaslug ne bo

pripisovala njim, temveč tistim, ki so z besedo in dejanji (tudi z osebnim trudom) delovali v vladi g. Tropenauerja. Zato je parafraziranje, da se ni nič naredilo, da je vse neuspešno in da se je menda nabrlo za »cel Triglav krivic«, splošno »demokrat«, je samo vaša zamisel, vaš »spev«, ki pa ga morate še vaditi in tudi zapeti, če vam je že tako pri srcu ploskanje množic.

Kaj vse se je naredilo, ne bi našteval (morda bom v to kdaj prisiljen in bom to tudi rad storil, če bo treba). Kljub vsem nesrečam, ki smo jim uspešno klyubovali (vojna, plazovi, toča, suša) smo se uspeli »nasloniti« na dobrega sosedo (avstrijsko Štajersko), pri katerem smo našli posluh in tudi precejšnja finančna sredstva (enako pri republiškem vodstvu). Vsemu temu je botrovala, pa če hočete to priznati ali ne, ravno ta desna vlada (odštetemo pa lahko eno nesrečo, da namreč v tem času ni vladala levica, kot je ta novo izvoljena vlada).

Zato je nerazumljivo obnašanje, da tisti, ki imajo enega goloba v roki, celo jato pa na polju, že »prodajajo prihodnost«, kakor bi že tudi vedeli za bodoče »nesreče«.

Spomniti tudi velja, da je s takšnim poslanskim »materialom«, ki sedaj »vetri« v občinskem parlamentu, križ in bo tako tudi ostalo, saj se večina ali pa vsaj dober del (32 poslancev je glasovalo za g. Vodenika) najbolje kristjane na geslo starega Rima: Kruha in Iger nam daje - kristjane pa levam.

Ob naslanju takratnega Demosa sem večkrat resno opozarjal, da je nevarno »potovanje« v občinsko vlado s trojanskim konjem. Jasno pa se je pokazalo, da ni bil samo konj, pač pa prava »ekološka bomba« nenačelnosti bivših Demosovih poslancev, ki mirne duše sprejemajo »Judežev denar, vraga pa ne.«

Kako si lahko razlagamo način, da SLS ne podpira dveh kandidatov v novi vladi (kar je poštena drža), ki izhajata iz te iste stranke. Podobno velja za Narodne demokrate (NDS), res v manjši meri, pa vendarle, kje je tu logika?

Demokrat (rušilci vlade) napletajo o poštenosti, dostojnosti, celo pedantnosti, vendar bi naj bila ta »pravila« ustoličena, ko bo ustoličena tudi nova vlada, kar se je tudi zgodilo. Torej splošnovali poslanci, tisti, ki rabite pepel, povejte koliko ga rabite?

Nobenemu poslancu ne jemljem legitiimnosti, ne razumem pa ljudi, ki so šli skozi »Kumrovške« šole in so sad »njiv« prejšnjega režima, zdaj pa se grede »retoriko« demokracije, poleg tega pa jim še uspeva, da kvarijo dobre značaje. Držalo bo usto, da so mačji mladiči rojeni, da lovijo miši.

Misel mi veleva in še mnogim Radgončanom tudi, da smo lahko ponosni na dogodke in tudi na delo zdaj že bivše občinske vlade, ki si zasluži priznanje. Vsekarj nihče ne rdi, da ni bilo napak, vendar ne takih, ki bi bile življenjsko pomembne ali usodne. Ta vlada je morala nehati z delom predvsem zato, ker mnogim, že dolgo vajenim raznih privilegijev ni bilo dano, da bi jih uživali tudi vnaprej.

Naj končam z Binderjevo mislijo, da iz lesnika zraste leskov grm, iz žoloda pa visok hrast. Kaj je padlo v zemljo bo pokazala prihodnost.

Pa vse dobro.

MOGE FRANČ

Crešnjevcu pri G. Radgoni

REPUBLIKA SLOVENIJA
 MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
 TO-8170 MURSKA SOBOTA poštni predal: 105

objavlja
JAVNI RAZPIS

1. Kuhanje, dostavo in delitev dnevni obrokov hrane za vojašnico v Murski Soboti
 Ponudniki dobe podrobno gradivo o razpisu v vojašnici v Murski Soboti, Kopalniška 2, Murska Sobota.
 Ponudbe bomo zbirali 10 dni po objavi na gornji naslov.

TESARSTVO - KROVSTVO
BRANKO BELEC

Cvetkova 23, M. Sobota Tel.: 069/31 355

OPRAVLJAMO VSA TESARSKA IN KROVSKA DELA

- pokrivalo s tegolo, bramacom, eternitom, salonitnimi ploščami in drugim
- hitro in kakovostno polagamo ladijski pod, stropne in talne obloge ter vse drugo.

Priporočamo se!



IZDELAVA VZMETI

Milan Dervarič, Kajuhova 27,
 Murska Sobota, tel. (069) 22 657.

Vzmeti, kakršne potrebujete, vam izdelamo v najkrajšem času.
 Delovni čas: od 7. do 15. ure in prvo soboto v mesecu.
Priporočamo se!



INFORMACIJE:

MARIBOR, tel.: 062/38-980

• VINOGRADNIKI • SADJARJI • HRIBOVSKI KMETJE •
 Agromehnika - GENERALNI ZASTOPNIK ZA SLOVENIJO

Na podlagi 4. člena Stanovanjskega zakona (Ur. l. RS, št. 18/91) in 6. člena Pravilnika o oddaji službenih stanovanj v najem (Ur. l. RS, št. 8/93) objavlja Izvršni svet občine Ljutomer

I. RAZPIS

za oddajo dveh službenih stanovanj:

- trisobno stanovanje 95,70 m²
- garsonjera 26,28 m²

Stanovanji sta v poslovno-stanovanjskem objektu na Starem trgu 7 v Ljutomeru.

II.

Upravičenci do dodelitve službenega stanovanja so državljani Republike Slovenije, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da imajo najmanj višješolsko izobrazbo in da zasedajo delovno mesto najmanj VI. zahtevnostne stopnje;

III. Vlogi je potrebno priložiti naslednja dokazila:

- dokazilo o državljanstvu
- dokazilo o strokovni izobrazbi
- dokazilo delodajalca o delovnem mestu in dohodkih kandidata

IV. Vlogo z vsemi dokazili je potrebno oddati na naslov: Občina Ljutomer, Sekretariat za upravne in gospodarske zadeve, Odsek za gospodarstvo, Vrazova 1, Ljutomer, v 15 dneh od dneva objave.

Kandidati bodo obveščeni najpozneje v 8 dneh od odločitve o oddaji stanovanj.

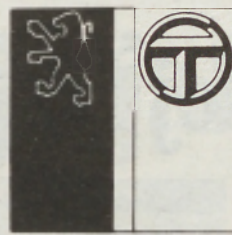
Pojasnila o razpisu lahko dobijo zainteresirani na sekretariatu za upravne in gospodarske zadeve, odsek za gospodarstvo, tel.: 81 712 (int. 19, Lebar).

Vabimo vas na

JAVNO RAZPRAVO
 O GRADNJI ŽELEZNIŠKE
 PROGE M. SOBOTA-
 MARTINJE-MONOŠTER,

ki bo v četrtek, 25. 2. 1993,
 ob 17. uri v skupščinski
 dvorani SO M. SOBOTA

Sekretariat za varstvo okolja
 in urejanje prostora občine
 Murska Sobota



PEUGEOT TALBOT

Josef KALCHER,
 Grazerstr. 24 — 8350 Fehring

Tel. 9943 31 55/24 24

PEUGEOT 605



PEUGEOT 405 GRX DT - TURBO DIZEL AB
 150.000,- ATS

PEUGEOT 605 - 2-litrski motor AB
 200.000,- ATS
 - TURBO DIZEL
 233.000,- ATS

PEUGEOT 605 - 3-litrski motor AB
 280.000,- ATS

V CENO JE VŠTETA VSA OPREMA (ABS, SERVO VOLAN, CENTRALNO ZAKLEPANJE, EL. SPUSČANJE STEKEL)

PRVIČ NA NAŠEM TRŽIŠČU

MINERALNO - VITAMINSKE MEŠANICE, PRILAGOJENE NAČINU
 PREHRANE

za krave molznice



- 1 ekstenzivna reja
- 2 osnovni obrok seno, travna silaža in trava z zmerno gnojenih površin, vse presušene krave in breje telice
- 3 osnovni obrok koruzna silaža, seno in beljakovinsko krmilo
- 4 dodatek doma pripravljenemu močnemu krmilu koruze za poletni čas
- 5 dodatek doma pripravljenemu krmilu iz peskih rezancev za poletni čas
- 6 dodatek doma pripravljenemu popolnemu močnemu krmilu za mleko

za prašiče



- 1 osnovni obrok silirana koruza
- 2 osnovni obrok žitno zrnje

• optimalno izkoriščanje doma pridelane krme

- večja proizvodnja
- boljše zdravstveno stanje

VEČJA GOSPODARNOST REJE

tek ljubljana veterina

Šk. Loka Kidričeva 58 **JELOVICA** tel.: 064/631-241 fax: 064/632-261

gotovinski predsezonski POPUST **150%** OKNA URATA SENČILA

POPUST za opuščen program **350%** KOLIČINE SO OMEJENE

potrošniško posojilo:

1+3 ... brezobrestno,
 1+6 ... 12% obresti

MURSKA SOBOTA Cankarjeva 25, tel.: 069/22-921,

DOSTAVA NA DOM, ORGANIZIRANA MONTAŽA

TV SLOVENIJA 1

9.20 Videošpon - 10.05 Berlinški filmski festival - 11.05 Srečje na Ajlimanovčaru - ameriški film - 13.00 Poročila - 14.40 Sova - 17.00 Dnevnik 1 - 17.15 Silas, nemška nadaljevalnica - 18.00 Studio Komet - 18.50 Besede, TV igra - 19.40 Dnevnik 2 - 20.05 Forum - 20.25 Umazani Harry, ameriški film - 22.10 Dnevnik 3 - 22.40 Moški, ženske

Drugi program

10.55 Ze vesre - 11.30 Gospodarska oddaja - 12.00 Ljubezenska preskušnja, nemška nadaljevalnica - 12.40 Smučarski teki - 15.20 Osmi dan - 16.20 Alpe-Do-nava-Jadran - 16.50 Smučarski teki - 18.00 Tok tok - 18.45 Znanje za znanje - 19.00 Euronitem - 19.30 Dnevnik - 20.05 Studio City - 22.20 Sova: Popolna tujca, amer. nanzanka - 22.45 Umazani Harry, amer. nanzanka: Sokol in snežni mož, ameriški film

HTV 1

8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Solški program - 11.30 Hrvatske zgodbe in novice - 12.00 Poročila - 12.05 Svet se vrni - 13.30 Mikser M - 14.00 Poročila - 14.05 Slika na sliko - 14.50 Borba Lucinde Smith - 16.00 Poročila - 16.05 Nemščina - 16.35 Beverly Hills - 17.30 Hrvatska deteta in ljudje - 18.00 Poročila - 18.10 Turizem - 18.40 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 20.05 Film-veliko-film - 20.25 Sokol in snežni mož, ameriški film - 22.35 Dnevnik 2 - 23.00 Slika na sliko - 23.50 Poročila

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Družinske vezi - 9.30 Kultura - 10.00 Mladinska reportaža - 10.30 Nepravilni prav in ljubi bog, komedija - 12.15 Reportaža iz Avstrija - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Mi - 13.35 Sinba Moca - 14.00 Big Valley - 14.50 Mladost glasbeniki - 15.00 Otroški šport - 17.00 Čas v sliki - 17.10 Šport po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.05 Mi - 18.30 Napoleon in Josephine - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.10 Sam - 21.15 Pogledi s strani - 21.25 Sin pusti proti tju, komedija - 23.05 Čas v sliki - 23.10 Šport - 23.30 Sheila, gradljavska - 1.30 Tiskeljstvo in

TV MADŽARSKA

5.40 Dobro jutro, Madžarska, najzajn - 8.35 Čez dan, informativni program - 9.00 Pukleni ci raj, brazilška serija - 9.50 Lolo - 10.00 Duhovni, ameriška serija - 11.4 Svalba - 10.50 Igra - 11.05 Rehabilitacija - 11.20 Naravno zdravilstvo - 12.00 Poročila - 16.00 Popolninski saldo, pregled dopoldovk dneva - 16.10 Za upokojence - 16.40 Helena, ital serija - 17.15 Za oroke - 17.45 Svet denarja - 18.00 Okno - 18.55 Vprašanja turistov - 19.00 To + ono, razgovorni program - 20.00 Dnevnik, televizijski program - 20.40 Dallas, ponovitev - 21.35 Panorama, svetovna polinka - 22.45 La Sept, francosko-nemška serija - 0.25 Duki-eland - festival - 0.55 Dnevnik - 1.00 Dnevnik BBC-ja.

RTL

6.00 Poročila - 7.00 Dobro jutro, Nemčija - 9.00 Owen Marshall - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Cena je vroča - 11.00 Tvevano - 11.50 Družinski ljubovj - 12.00 Čopoldanski magazin - 12.30 Springfeldova zgodba - 13.15 Santa Barbara - 15.00 Umor je njen konjatek - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Kdo je tukaj šef? - 17.30 Grozljivo prijazna družina - 18.00 Enajst - 18.45 Poročila - 19.15 Ex Libris - 19.45 Dooni can, slabi časi - 20.15 Na življenje in smrt - 21.15 Salzburgski emoki - 22.15 Kako, prosim? - 23.15 Gottschalkov kor - 0.00 Dve Danski v usnjehih hlačah, erotični film - 1.45 Kukići prihajajo komedija.

TV SLOVENIJA 1

9.30 Radovedni Taček - 9.45 Pravljice - 10.35 Tok tok - 11.20 Umazani Harry, ameriški film - 13.00 Poročila - 13.05 Tednik - 14.00 Sova - 17.00 Dnevnik 1 - 17.10 Potovanje po šloveskem telesu - 18.00 Studio Ljubljana - 19.12 Zhebanje 3 x 3 - 19.30 Dnevnik 2 - 20.05 Utrip - 20.30 Izbor slovenske popevke za Eurosong 93 - 22.15 Dnevnik 3 - 23.00 Videomoh - 0.20 Nagrade za country glasbo

Drugi program

8.25 Risanke - 9.00 Zgodbe iz školice - 9.50 Klub Klubov - 11.20 Smučarski teki - 12.50 Smučarski teki - 16.00 Hitman-tama, prireditve v malim nугоmetu - 17.05 Oporne zgodbe: Othello - 18.00 Moški ženske - 19.00 Moja knjiga o državi - 19.30 Dnevnik - 20.05 Rojstvo Evrope, angl. serija - 21.00 Prihramjeni funt, TV igra - 21.35 Pogledi in zadeni - 22.40 Sova: Znaki zlatiaka, nemška serija, China Beach, amer. nanzanka, Obiljeje strasti, ameriški film

HTV 1

8.00 Poročila - 8.15 Slika na sliko - 9.00 Dobro jutro - 10.30 Šolski program - 12.00 Poročila - 12.05 Mlad in slava - 12.35 Haggard - 13.00 Me je kdo nikat? - 14.00 Poročila - 14.05 Pradžinski izdumovine - 14.35 Beverly Hills - 15.30 Narodni običaji - 16.00 Poročila - 16.15 Televizijsko televiziji - 16.45 Turbo lumah, show - 18.00 Poročila - 18.05 TV razstava - 18.20 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 20.20 Zlate note Medimurja, prenos iz Čakova - 22.00 Preteklosti v sodanosti - 22.35 Dnevnik 2 - 23.05 Slika na sliko - 23.50 Poročila

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Družinske vezi - 9.30 Toni Strobl - 10.15 Evropski turizem - 10.30 Ljudje z reke, film - 12.30 Hito, Avstrija - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Mi - 13.35 Visočanstvo zaimih in eno oblo, komedija - 15.10 Otroški šport - 17.10 Deset glasbenih uspešnic - 18.00 Mini Cas v sliki - 18.05 Avstrija v sliki - 18.30 Napoleon in Josephine - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Grad Hohenstein - 21.50 Zlata dekleta - 22.15 Polj.b. sbrljiva - 23.50 Čas v sliki - 23.55 Skrivnosti volan FBI-ja, film - 2.05 Ex Libris.

TV MADŽARSKA

6.10 Dobro jutro, Madžarska, vznes Vaška TV z vaškim doktorjem - 8.20 Evangelizacijski vrški program - 8.40 Za otroke, ne le zanje; pravljice, risanke, serije, igra - 12.00 TV-magister, izobraževalni program - 13.30 XXL, zabavna glasba - 14.05 Portreti iz XX. stoletja, Peter Brook - 15.25 Udanite jo rečubnu, nova igra - 15.55 Emil in detektivji, nemški film (podnaslovi) - 17.35 Televideo '93 - 17.50 Modni magazin - 18.15 Central Express - 19.10 Icoli sreče, kviz - 19.40 Včerina pravljica - 20.00 Dnevnik, telešport - 20.40 Sova in lutka, ameriški film - 22.30 Bombo, prerez operete - 23.40 Rožnata serija, erotika za odrasle - 0.05 Dnevnik.

RTL

6.00 Otroški šport - 10.00 Družina za šest milijonov dolarjev - 10.45 V večjih znanjeh - 12.10 Wimpsector - 12.35 Harry in Handersonovi - 13.00 Polna hiša - 13.25 Prins iz Bel Airja - 14.20 Politiško poročilo - 14.45 Knight Rider - 15.45 Ekipa A - 16.40 21. Jump Street - 17.45 Melrose Place - 18.45 Poročila - 19.15 Beverly Hills - 20.15 Komedija - 22.00 Kravje brajce, akcijski film - 23.45 Vročne mačhice in očični film - 1.20 Moški magacin.

TV SLOVENIJA 1

8.40 Živa živ - 10.15 Silas, nemška nadaljevalnica - 10.40 Moja knjiga o državi - 11.00 Naša pesem - 11.30 Oporoja duha - 12.00 Kmetijska oddaja - 12.30 Videomoh - 13.00 Poročila - 13.05 Izbor slovenske popevke za Eurosong, ponovitev - 14.45 Sova - 16.00 Sofija in Konstantina, angl. nadaljevalnica - 17.00 Dnevnik 1 - 17.10 Rumeni tols ročce, angleški film - 19.17 Slovenski loto - 19.30 Dnevnik 2 - 20.05 Zrelo tedna - 20.25 Dokumentarna oddaja - 21.05 Podarim-dobim - 21.40 Znanje za druge ljudi, angl. serija - 22.15 Dnevnik 3 - 22.40 Športni pregled

Drugi program

9.30 Pogledi in zadeni - 10.30 Alpe-Do-nava-Jadran - 11.00 Veliko petičlovanje, ameriški film - 13.00 Poročila - 14.30 Športna neželja - 19.30 Dnevnik - 20.05 Krčmarica Mirandolina, glasbilska predstava - 21.35 Koncert Big Band RTV Ljubljana - 22.35 Sova: Družine Audiam, amer. nanzanka; China Beach, amer. nanzanka; Bouvard in Pecuhart, franc. nadaljevalnica

HTV 1

8.30 Poročila - 8.45 Slika na sliko - 9.30 Hucklerry Finn in prijatelji - 10.00 Poročila - 10.05 Hismi ljubavni - 10.30 Seza-mova ulica - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Poročila - 12.05 Kmetijska oddaja - 13.30 Mir in dobrota - 13.30 Palček David - 13.55 Film za otroke - 15.00 Opera Box - 15.30 Poročila - 15.35 Družinski zabavniki - 17.15 Samice, ameriški film - 19.30 Dnevnik 1 - 20.15 Labor hrvaške popevke za Eurosong 93, prenos iz Opaljine - 23.05 Dnevnik 2 - 23.25 Slika na sliko - 0.15 Poročila

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Kultura - 10.15 Mreža mitrij: Zavljenje pajkov - 11.00 Teleskova konferenca - 12.00 Teatinik - 12.30 Orientacija - 13.00 Čas v sliki - 13.10 David Copperfield, film - 15.30 Otroški šport - 17.00 Mini Cas v sliki - 17.10 Beverly Hills, nanzanka - 18.00 Čas v sliki - 18.05 X Large, reportaže - 18.30 Napoleon in Josephine - 19.30 Čas v sliki - 19.48 Šport - 20.15 Pustolovštine mileda Indiana Jonesa - 21.35 Dokumentarna oddaja - 22.05 Vizije - 21.10 Gledališka predstava - 23.35 Zadnji zreki klasična glasba.

TV MADŽARSKA

6.40 Vaška TV - 7.25 Za otroke - 7.50 Biblijsko sporočilo - 8.05 Angelčina - 8.30 Nedeljski maazajn, o ssem za vsa kopir - 11.10 Otroškims bogoslužje, posnetek - 12.00 Knjajeva nova oblika, pravljični film - 13.20 Noge,metni pokoli, prevled - 13.30 Zgodovinska slikavala, poglavja iz Avstrije - 14.10 Senjski film - 15.00 Čar plesa - 16.00 Paravan - 16.30 Klub knjige - 16.35 Reformatorski vrški program - 17.00 Disney: Kapetan Balu, Soba, Gumijasti indevčki - 18.45 Kolo sreče, kviz - 19.20 Teden - 20.00 Dnevnik - 20.20 Teleshport in nogometni pregled - 21.00 Filmsko potepanje Liv Ullmann, portret, vivaldi; Surje letni časi; Gili Indiferent, italijanski film - 23.30 Pope Lachano Pavarotti.

RTL

6.00 Otroški šport - 10.05 Womler Wo-man - 11.00 Nazaj v preteklosti - 12.00 Tropika vročina - 13.00 Disneyeva filmska parada - 15.45 Roka strela - 16.45 Indianec iz Clevelanda - 18.45 Poročila - 19.10 Dan kot noben drug - 20.15 Stori ali si stori, Sov - 21.35 Snieglov tv-majla, zlin - 22.40 Prme Time - Pozna izdaja - 23.00 Ljubezenski teki - 23.30 Ljubezenske ure - 0.00 Kanal 4 - 0.35 Maja oče je vesoljec.

TV SLOVENIJA 1

11.00 Telovadka, franc. nadaljevalnica - 11.30 Forum, Mermik - 13.00 Podarim-dobim - 12.30 Videomoh - 13.00 Poročila - 13.05 Rojstvo Evrope - 14.15 Sova - 17.00 Dnevnik 1 - 17.15 Radovedni Taček - 17.35 Pet prijateljev, angl. nanzanka - 18.00 Studio Mambro - 18.50 Sova - 19.30 Dnevnik 2 - 20.05 Sedma steva, športna oddaja - 20.30 Tujci štev - 21.30 Dosje - 22.15 Dnevnik 3 - 22.45 Gospodarska oddaja

Drugi program

10.15 Znanje za znanje - 10.30 Naša pesem - 11.00 Euronitem - 11.15 Športni pregled - 13.00 Poročila - 16.00 Utrip, Zrelo tedna - 16.30 Dober dan, Koroska - 17.00 Kmetijska oddaja - 17.30 Obzornja duha - 18.00 3/4 ure - 18.50 Univerzitetni razgledi - 19.30 Dnevnik - 20.05 Znanstvena oddaja - 21.05 Potovanje in knočk, angl. drama - 22.5 Sova: Korak za korakom, amer. nanzanka; China Beach, amer. nanzanka; Hollywood se jih spominja, amer. serija

HTV 1

8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Solški program - 12.00 Poročila - 12.05 Svet se vrni - 13.10 Monfort - 14.00 Poročila - 14.05 Slika na sliko - 14.50 Še se bomo srečali - 16.00 Poročila - 16.05 Učimo se o Hrvatski - 16.35 Hucklerry Finn in prijatelji - 17.30 Hrvatska deteta in ljudje - 18.00 Poročila - 18.05 Besede, besede - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik 1 - 20.05 Hrvatska in svet - 20.50 Rdeča hiša, ameriški film - 22.35 Dnevnik 2 - 23.00 Slika na sliko - 23.50 Poročila

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Družinske vezi - 9.30 iz parlamenta - 10.30 Grad Hohenstein - 12.05 Glasbena skrinja - 12.15 Siling - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Športna razstava - 13.35 Sinba Moca - 14.00 Big Valley - 14.45 Evropski turizem - 15.00 Otroški šport - 17.00 Mini Cas v sliki - 17.10 Šport po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.05 Mi - 18.30 N. polcom in Josephine - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Športna arena - 21.15 Pogledi s strani - 21.25 Projekti Manhattan, film - 23.10 Čas v sliki - 23.15 Rečci prah, pustolovski film - 0.35 Lepotika in vohljaj.

TV MADŽARSKA

5.40 Dobro jutro, Madžarska - 8.05 Financial Times - 8.35 Čez dan, informativni program - 9.00 Disney, poln - 10.45 Igra - 12.00 Poročila - 16.00 Popolninski saldo, pregled dopoldovk dneva - 16.10 »Traffic lights«, zabavna glasba s top listo - 16.45 Igra - 17.00 Helena, 5 del serije - 17.30 Svaki, dokumentarna reportaža - 18.10 Svet cenarja - 18.50 Čez dan - 18.40 Vesterina pravljica - 18.50 V eni oroke - 19.00 Ambasadorin mož, francoska serija - 20.00 Dnevnik, televizijski program - 20.35 Aktualno - 21.00 Globus, 5. del serije - 22.05 Druga madžarska armada na Donu, dokumentarna serija - 23.10 Svet videa - 23.50 Dnevnik - 23.55 Dnevnik BBC-ja.

RTL

6.00 Poročila - 7.00 Dobro jutro, Nemčija - 9.00 Šet, film o pilatih - 10.30 Cena je vroča - 11.00 Tvevano - 11.30 Družinski ljubovj - 12.00 Čopoldanski poročevalci - 12.30 Springfeldova zgodba - 13.10 Kofiformijski klan - 14.10 Kluc in sin - 15.00 Umor je njen konjatek - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Kdo je tukaj šef? - 17.30 Grozljivo prijazna družina - 18.00 Enajst - 18.45 Dooni can, slabi časi - 20.15 Na življenje in smrt - 21.15 Salzburgski emoki - 22.15 Kako, prosim? - 23.15 Gottschalkov kor - 0.00 Dve Danski v usnjehih hlačah, erotični film - 1.45 Kukići prihajajo komedija.



V 70. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče in dedi

Alojz Mesarič

iz Lipovec

Iskrena hvala vsem, ki ste ga med boleznijo obiskovali in zanj molili. Najlepša hvala tudi dr. Carju in patronažni sestri iz Beltinec. Hvala vsem, ki ste ga pospremili k zadnjemu počitku, darovali vence, cvetje in za svete maše, nam izrekli sožalje, hvala govorniku, pevcem in pevkam. Posebna zahvala je namenjena g. župniku Hozjanu in g. župniku Tratnjeku.

Vsi njegovi žalujoci



V 73. letu starosti nas je po hudi in težki bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, oče in dedek

Franc Špilak

iz Vidonec 117

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so rajnega med njegovo boleznijo obiskovali, zdravili in tolažili. Iskrena hvala vsem sorodnikom, dobrim sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, nam izrekli sožalje, darovali vence, šopke, za sveto mašo in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala g. župniku in pevcem za odpete žalostinke in govornici Anici za ganljive besede ob odprtem grobu.

Žalujoci: žena Avguština, sin Franc, hčerka Silva ter bratje Jože, Alojz, Mihael in sestra Kristina z družinami

V SPOMIN

Minilo je žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustila naša draga teta

Agica Horvat

iz Kidričeve 18
v Murski Soboti

Hvala vsem, ki se je spominjate in prižigate svečke na njenem grobu.

Ostala nam boš v večnem spominu.

Družina Hozjan s Hotize

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat, tast in dedi



Ivan Henzel

iz Tešanovec

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, znancem in prijateljem, ki ste ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti. Hvala za darovane vence, cvetje in sv. maše ter izrečeno sožalje. Še posebej hvala g. župniku za pogrebni obred ter pevcem za odpete žalostinke in godbeniku za odigrano Tišino. Hvala tudi osebju pljučnega oddelka in dr. Požunu za lajšanje bolečin ter kolektivu KG Rakičan. EE Tešanovci.

Vsi tvoji najdražji

*Nekje v tebi je bila bol,
a zamahnil si z roko,
češ, zmogel bom, močnejši sem,
a vendar ni bilo tako.*

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek in brat



Štefan Kocet

iz Gornje Bistrice

Z globoko hvaležnostjo se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki ste darovali vence, šopke, za svete maše in druge namene. Posebna hvala gospodu župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku za poslovilne besede, kolektivu Beltinke iz Beltinec in tovarne Mura, oddelek ženski plašči, 416. brigadi, in oddelku perilo, 125. brigadi, in upokojenskemu društvu Črenšovci. Najlepša hvala tudi dr. Štefanu Horvatu in zdravstvenemu osebju internega oddelka Splošne bolnice Murska Sobota, dr. Ivanu Carju iz Zdravstvenega doma Beltinci in patronažnim sestram Zdravstvenega doma Črenšovci in Lendava. Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoci vsi njegovi najdražji



*Dom je prazen, dom je tih,
tebe, ljubi mož in ati, ni,
da bi skupaj še bili ...*

ZAHVALA

V 44. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ati, brat, zet in svak

Štefan Škafar

gostilničar
iz Odranec

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, Obrtni zbornici, OŠ Odranci, 5. in 8. razredu, gasilcem, častnikom iz Odranec, delavcem Planike – oddelka 12-231 in 12-237, govornici KS Odranci, govornikom Obrtne zbornice in GD Odranci. Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoci: žena Marija, hčerke Suzana, Štefka, Lidija, Marija in Klavdija, brat Stanko z družino, tačča in drugo sorodstvo

*Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.*

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, tast in brat



Franc Čuk

iz Čepinec

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali prelepo cvetje in za svete maše. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoci: žena Ana, sinova Franc in Marjan, hčerki Marija in Terezija z družinami ter drugo sorodstvo

*Ljubezen, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje,
nam ostala je praznina
in velika bolečina.
Le srce ve, kako boli,
ko več te ni.*

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj nas je komaj v 52. letu starosti po kratki in neozdravljivi bolezni zapustila draga hčerka, sestra, teta, sestrična in sorodnica



Irena Kandel

s Kukeča

Ob boleči in prerani izgubi se najbolj zahvaljujemo zdravnikom in zdravniškemu osebju bolnice v Stuttgartu, ki so se borili za njeno življenje in ji lajšali bolečine. Iskrena hvala g. duhovniku A. Balažicu za skrbno izbrane tolažilne besede slovesa in pogrebni obred. Prav tako se zahvaljujemo pevcem iz Ratkovec za odpete žalostinke. Prisrčno se zahvaljujemo vsem prijateljem, sodelavcem in kolegici Zlatki, ki ste drago pokojnico obiskovali in ji lajšali bolečine v najtežjih trenutkih njenega življenja. Zahvaljujemo se vsem darovalcem vencev in cvetja. Hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam ustno ali pisno izrazili sožalje in našo drago hčerko, sestrično, sestro, teto in sorodnico pospremili k njenemu zadnjemu počitku.

Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoci: mama Etelka, sestra Jolanka z možem Emilom, nečakinja Olgica z možem Janezom, hčerkico Moniko in sinom Mitjem

*Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
a v naših srečih boš ostal.*

V SPOMIN

15. februarja so minila 4 leta žalosti, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče



Martin Forjan

z Melinec

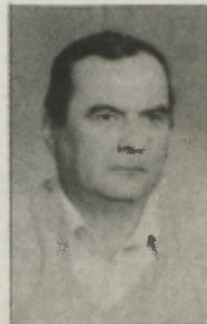
Hvala vsem, ki se ga spominjate in se ustavite ob njegovem grobu.

Žalujoci: žena Marija in otroci z družinami

*Nekje v tebi je bila bol,
a zamahnil si z roko,
češ, zmogel bom, močnejši sem,
vendar ni bilo tako.
Onemela so tvoja usta,
zastal je tvoj korak,
ustavilo se je tvoje plemenito srce,
v našem praznem domu ostale so slede
tvojih pridnih in marljivih rok,
katere cenil bo še pozni rod.*

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj nas je v 45. letu za vedno zapustil dragi mož, oče, sin, brat, bratranec in stric



Zoltan Barber

upokojeni zidar
iz Šulincec 3

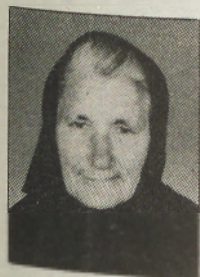
Ob boleči in prerani izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, botrini, nekdanjim sodelavcem podjetja »Lorenz« in prijateljem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, za sv. maše in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevkam za odpete žalostinke, godbi iz Avstrije, sindikatu Mure, posebno 327. in 328. brigadi iz Gornjih Petrovec, vsem mojstrom in kontrolorjem, Jožetu Vogrincu iz Murske Sobotice. Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoci: tvoji najdražji

*Ko si zadnje stisnila nam roko,
nismo slutili, da to je slovo ...*

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustila nadvse skrbna sestra, svakinja, botra in teta



Viktorija Štertak

iz Gornjih Slaveč 88

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali, pokojnico pospremili na njeni zadnji poti ter ji darovali vence in cvetje. Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred ter pevcem za odpete žalostinke.

12. februar 1993

Žalujoci vsi njeni, ki so jo imeli radi

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
pomislite, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica



Vilma Kardoš

roj. Čarni
iz Sebehorec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem, ki so darovali vence in šopke. Posebna hvala g. Balažicu za pogrebni obred, pevcem žalostink in g. Banfiju za pogrebne storitve. Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Sebeborci, 14. 2. 1993

Žalujoci vsi njeni

*Ljubezen, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje,
nam ostala je praznina
in velika bolečina.
Le srce ve, kako holi,
ko več te ni.*

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi



Rudolf Rituper

upokojenec
iz Petišovca

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti. Hvala za darovane vence in cvetje ter izrečena sožalja. Najlepša hvala tudi članom GD Petišovci, pevcem za odpete žalostinke in govornikom za besede slovesa. Hvala tudi g. župniku Bernadu ter dr. Vilmosu Vassu za nego in pomoč.

Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Petišovci, 15. 2. 1993

Žalujoci vsi njegovi

*Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce irga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.*

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat



Štefan Smodiš

iz Odranec

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali prelepo cvetje in za svete maše. Posebna hvala osebjem soboške bolnišnice, kolektivu Mure iz Murske Sobotice in NK Odranci. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Marija, sinovi Štefan, Venci, Ivan, Martin, Ciril in Jože ter hčerki Marija in Darinka z družinami

ZAHVALA

V 70. letu nas je po težki boleznii zapustil naš dragi



Dezider Berden

iz Kobilja 181

Hvala vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in vsem, ki ste sočustvovali z nami, pokojnemu očetu darovali cvetje ter ga pospremili na zadnji poti. Posebna hvala g. župniku, pevcem, govornikom, rogistom, lovcem, borcem, zdravniku dr. Štefanu Horvatu ml. in osebjem internega oddelka za nego ter našim sodelavcem.

Vsi njegovi

Tih in boleč je spomin na 2. marec, ko mineva leto žalosti, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast in dedek



Štefan Bukovec

iz Kobilja 197

Iskrena hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem grobu, prinašate cvetje in prižigate sveče ali se vsaj z lepo mislijo spomnite nanj.

Žalujoci vsi, ki smo ga imeli radi

Tako skromno, kot je živel, tako tiho se je poslovil
6. februarja 1993 naš

Jožek Ivanič

iz Strehovec,
star 67 let

Zahvaljujemo se duhovniku in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoci domači

OSMRTNICA

Mirno in tiho, kot so živeli, so nas v 95. letu starosti zapustili naša draga mama – mamca



Terezija Rous

roj. Gabor
iz Črenšovca 107

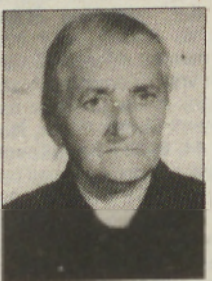
Zahvaljujemo se vsem, ki so jo pospremili na poti v večni mir, pevkam in pevcem za lepo petje, gospodu kaplanu za opravljen obred in mašo in vsem, ki so sodelovali pri obredu. Hvala vsem, ki so jo radi obiskovali in ji krajšali čas, posebej še Likačevi in Kustečevi tetic.

Črenšovci, 17. februar 1993

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi drage tete



Marije Horvat

s Fišine 28

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali prelepo cvetje in za sv. maše. Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Hvala g. kaplanu za obred, pevcem za lepo petje in govorniku g. Horvatu za globoko ganljive besede slovesa.

Vsi, ki smo jo imeli radi



2. marca mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Ludvik Recek

iz Kuzme

Hvala vsem, ki se ga spominjate, prižigate sveče in darujete cvetje.

Žalujoci vsi, ki smo ga imeli radi



V 94. letu starosti nas je zapustila 16. februarja 1993 draga mama, babica in prababica

Terezija Šeruga

od Grada

Od nje smo se poslovili 19. februarja 1993 v Kranju. Hvala Zavarovalnici Triglav M. Sobota za darovani venec.

Žalujoca: sin Vlado in hčerka Dragica z družinama

V SPOMIN

Na današnji dan mineva leto globoke žalosti in bolečine, odkar ni več med nami dragega moža, očeta, tasta in dedka



Franca Danija

iz Nemčavec

Iskrena hvala vsem, ki se z dobro mislijo v srcu ustavite pri njegovem grobu, mu prinašate rože in prižigate sveče.

Žalujoci vsi njegovi

ZAHVALA

Po kratki in mučni boleznii nas je v 86. letu zapustila naša draga mama, stara mama, babica in tašča



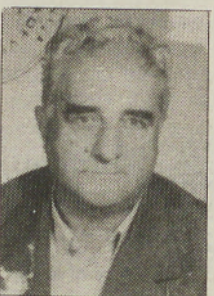
Gizela Maroša
iz Černelavec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za tolažilne besede, za darovano cvetje in prispevke v dobrodelne namene, g. duhovniku za pogrebni obred ter pevcem za odpete žalostinke.

Žalujoci vsi njeni

*Poln upov in nad odšel si od nas,
Dan zimski te je vzel,
a med nami živ si,
kot si bil, saj vsa dobrota
si izbil.*

Z bolečino v srcih se ob nenadomestljivi izgubi dragega



Stanka Babiča

iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam ustno ali pisno izrazili sožalje, darovali vence in cvetje, ki ga je srčno ljubil. Iskrena hvala zdravniškemu osebjem, posebno dr. Ancici Hauzer-Petrovič in dr. Štivanu, g. duhovniku, pevcem za odpete žalostinke in obema govornikom za ganljive besede. Vsem skupaj iskrena hvala!

Vsi njegovi



Prezidij te rubrike je dobil nekaj opozoril, češ da smo prejšnjikrat pri omenjanju sprejemnih pisarn prekmursko-prleških poslancev pozabili na dva do tri izvoljence ljudstva. To seveda ni res, ker se Prezidiju ne more zgoditi, da bi pozabil na izvoljeno domačo kri. Zmanjkal nam je prostora, zato tokrat sporočamo, da je naša ljuba zunanja sodelavka **MARIJA POŽONEC-ILDIKO**, poslanka madžarske narodnosti, ki jo na zasedanjih Prezidija ljubkavalno imenujemo tudi »Anju Mariška«, zavrnila ponujeno pisarno oziroma dvorano v dobrovolniškem kulturnem domu. Anju Mariška svojo volilno bazo raje obiskuje po domovih, kamor prihaja na konju. Njena politična vzornica je namreč Ildiko, ljubica vojskovodje in politika **Atile**. Zadnjič je na obisku pri Szabojevih izvedla tudi nekaj jahalnih točk iz programa military.

Poslanec SKD-ja **JOŽE KOCUVAN** sprejema volivke in volivce v sotoru, ki po zunanji spominja na Noetovo barko in stoji na kapelskem hribu. Poslanec **FERI HORVAT** (ZL), če slučajno obišče svoj volilni okraj, se z volilnim telesom pogovarja v radenskem bazenu med kopanjem, v Ljubljani pa v prekmurski ambasadi v Medexu.

Potem ko so člani prekmurskega regionalnega policijskega kluba IPA na svoji ustanovitveni skupščini pod taktirko **DUŠANA MOHORKA** skupaj z gosti iz Avstrije in Madžarske odpeli pesem **Pendrek skače, pendrek skače**, so vsi skupaj obiskali soboški Veterinarsko-zivorejski zavod. Tam jih je sprejel doktor veterinarske medicine gospod **ČRNKO**, ki je ob vzdraženih bikih **REŠU, REŠARJU, HABATU IN ROBIJU** predaval o prednosti naravne **BLKOVKE** pred gumijastim pendrekom. Ko so avstrijski in madžarski policisti videli dolžine Črnkovih varovancev, jih je prevzel spoštljiv odnos do predirne moči prekmurske policije, ki bo dostojanstvo **SUPERBIKOV** nekoč nosila za pasom.

V letu turizma bo veterinar **ČRNKO** s svojimi biki ponovil **corrido** (prosti tek razdraženih bikov) po Černelavcih in tek-movanje bikov v pljuvanju ejakulata, skupaj z razstavo erotičnega ženskega perila in mažoretkami.

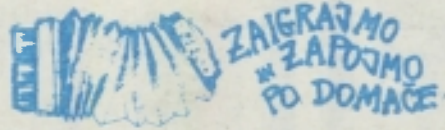
Vidna turistična delavca **A. GERENČER** in **Š. DRAVEC** sta zamisel podprla. Navdušena je tudi agencija **VENERA**.

Veterinar **NUSKERN-JEDRCE**, ki združuje delo in sredsra na prašičji farmi Nemščak, je bil na »monstrum« procesu, ki je pred kratkim potekal na isti farmi (proces so prek zvočnikov prenašali po vseh hlevih), obsojen na izgubo nekaterih farmskih ugodnosti (letno en prašič in nekaj zavitkov cedevite), ker ni poskrbel, da bi bili prašiči pred radovednimi novinarskimi očmi pravočasno pometeni pod preprogo. Glavni tožitelj na procesu je bil **ALBERT SMODIČ-ORWELL**.

»Razdelitev na rdeče komuniste in rožnate socialdemokrate, ki jo od prenoviteljev zahteva Pučnik, da bi se potem z rožnatim delom združil v eno stranko, je na levem bregu Mure že izvedena. Tukaj so vsi rdeči, vsi so komunisti.« je izjavil **DR. ŠTEFAN VUČAK**, osnoveatelj prekmurske socialdemokracije.

Ko je papež **VOJTILA** slišal, da mu je predsednik **KUČAN** ob izročanju pastirske palice rekel: »Mi Slovenci smo planinski narod,« je novega varovanca Milana pobožal in mu rekel: »Nikar ne izgubljal svoje ravninske pripadnosti, rodni sin Prekmurja.«

RESEDA NI KONJ



V SOBOTO, 27. FEBRUARJA 1993
ob 18.30 V OSNOVNI ŠOLI
V BELTINCIH

Nastopili bodo:

Gašperji – nasledniki Avsenikov
Alfi Nipič
Hajdi Korošec
Prerod
Zweilender kvintet iz Avstrije
Mateja Horvat
Šarm
humorist KONDI

**Žrebanje vstopnic
Družabne igre z nagradami**

Voditelj: GEZA FARKAŠ

Predprodaja vstopnic v BIFEJU
BLAGOVNICE V BELTINCIH
Cena vstopnice samo 200 tolarjev.



PUST ŠIROKIH UST

Cene sadja in zelenjave

VRSTA	TRŽNICA	ZELENJAVA POMURKA
Jabolka	84,00	76,00
Mandarine	140,00	142,00
Pomaranče	100,00	80,00
Limone	180,00	125,00
Banane	130,00	136,00
Kivi	150,00	143,00
Jagode	95,00	
Krompir	60,00	30,00
Solata	200,00	180,00
Čebula	60,00	52,00
Česen	400,00	350,00
Korenje	120,00	100,00
Zelje		96,00
Jajca	13,00	12,00
Oreh, jedrca	1300,00	1200,00



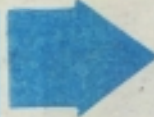
Cene rabljenih avtomobilov

Na sejem rabljenih avtomobilov so minulo nedeljo prodajalci pripeljali kar 57 jeklenih konjičkov. Lastnike so zamenjali: zastava 128, letnik 1988, s prevoženimi 52.000 kilometri, je stala 4.200 DEM; jago 45, letnik 1991, s prevoženimi 25.000 kilometri, 5.400 DEM; iado 1300, letnik 1983, s prevoženimi 60.000 kilometri, so prodali za 2.300 DEM; renault 4 TL, letnik 1983, s prevoženimi 130.000 kilometri, pa za 90.000 SIT.

Znamka avtomobila	Letnik	Prevoz. km	Cena
Daihatsu Charade	1990	34.000	11.000 DEM
BMW 518	1981	146.000	7.800 DEM
R 5	1989	44.000	10.500 DEM
R 18 GTL	1983	78.000	6.500 DEM
Peugeot 405	1990	50.000	18.500 DEM
Peugeot 205 GTI	1989	25.000	11.000 DEM
Toyota Corolla XL	1988	59.000	11.500 DEM
Opel Vectra 1.6i	1991	13.000	27.900 DEM
Opel Kadett	1976	52.000	6.500 DEM
Alfa 33	1992	11.000	19.000 DEM
Golf D	1989	62.000	11.000 DEM
Golf JGL	1981	91.000	13.500 DEM

Nissan sunny

je resničnost



Velika

Vestnikova nagradna igra

NAROČILNICA

Podpisani _____ ulica _____
 kraj _____
 poštna številka _____ pošta _____
 naročam VESTNIK
 Naročnino bom poravnal po prejemu položnice. _____

 Vestnik, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota

V ta namen je treba izpolniti naročilnico in jo poslati na našo upravo. Vestnik lahko naročite tudi pri svojem pismonoši.

V torek smo izžrebali kupon številka 9. Pravilno ste odgovorili vsi, ki ste zaokrožili črko C. Zavarovalnica Triglav, d.d., območna enota v Murski Soboti, je v letu 1992 namreč sklenila 43.000 različnih vrst avtomobilskih zavarovanj. In kdo je srečni nagrajenec? **Štefan Flaar, Ropča 64, 69262 Rogošovci**. Po pošti mu bomo poslali potrdilo, na podlagi katerega bo dobil v trgovini v Murski Soboti blago v vrednosti 40.000 tolarjev. Čestitamo! Tu pa je že naslednje vprašanje, na katerega čakamo odgovor do torka, 2. marca 1993. Kupone, prilepljene na dopisnico, pošljite na naslov: Uprava Vestnika, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota. Seveda pa lahko še pošljete tudi kupone iz prejšnjih števil, ki pa jih bomo dali v bobni za glavno žrebanje. Tja odlagamo tudi vse kupone na dopisnicah, ki niso izžrebani v tedenskem žrebanju. Veliko sreče!

zavarovalnica triglav d.d.
območna enota M. Sobota

NISSAN Kupon št. 10

AVTOHIŠA MURSKA SOBOTA, d.o.o., uporablja v avtomehanični in kleparski delavnici vrhunske, univerzalne merilne in ravnalne sisteme. Kaj se povečuje s pomočjo teh naprav:
 1. kakovost dela, 2. produktivnost, 3. večja varnost v cestnem prometu, 4. življenjska doba vozil, 5. hitrost in kakovost popravila?

Obkrožite vsaj tri pravilne odgovore!

AVTOHIŠA MURSKA SOBOTA d.o.o.

UBK UNIVERZALNA BANKA d.d.

Lendavski pereci

Bral sem, da so imeli v gorčkih vaseh v Strukovcih in Domajncih borovi gostovanji, kajti v predpusnem času se ni nihče poročil oziroma so tiste, ki so to nameravali, prijateljsko prepračili, naj še nekaj časa živijo na koruzi. V več vaseh lendavske občine pa se morebitni pobudniki organiziranja borovih gostovanj sploh ne bi srečali s tem problemom, kajti le v nekaj krajih so imeli v tem ponovnem času »mladožence«, posod drugod pa mladi Marki čakajo in čakajo, misleč, da jih dekleta pridejo iskat na dom. Naši gasilci bi se torej lahko podvizali, kot so to storili pred leti požarniki iz Trnja, in pripravili ženitev z borovo nevesto, vendar se nobenemu društvu ni (z)ljubilo. Tako so ob precej denarja, čeprav ga potrebujejo, kot na primer gasilci iz Lendave. Ti pa so zdaj ubrali lažjo pot: razposlali so položnice, v katere naj bi obrtniki in drugi vpisali nedoločene zneske na račun namišljenega vzdrževanja požarno-varnosne opreme. O rezultatih akcije še ni poročil.

Najbrž pa je drugače, kar se deva pogrnjeno mizo. Predvčeraj, na pustni torek, je bilo poročil toliko mesa in krofov, da sta bila včerajšnja pepelnica post tako rekoč nujna. Pa ne gre le za en dan, ampak za posmih tednov – vse tja do aprila, ko bo »vžuzen« in bomo spet »nabasali« z žeganim mesom. Vse bolj mi zdi, da so cerkveni odločitve prav odločili, ko so ta čas imenovali »čas milosti in rešitve«. Glede na to, da sem tudi sam zredil, ko pa me stara pripravljiva same mesne (če pa naredi izjemo, jo imam knem na podstrešje in si žem sunko), sem sklenil, da bom postal. Sicer pa se v času odrekajo dobrotam meljskega življenja tudi muslimani. Celo ljubezensko radostim. Odkar mi je postavil king-kong (več o tem v prejšnjih Perecih), se sva užikom najbrž ne bom kar odpovedal.

Zdaj, ko smo pusta pokopali, je skoraj odveč tožiti o tem, koliko bi lahko iztržili v tem norčavem času. Vseeno pa nisem mogel mimo naše nepodjetnosti. Že res, da smo vdevali pustne šeme na veselih, tudi po ulicah so se potikale, to pa je najbrž vse. Morda pa se nisimo šli velikih maškarad zato, ker imamo maske vsak dan (tudi sam sem med takimi), saj se pretvarjamo v dobrotljivost, ustrežljivost, prijetnem sosedstvu... dejansko pa nam pri srcu ni vseeno, ko moramo dati denar za to ali ono, na primer za gasilce, za cerkvene orgle... s težavo naredimo to, kar je običajno, moralno... nevoščjivi (a tega na zunaj ne pokažemo) smo sosedom, ko vidimo pri njih nov iraktor ali avto.

Po pustu oziroma pred pustom pa ne nastopi le postni čas, ampak je to tudi slovo od zimske veselje ob skorajšnjem začasnem pomladi. Res so nekateri že zdaj prijemo topli, darji šušmarji že pripravijo »šker«, vinogradniki zabijajo kole, (mnogi zmorejo nabijati še take kole), tu in tam pa že obrezano trsje... Običajno imam, da si vsi želimo čimprej nje pomladi. Dotlej bo tovo minila tudi gripa, ki na kateri preganjajo z domačim zdravilom (»žganico«), ki ni bilo dokaj učinkovito. Seveda da ni več žandarjev, ki bi prenjali žganjekuho. Če vas bole peljala mimo katere od vabljene na požirek kačje Tropin namreč nisem razvedel, kot so to storili Geza, Jožko in drugi, ampak v žganjarn prav zdaj kuhajo koto tropinovko. Zbog stari dečki!

Cene krmil

VRSTA	VEGA Skakovci	AGROSHOP Brezovci	SEMENARNA M. Sobota	AGROMARKET
Bek 1	30,00	30,60	35,40	
Bek 2	29,00	29,50	33,24	
Super bek	47,30	55,74		
TL pit 1		26,50		
TL starter	35,20	31,20	36,37	
PU starter	39,00	32,50	43,38	
Super U 3	34,10	37,54		

120 let tradicije

Pomurska banka d.d.
Vaša domača banka

Menjalniški tečaj Pomurske banke 23. februarja 1993, tečajji veljajo 02. 1993 od 00.00.

Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 23. februarja 1993 od 00.00.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	880,8180	880,00	900,00
Francija	100	1.827,8322	1.783,00	1.840,00
Nemčija	100	6.198,1425	6.230,00	6.350,00
Italija	100	6,4430	6,30	6,50
Švica	100	6.769,6112	6.660,00	6.900,00
ZDA	1	101,1847	98,70	103,00

Začnite vlagati v vrednostne papirje!

Za vrednostne papirje veljajo tri pomembna VARNOST, LIKVIDNOST in DONOSNOST. To so čela, ki jih vsak, ki vlaga denar, tudi želi doseči. Zato vam priporočamo nakup:

- **BLAGAJNIŠKEGA ZAPISA LB** - Pomurske d.d., z zapadlostjo nad 30, 90 ali 180 dni. Zapis je vplačljiv in izplačljiv v tolarjih po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan nakupa oziroma zapadlosti nakupa blagajniškega zapisa je varna naložba z realnim dobičkom.

Prodajamo še:
- blagajniški zapis Banke Slovenije in
- Obveznice Republika I

Ob pomoči našega borznega posredništva lahko ali prodate vse vrednostne papirje, ki kotirajo na ski borzi.